คู่มือ

การคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

โรงเรียนปทุมพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2557

จำนวนพิมพ์ 35,000 เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
79 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900
โทร. 0-2561-4567 โทรสาร 0-2579-5101
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดูแลรับผิดชอบเด็กนักเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก จึงเป็นหน่วยงานที่มีขนาดใหญ่ มีโรงเรียนในกำกับดูแลมากกว่า 30,000 โรง ภาระงานที่สำคัญคือการจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และจากนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558 ในเรื่อง "การลดความเหลื่อมล้ำทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพการศึกษา" สามารถแบ่งงานการพัฒนาทางการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งในการนี้ต้องทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น นักเรียนมีความรู้ความสามารถและสามารถแข่งขันได้กับอารยประเทศ อีกประการคือการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสำหรับเด็กนักเรียน ซึ่งในด้านนี้ต้องมีการช่วยเหลือเพิ่มเติม พัฒนา แก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งสามารถแยกปัญหาการให้ความช่วยเหลือเป็น 2 แนวทาง แนวทางแรก ปัญหาทางด้านสังคม ได้แก่ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ สื่อลามก ยาเสพติด ฯลฯ ปัญหาต่อมา ปัญหาที่เกิดจากภัยพิบัติทั้งภัยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากความประมาทหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาทั้งระบบละเลย หรือปฏิบัติการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน หรือปฏิบัติไปคนละแนวทาง อาจจะส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ติดตามมาอย่างมากมาย ดังปณิธานของเราที่ว่า "เราจะไม่ทิ้งเด็ก...แม้แต่คนเดียวไว้เบื้องหลัง" ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะจัดทำคู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทางให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ระดับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ทันต่อเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นแนวทางไปสู่การปฏิบัติ ส่งผลให้เด็กนักเรียนได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
บทที่ 1	**บทนำ**	1
บทที่ 2	**การคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน**	3
	• คำนิยามเกี่ยวกับการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน	4
	• กระบวนการและบทบาทคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน	7
	แผนผังกระบวนการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน	8
	กระบวนการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน	9
	• กรณีเร่งด่วนของการรายงาน	10
	• บทบาทการคุ้มครองช่วยเหลือเด็กนักเรียน	11
	บทบาทของครู	11
	บทบาทสถานศึกษา	12
	• แนวทางการช่วยเหลือเด็กนักเรียนและกรณีศึกษา	12
บทที่ 3	**แนวทางการคุ้มครองช่วยเหลือเด็กนักเรียน**	**14**
	3.1 กรณีถูกล่วงละเมิดทางเพศ	15
	3.2 กรณีความรุนแรง	20
	3.3 กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา	26
	3.4 กรณีอื่น ๆ	
	(1) ตั้งครรภ์ในวัยเรียน	33
	(2) ภาวะจิตเวช	37
	(3) เด็กนักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน	42

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	(4) เด็กนักเรียนถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง	47
	(5) ยาเสพติด	52
	(6) อุปทานหมู่	55
	(7) โรคติดต่อในสถานศึกษา	59
	(8) อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา	63
	(9) อุบัติเหตุในสถานศึกษา	67
	(10) การจมน้ำ	71
	(11) เด็กนักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา	75
	(12) ภัยพิบัติ	78
บรรณานุกรม		**82**
ภาคผนวก ก	**กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน**	**86**
ภาคผนวก ข	**พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กฎกระทรวง และระเบียบต่าง ๆ**	**118**
ภาคผนวก ค	**หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**	**177**
ภาคผนวก ง	**แบบรายงานต่าง ๆ**	**199**
	(1) แบบบันทึกการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (แบบรายงาน ฉก.01/1)	200
	(2) แบบบันทึกการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (แบบรายงาน ฉก.01/2)	201
ภาคผนวก จ	**หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน**	**203**

บทที่ 1

บทนำ

สถานการณ์เด็กนักเรียนในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น บริบทต่าง ๆ รอบตัวเด็กส่งผลต่อพฤติกรรมและความปลอดภัยของเด็กนักเรียน การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีแนวโน้มสูงขึ้น และการยั่วยุให้เกิดความขัดแย้ง เป็นต้นเหตุของการทะเลาะวิวาทในที่สุด จากสถิติของศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. 2556 พบว่า มีเด็กนักเรียนได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 59,179 ราย และจากสถิติศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1,662 ราย รวม 60,841 ราย โดยจากการติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระหว่างเกิดสถานการณ์ขึ้น และระหว่างการดูแลช่วยเหลือได้แนะนำให้ปฏิบัติเบื้องต้นไปแล้ว พบว่าสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับองค์ความรู้หรือวิธีปฏิบัติอย่างชัดเจนเพิ่มเติม

ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนขึ้น เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้สถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม สอดคล้อง สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติแต่ละระดับปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้ให้เด็กนักเรียนที่เผชิญเหตุพิเศษได้รับโอกาสและประโยชน์สูงสุดจากการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2
การคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เด็กนักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด รองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับนับถือ ยกย่องและคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนักเรียนเป็นหลัก ให้เด็กนักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความรู้ คู่คุณธรรม มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ นั่นคือเด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็น “คนดี คนเก่ง มีความสุข”

นอกจากนี้ ครูจะต้องบูรณาการเนื้อหาความรู้ และพัฒนาคุณภาพเด็กนักเรียนให้มีความพร้อมอย่างเป็นองค์รวม โดยการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเด็กนักเรียน และแก้วิกฤติทางสังคม สถานศึกษาต้องจัดระบบงานและกิจกรรมที่ส่งเสริมความประพฤติให้เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน และนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน โดยการนำกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอนได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

และเด็กนักเรียนจะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และดูแล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต

การสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน เป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญที่สุดที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ โดยต้องจัดให้เหมาะกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนเพื่อคุ้มครองดูแลเด็กนักเรียน และสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความใกล้ชิดกับเด็กนักเรียน ดังนั้นในการสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กนักเรียนเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของเด็กนักเรียน รวมทั้งการปกป้อง คุ้มครอง และช่วยเหลือเด็กนักเรียนจากอันตรายต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของเด็กนักเรียน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตที่ดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

คำนิยามเกี่ยวกับการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

การคุ้มครอง หมายถึง การดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่เสี่ยงหรือต้องสงสัยว่าถูกกระทำรุนแรงหรือล่วงละเมิด เด็กนักเรียนที่ถูกกระทำรุนแรงหรือถูกล่วงละเมิด และเด็กนักเรียนที่กระทำรุนแรงหรือล่วงละเมิดต่อบุคคลอื่น โดยมีระบบและขั้นตอนการปฏิบัติที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุด

ที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียน เป็นหลักสอดคล้องกับหลักปฏิบัติตามกฎหมาย และหลักปฏิบัติที่มีมาตรฐาน

การช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม พัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

เด็ก หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

นักเรียน หมายถึง เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เด็กนักเรียน หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส และเป็นเด็กนักเรียนซึ่งกำลังรับการศึกษาที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บิดามารดา หมายถึง บิดามารดาของเด็กนักเรียนไม่ว่าจะสมรสกันหรือไม่

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กนักเรียนไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กนักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน

ฉก.ชน.สพฐ. หมายถึง ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฉก.ชน.สพป./สพม. หมายถึง ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ทีมสหวิชาชีพ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำงานประสานความร่วมมือจากหลายสาขาวิชาชีพ เพื่อมุ่งแก้ปัญหาอย่างมีระบบและเป็นกระบวนการอยู่บนพื้นฐานที่มีจุดประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน ในการปฏิบัติงานโดยมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อการประเมินสภาพการณ์ของปัญหาและมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งกระบวนการ เช่น ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) มูลนิธิต่าง ๆ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ องค์กรเพื่อการกุศล บ้านพักเด็กและครอบครัว สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ฯลฯ

ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) หมายถึง ศูนย์ช่วยเหลือสังคมภายใต้ชื่อ OSCC (One Stop Crisis Center) เป็นศูนย์บริการประชาชนผู้ประสบปัญหาที่มีลักษณะบูรณาการและครบวงจร โดยมีหน้าที่รับแจ้งเหตุ เบาะแส ประสานส่งต่อ และติดตามการใช้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ไม่พร้อม การค้ามนุษย์ การใช้แรงงานเด็ก การกระทำความรุนแรงต่อเด็กสตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ

กระบวนการและบทบาทคุ้มครองช่วยเหลือเด็กนักเรียน

การคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สถานศึกษาและครูต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปกป้องคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน เพื่อเด็กนักเรียนจะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กนักเรียนเติบโตอย่างมีศักยภาพ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ครูและสถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน ดังนี้

แผนผังกระบวนการดำเนินงานคุ้มครอง
และช่วยเหลือเด็กนักเรียน

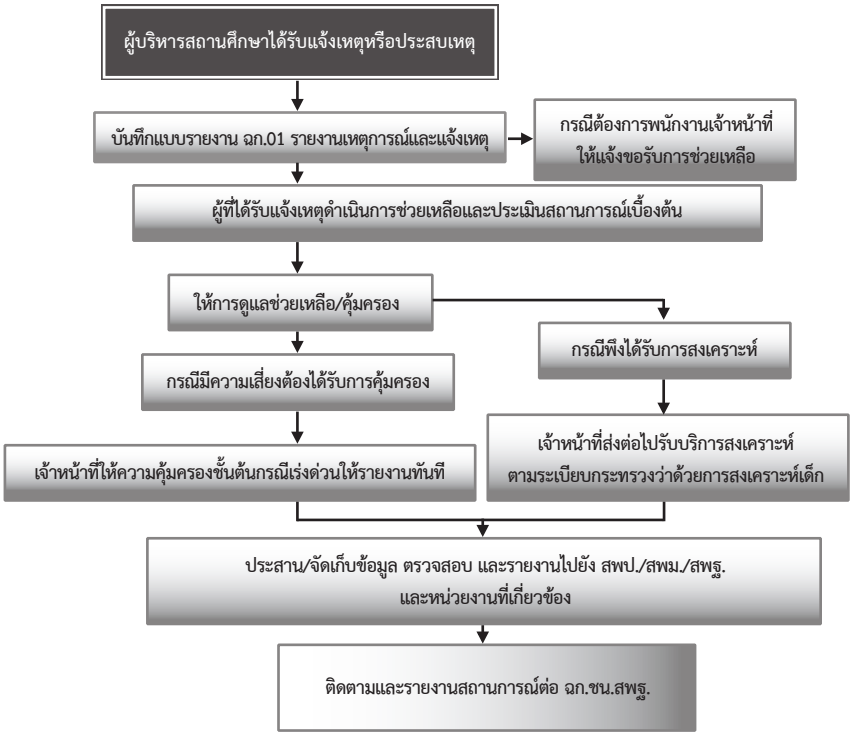

กระบวนการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

การดำเนินการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานและเครื่องมือ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน ซึ่งมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ได้รับแจ้งเหตุ หรือประสบเหตุ
2. บันทึกข้อมูลตามแบบรายงาน ฉก.01 รายงานเหตุการณ์และแจ้งไปยังศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากกรณีต้องการพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งตามสภาพปัญหาที่ต้องการช่วยเหลือ เช่น ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กนักเรียนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 24 ตำรวจ พนักงาน ฝ่ายปกครอง โรงพยาบาล ฯลฯ
3. ผู้ที่ได้รับแจ้งเหตุดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ พร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้น โดยทันที
4. ให้การคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กนักเรียน
5. กรณีเด็กนักเรียนมีความเสี่ยงต้องได้รับการคุ้มครอง และจัดเจ้าหน้าที่ให้ความคุ้มครองขั้นต้นกับเด็กนักเรียนผู้ประสบเหตุทันที ซึ่งจะต้องคำนึงถึงผลความปลอดภัยของเด็กนักเรียน พร้อมดำเนินการหาข้อมูล ข้อเท็จจริง และกรณีเร่งด่วนให้รายงานหน่วยงานต้นสังกัดทันที

6. กรณีเด็กนักเรียนพึงได้รับการสงเคราะห์ โดยให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์

7. ประสานข้อมูล จัดทำ/จัดเก็บข้อมูลสถานศึกษา และรายงานไปยัง สพป./สพม./สพฐ. และผู้เกี่ยวข้องทราบ

8. รายงานและประสานความร่วมมือเพื่อส่งต่อความรับผิดชอบด้านข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้อง

9. ติดตามสถานการณ์และทบทวนการดำเนินงานและรายงานสถานการณ์ต่อศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

กรณีเร่งด่วนของการรายงาน

1. กรณีเป็นข่าว สื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้สถานศึกษาประมวลสถานการณ์แล้วรายงานต่อต้นสังกัดทันที ตามช่องทางการสื่อสาร เช่น LINE โทรศัพท์ โทรสาร และหนังสือราชการ

2. กรณีฉุกเฉิน/รุนแรงให้รายงานต่อต้นสังกัดทราบทันทีหรือภายใน 24 ชั่วโมง ตามแบบรายงาน ฉก.01 โดยติดตามผลพร้อมรายงานเป็นระยะ

3. กรณีเรื่องยุติแล้ว ให้รายงานการดำเนินงานตามแบบสรุปผลการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนตามลำดับขั้น

เพื่อให้การรายงานมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรติดตามตรวจสอบผลการรายงานอีกครั้ง พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป

บทบาทการคุ้มครองช่วยเหลือเด็กนักเรียน

บทบาทของครู

1. ให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา และมีความรู้
2. จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน และให้คำปรึกษากับเด็กนักเรียน
3. จัดสิ่งแวดล้อมและเฝ้าระวังปัจจัย/พื้นที่เสี่ยงด้านสังคมรอบ ๆ ตัวเด็กนักเรียน
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนทั้งในและนอกชั้นเรียน
5. ดูแลสุขภาพเด็กนักเรียนขณะอยู่ในสถานศึกษา
6. ส่งเสริมให้พ่อแม่ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา
7. ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กนักเรียน
8. สร้างเครือข่าย/ประสานความร่วมมือในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
9. มีเครื่องมือในการติดตามสภาวะเด็กนักเรียน
10. ให้ความช่วยเหลือเด็กนักเรียนเบื้องต้นในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ผิดปกติกับเด็กนักเรียน
11. รายงานต่อ สพป./สพม. เมื่อพบเหตุความผิดปกติ

บทบาทสถานศึกษา

1. ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา

2. สถานศึกษาจัดระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนอย่างเข้มแข็ง โดยการจัดระบบคัดกรอง ระบบการเข้าถึงสภาวะปัญหาของเด็กนักเรียน ระบบการประเมินสภาวะปัญหา และระบบการให้คำปรึกษา

3. ป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้เด็กนักเรียนเสี่ยงต่อภัยอันตราย ป้องกันให้เด็กนักเรียนปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและบุคคล โดยสถานศึกษาจะต้องหามาตรการป้องกัน แก้ไขบริเวณเสี่ยงอันตราย และมีระบบกฎเกณฑ์ความปลอดภัยที่เหมาะสม

4. จัดระบบงานและกิจกรรมให้กับเด็กนักเรียนและผู้มีส่วนร่วม

5. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแจ้งเหตุ พร้อมทั้งรายงาน สพป./สพม. ทราบ

แนวทางการช่วยเหลือเด็กนักเรียนและกรณีศึกษา

1. กรณีถูกล่วงละเมิดทางเพศ
2. กรณีความรุนแรง
3. กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา

4. กรณีอื่น ๆ

4.1 ตั้งครรภ์ในวัยเรียน

4.2 ภาวะจิตเวช

4.3 เด็กนักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน

4.4 เด็กนักเรียนถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง

4.5 ยาเสพติด

4.6 อุปทานหมู่

4.7 โรคติดต่อในสถานศึกษา

4.8 อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา

4.9 อุบัติเหตุในสถานศึกษา

4.10 การจมน้ำ

4.11 เด็กนักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา

4.12 ภัยพิบัติ

บทที่ 3
แนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

สถานการณ์เด็กนักเรียนในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์รอบด้าน ส่งผลต่อพฤติกรรมและความปลอดภัยของเด็กนักเรียน ดังนั้นจึงได้จัดทำแนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

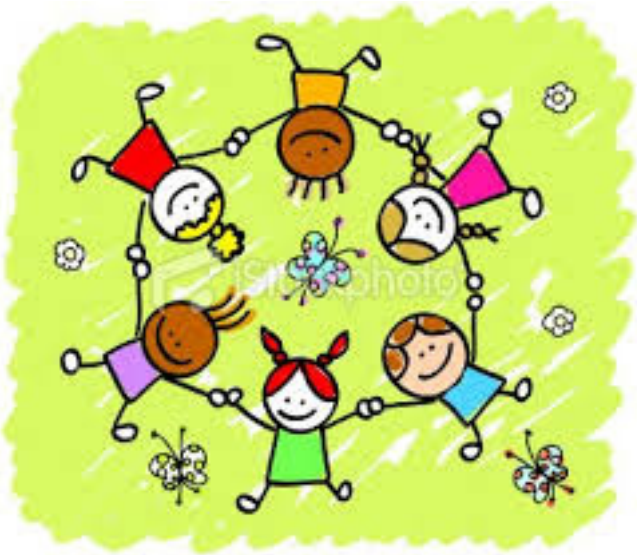

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
กรณีล่วงละเมิดทางเพศ

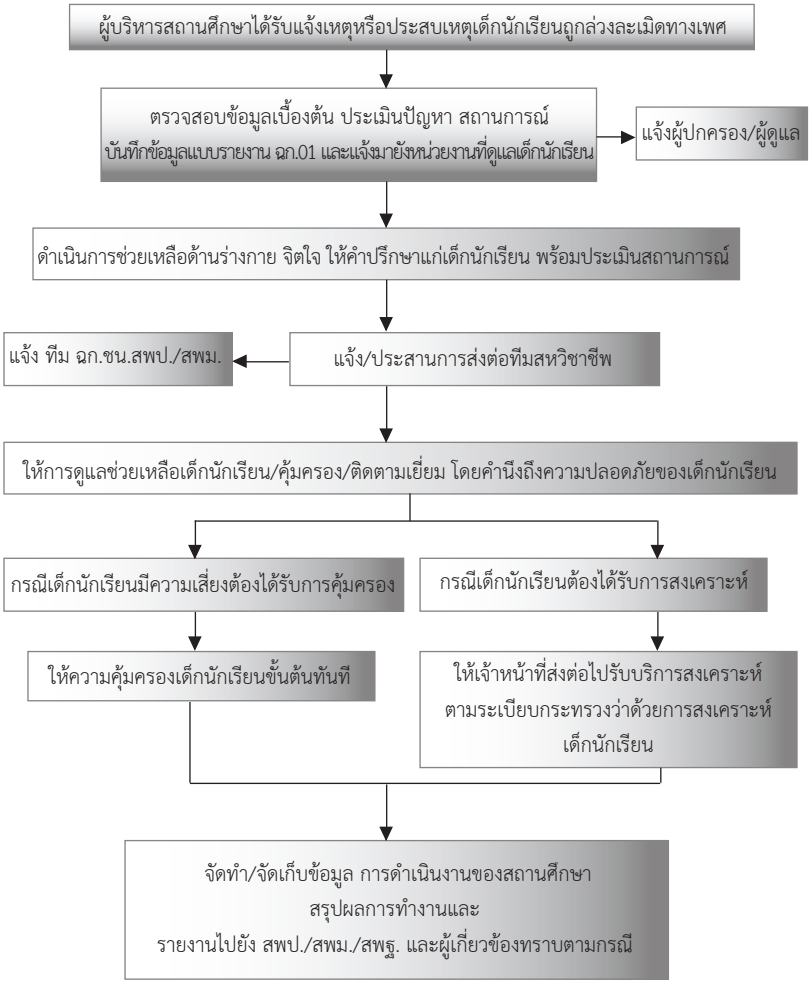

กรณีล่วงละเมิดทางเพศ

การล่วงละเมิดทางเพศ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ ในสังคม ทั้งการล่วงละเมิดด้วยคำพูด การสัมผัส การแอบดู รวมถึงการกระทำรุนแรงทางเพศ เด็กนักเรียนจึงควรรู้วิธีป้องกันและหาทางออกเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ รวมทั้งการขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง การกระทำที่มีผลทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเสียหายเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ได้แก่ กระทำชำเรา อนาจาร เป็นต้น ผู้ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศจะได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ

แนวทางการป้องกัน

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักแก่ครู เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง ในการป้องกัน หาทางออกเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์การล่วงละเมิด และสร้างกลไกการป้องกันเด็กนักเรียนจากการถูกละเมิด
2. ใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาเอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิด และต้องทำงานเป็นทีม
3. ให้สถานศึกษาดูแลพิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองเด็กนักเรียนไม่ให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกสถานศึกษา
4. จัดสถานที่ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม เช่น มีกล้องวงจรปิด มีการจัดตั้งเวรยามเพื่อตรวจตราพื้นที่จุดเสี่ยง เพื่อไม่ให้เกิดการล่วงละเมิดระหว่างครูกับเด็กนักเรียน เด็กนักเรียนกับเด็กนักเรียน และจากบุคคลอื่น

5. สถานศึกษาสอนเรื่องเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นหลัก โดยเฉพาะการดูแลการป้องกันตนเองของเด็กนักเรียนให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายสอบถามข้อเท็จจริง และปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา สพป./สพม./สพฐ. ทันที

2. ตรวจสอบข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนโดยใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบันทึกข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลตามแบบรายงาน ฉก.01

3. จัดผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเกี่ยวข้องกับกรณีที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

4. เชิญผู้ปกครองเด็กนักเรียนทั้งสองฝ่าย/หรือผู้ที่เด็กนักเรียนไว้วางใจ/หรือผู้ที่เด็กนักเรียนร้องขอมาพูดคุย/รับทราบเหตุการณ์และให้คำปรึกษา

5. ประสานศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) สถานพยาบาลในพื้นที่เพื่อนำเด็กนักเรียนเข้ารับการตรวจรักษาด้านร่างกายและจิตใจภายใน 24 ชั่วโมง

6. กรณีเด็กนักเรียนกับเด็กนักเรียน ให้ดำเนินการดูแลช่วยเหลือทั้งผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ

7. แจ้งผู้ปกครองเด็กนักเรียน หาแนวทางและวิธีการร่วมกันในการปรับพฤติกรรมเด็กนักเรียน

8. ดำเนินการโดยเก็บข้อมูลเป็นความลับและพิทักษ์สิทธิผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ

9. กรณีเด็กนักเรียนกับครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ตรวจสอบประวัติครู เชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาปรึกษา สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในสถานศึกษา และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันที

10. ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กระทำการละเมิด ดำเนินการทางอาญาและทางแพ่ง

11. สรุปและจัดทำรายงานเสนอผู้บริหารสถานศึกษาทราบโดยเร่งด่วน

12. ประสานทีมสหวิชาชีพ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพป./สพม. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานีตำรวจ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นต้น

13. ติดตามผล/เยี่ยมบ้านเด็กนักเรียนเป็นระยะ ให้คำปรึกษา/ให้กำลังใจ

14. จัดทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการปกป้องคุ้มครอง และดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนต่อไป

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. ผอ.สพป./สพม. รายงานเหตุให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันทีกรณีเร่งด่วน

2. มอบทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. ประสานงานกับทีมสหวิชาชีพเข้าช่วยเหลือเด็กนักเรียนเมื่อทราบและนำตรวจร่างกายภายใน 24 ชั่วโมง

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

5. รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาล
2. บ้านพักเด็กและครอบครัว
3. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
4. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. 1300

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
กรณีความรุนแรง

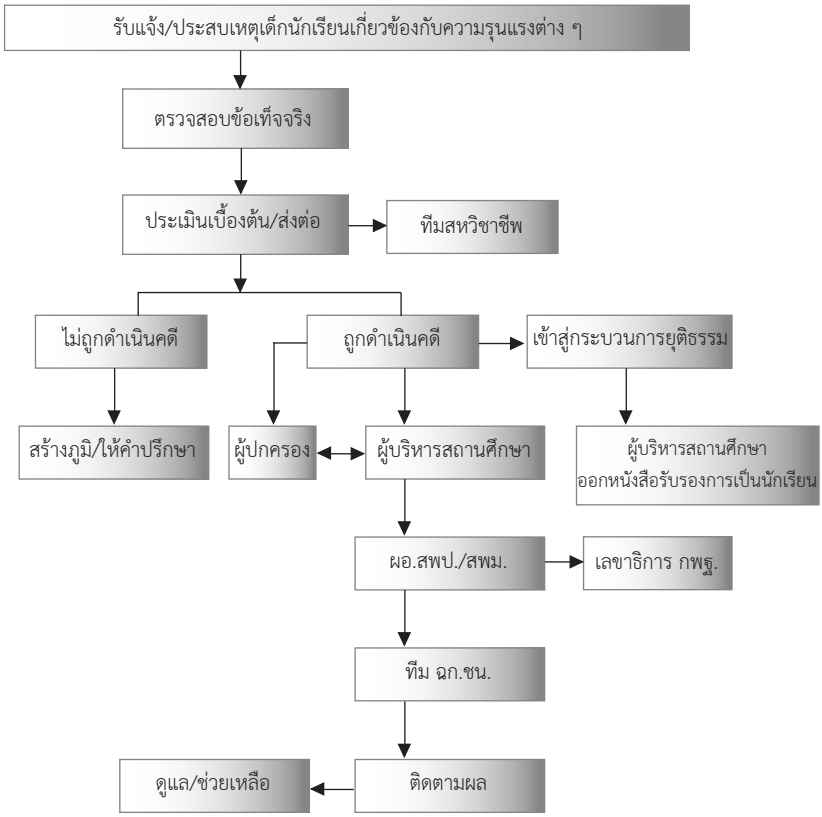

กรณีความรุนแรง

ความรุนแรงต่อเด็กนักเรียนเกิดขึ้นบ่อยครั้งทั่วทุกพื้นที่ของสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาในระดับอนุบาล ระดับประถม ระดับมัธยมศึกษา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ไม่ว่าสถานศึกษาจะอยู่ในภาคไหนในประเทศไทย ในบริบทสังคมอย่างไรก็ตาม ความรุนแรงต่อเด็กนักเรียนที่เกิดขึ้น หลายแห่งอาจมีรูปแบบคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันบ้างตามสถานการณ์ ส่วนสาเหตุบ่มเพาะและเอื้อต่อการเกิดความรุนแรงเหล่านั้น มีทั้งเหมือนและแตกต่างกันออกไป

ความรุนแรงเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ก็ตามที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจ หรือทางเพศ และนำมาซึ่งอันตรายหรือความทุกข์ทรมานต่อผู้ถูกกระทำทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ในที่นี้ได้แบ่งความรุนแรงออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ความรุนแรงทางด้านร่างกาย เช่น การทุบตีทำร้ายร่างกาย ตบ เตะ ต่อย การใช้อาวุธ และการลงโทษเด็กนักเรียนที่เกินกว่าเหตุในสถานศึกษาและครอบครัว เป็นต้น

2. ความรุนแรงทางด้านจิตใจ เช่น การใช้คำพูด กิริยา หรือการกระทำที่เป็นการดูถูกดูหมิ่น เหยียดหยาม ด่าว่าให้อับอาย การกลั่นแกล้งทรมานให้เจ็บช้ำน้ำใจ การบังคับ ข่มขู่ กักขัง ควบคุม ไม่ให้แสดงความคิดเห็น การหึงหวง การเลือกปฏิบัติ การเอารัดเอาเปรียบ การตักตวงผลประโยชน์ การถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการเอาใจใส่เลี้ยงดู เป็นต้น

3. ความรุนแรงทางเพศ เช่น การถูกละเมิดทางเพศ การพูดเรื่องลามกอนาจาร การแอบดู การจับต้องของสงวน การบังคับให้เปลื้องผ้า การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อลดปัญหาความรุนแรง ส่วนหนึ่งจึงต้องมุ่งที่การปรับเปลี่ยนเจตคติหรือความเชื่อเดิม เพื่อให้ทุกคนเกิดความตระหนักว่าความรุนแรงสามารถเกิดขึ้นได้ และมีผลกระทบมาก ยอมรับว่าปัญหาความรุนแรงไม่ใช่เรื่องส่วนตัวที่ต้องอับอายหรือปกปิด แต่ต้องแสวงหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วต้องหาทางแก้ไข ตลอดจนแสวงหาข้อมูลแนวทางการป้องกัน การแก้ไขปัญหา และแหล่งช่วยเหลือต่าง ๆ

แนวทางการป้องกัน

การป้องกันการใช้ความรุนแรงในเด็กนักเรียนนั้น ไม่ควรทำเพียงเพื่อเพราะต้องการเร่งหาทางออกแบบชั่วคราว ในเวลาที่มีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น จากนั้นก็เงียบหายไป ซึ่งจะไม่สามารถป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว และรุนแรงในระยะยาวได้อย่างแท้จริง ดังนั้นการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนจึงเป็นการป้องกัน และปกป้องเด็กนักเรียนจากความรุนแรง การแสวงหาประโยชน์ การละเลยทอดทิ้ง หรือรูปแบบการกระทำต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อร่างกายและจิตใจ พัฒนาการ และศักดิ์ศรีของเด็กนักเรียน ดังนี้

1. สพฐ. และ สพป./สพม. ควรกำหนดเป็นนโยบายให้ทุกสถานศึกษาจัดทำโครงการเพื่อเสนอแนวทางแก้ไขและป้องกันอย่างชัดเจน และเป็นขั้นตอน จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะสั้นและพัฒนาครูให้เป็นแบบอย่าง สามารถแก้ไขความรุนแรงที่เกิดขึ้น จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้เด็กนักเรียนเห็นคุณค่า ศักยภาพของตัวเอง โดยสอดแทรกค่านิยมรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย เน้นการใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญคือ การแก้ไขและป้องกันการใช้ความรุนแรงให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกระตุ้นให้สื่อต่าง ๆ นำเสนอเนื้อหาและผลงานที่สร้างสรรค์

3. จัดให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาความรุนแรงที่เกิดกับเด็กนักเรียนได้ทันต่อสถานการณ์ เช่น สายด่วน ข้อความทางโทรศัพท์ (SMS) LINE และเว็บไซต์แจ้งข่าวกรณีเด็กนักเรียนขาดเรียน/กิจกรรมของสถานศึกษา เป็นต้น

4. ครูจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการคุณธรรมจริยธรรม สร้างความตระหนักในคุณค่าแห่งตน การมุ่งอนาคตและความสำเร็จ การคิดวิเคราะห์ การยับยั้งชั่งใจ ทักษะการควบคุมอารมณ์ เป็นต้น

5. ครูเวรประจำวัน คณะกรรมการนักเรียน สารวัตรนักเรียน ยามรักษาความปลอดภัย ดูแลรักษาความปลอดภัยแก่เด็กนักเรียนทุกอาคาร บริเวณจุดอับ และจุดเสี่ยง ตลอดจนดูภาพจากกล้องวงจรปิดที่ติดไว้ทั่วบริเวณสถานศึกษา หากมีสิ่งบอกเหตุว่าจะเกิดความรุนแรงให้เร่งรีบดำเนินการแจ้งผู้เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาทันที เช่น มีคนแปลกหน้ามาบริเวณหน้าสถานศึกษา พกพาอาวุธ ขับขี่จักรยานยนต์ ฯลฯ

6. พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือคนในครอบครัวเป็นผู้ใกล้ชิดและมีบทบาทสำคัญในการลดแรงกระตุ้นพฤติกรรมก้าวร้าว และความรุนแรงในเด็กนักเรียน โดยการขัดเกลาพฤติกรรมลูกตั้งแต่ปฐมวัย เช่น การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ให้เวลากับลูกอย่างเพียงพอ ไม่ปล่อยปละ ละเลยลูกในการรับสื่อหรือการคบเพื่อน และเอาใจใส่ในเรื่องต่าง ๆ เมื่อพบเห็นลูกมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่ควรเพิกเฉย แต่ควรเรียกมาพูดคุย สื่อสารกับลูกด้วยความรัก และมีเหตุมีผลเป็นหลักว่าสิ่งใดทำได้ สิ่งใดทำไม่ได้ เพราะเหตุใด และผลที่จะเกิดตามมานั้นคืออะไร

แนวทางการช่วยเหลือ

1. กรณีเกิดเหตุความรุนแรงในสถานศึกษาหรือบริเวณใกล้เคียง ครูผู้ประสบเหตุพิจารณาว่าเหตุการณ์นั้น ๆ รุนแรงเพียงใด สามารถหยุดพฤติกรรมของเด็กนักเรียนได้ด้วยตนเองหรือไม่ เพียงใด หากเกินกำลังให้หาคนช่วยเหลือในการระงับเหตุ แล้วแจ้งให้ครูที่ปรึกษา ผู้เกี่ยวข้อง และผู้บริหารสถานศึกษาทราบทันที

2. ครูที่ปรึกษา/ครูผู้ประสบเหตุ พูดคุย ให้กำลังใจ สร้างความไว้วางใจแก่เด็กนักเรียน รอจนเด็กนักเรียนผ่อนคลายลง ประสานเชิญผู้ปกครองมาพบเด็กนักเรียนที่สถานศึกษาเพื่อรับทราบข้อเท็จจริงจากคำบอกเล่าของเด็กนักเรียนด้วยตนเอง แล้วร่วมกันแสวงหาแนวทางช่วยเหลือเด็กนักเรียนไม่ให้กลับไปกระทำพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นอีก

3. หากคู่กรณีอยู่ในสถานศึกษาเดียวกันให้หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากันและเมื่อความขัดแย้งลดลง ครูฝ่ายปกครองจึงจัดให้ทั้งสองฝ่ายได้พบ เพื่อปรับความเข้าใจและสร้างความรักความสามัคคีกัน

4. หากคู่กรณีเป็นบุคคลภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายบุคลากรที่เหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการในการแก้ไขปัญหา

5. จัดให้มีเด็กนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษาสำหรับเด็กนักเรียนที่อยู่ระหว่างปรับพฤติกรรมคอยช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษา

6. ประสานทีมสหวิชาชีพ ในกรณีต้องส่งต่อภายนอก

7. กรณีเหตุการณ์รุนแรง ให้รายงานข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นอย่างเป็นทางการภายใน 24 ชั่วโมง ถึง ฉก.ชน.สพป./สพม.

8. เมื่อเด็กนักเรียนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัว หรือมอบตัว ทางสถานศึกษาต้องออกหนังสือรับรองการเป็นนักเรียนให้

9. กรณีต้องการใช้ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการในการประกันตัวเด็กนักเรียน สามารถใช้ตำแหน่งประกันตัวได้

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. กรณีเด็กนักเรียนถูกดำเนินคดี ผอ.สพป./สพม. รายงานให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันที

2. มอบหมายทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. เข้าประสานช่วยเหลือกับสถานศึกษาทันที

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีมีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. และรายงานให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันที

5. ผอ.สพป./สพม. มอบเป็นนโยบาย และสั่งการแก่สถานศึกษาในสังกัดเพื่อปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

แหล่งช่วยเหลือ

1. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. 1300
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. สถานพยาบาล

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา การเรียกเก็บเงินจากเด็กนักเรียน

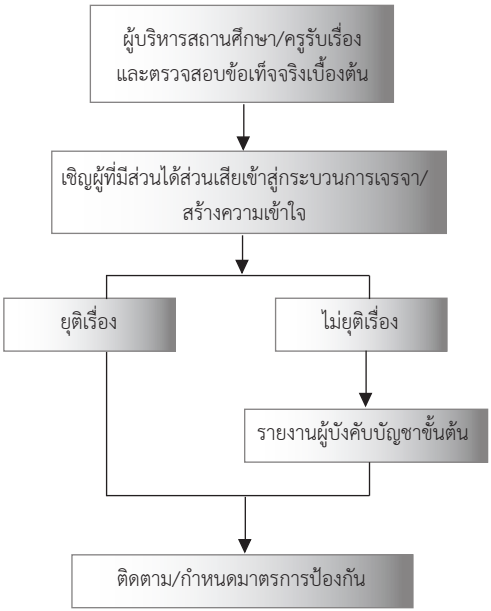

กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา

การไม่ได้รับความเป็นธรรม หมายถึง การที่เด็กนักเรียน บิดามารดา หรือผู้ปกครองไม่ได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน โดยได้รับการปฏิบัติหรือถูกละเว้นการปฏิบัติจากสถานศึกษาอย่างไม่เป็นธรรม ขาดความเสมอภาค ซึ่งเป็นผลให้เสียโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

แนวทางการป้องกัน

1. สถานศึกษาปฏิบัติตามนโยบายของ สพฐ. และกระทรวงศึกษาธิการ
2. สถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ ตลอดจนมาตรการในการป้องกัน การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา
3. สถานศึกษาให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสิทธิ ระเบียบ แนวปฏิบัติ ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องระบบการศึกษาแก่เด็กนักเรียน ครู บิดามารดา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้เกี่ยวข้อง
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา
5. สถานศึกษาเปิดช่องทางการสื่อสารระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง และเด็กนักเรียน เพื่อมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

แนวทางการช่วยเหลือ

การเรียกเก็บเงินจากเด็กนักเรียน ตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน รับเรื่องร้องเรียนและตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น

2. เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าสู่กระบวนการเจรจา และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว

3. หากการดำเนินการยังไม่ได้ข้อยุติ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

4. สถานศึกษาติดตามความคืบหน้าเพื่อหาทางกำหนดมาตรการในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือต่อไป

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา เด็กนักเรียนออกกลางคัน

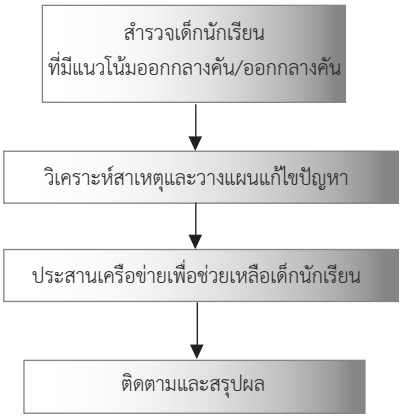

เด็กนักเรียนออกกลางคัน

การออกเรียนกลางคัน หมายถึง การที่เด็กนักเรียนหายไปจากระบบสถานศึกษา ขาดการติดต่อกับครูที่ปรึกษาหรือครูผู้สอน จนพ้นสภาพการเป็นนักเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยมีสาเหตุมาจากตัวเด็กนักเรียน ครอบครัว สถานศึกษา หลักสูตร สภาพแวดล้อมและสังคม (นิพนธ์ แก้วเกิด : 2555)

แนวทางการป้องกัน

1. สถานศึกษาปฏิบัติตามนโยบายของ สพฐ. และกระทรวงศึกษาธิการ

2. สถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ ตลอดจนมาตรการในการป้องกันเด็กนักเรียนออกกลางคัน

3. สถานศึกษาให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เด็กนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 และแนวทางดำเนินการในการช่วยเหลือและติดตามเด็กนักเรียนมาเรียน

4. สถานศึกษาดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อหาทางช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ประสบปัญหาและอาจออกเรียนกลางคัน

5. สถานศึกษาติดตาม ผลการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนที่ออกเรียนกลางคัน

แนวทางการช่วยเหลือ

1. สำรวจข้อมูลเด็กนักเรียนที่มีแนวโน้มออกเรียนกลางคันและเด็กนักเรียนที่ออกเรียนกลางคัน

2. สังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อแยกปัญหาและร่วมหาทางช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีปัญหาแต่ละด้าน

3. ให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหา และประสานเครือข่ายผู้นำ/แกนนำชุมชน เพื่อติดตามเด็กนักเรียนให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา

4. ติดตาม และสรุปผลการช่วยเหลือเด็กนักเรียนออกเรียนกลางคัน

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา เด็กนักเรียนติด 0 ร และ มส.

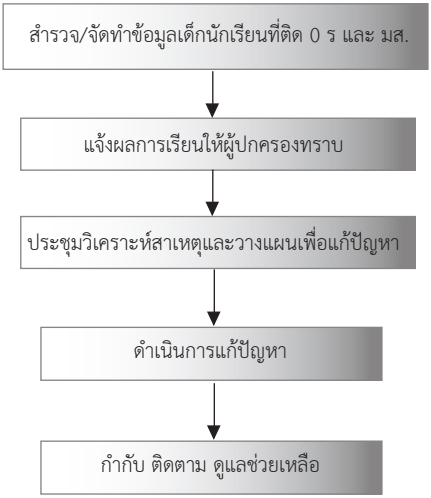

เด็กนักเรียนติด 0 ร และ มส.

แนวทางการป้องกัน

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนศึกษาระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

2. ประชุมครูผู้สอนเพื่อชี้แจงซักซ้อมความเข้าใจให้ทราบถึงแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ครูผู้สอนแจ้งระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กนักเรียนทราบ

4. จัดให้มีการสอนปรับพื้นฐานความรู้ สอนซ่อมเสริม และสอบซ่อมให้กับเด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ครูฝ่ายทะเบียนวัดผล สำรวจจัดทำข้อมูลเด็กนักเรียนที่ติด 0 ร และ มส. และแจ้งผู้ปกครองให้รับทราบผลการเรียนของเด็กนักเรียน

2. ประชุมวิเคราะห์หาสาเหตุ และวางแผนหาแนวทางการแก้ปัญหาเด็กนักเรียนติด 0 ร และ มส.

3. ดำเนินการแก้ปัญหาเด็กนักเรียนติด 0 ร และ มส. ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

4. กำกับ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนติด 0 ร และ มส.

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
ตั้งครรภ์ในวัยเรียน

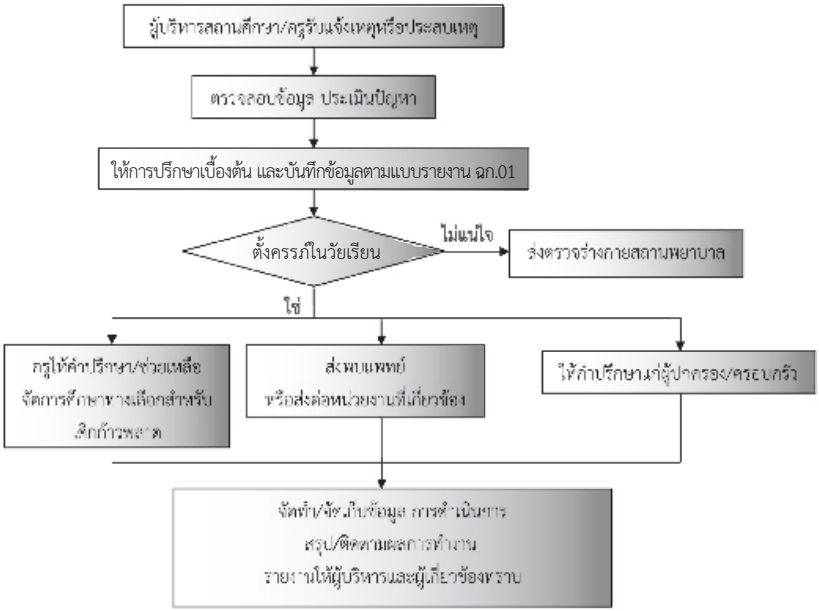

ตั้งครรภ์ในวัยเรียน

ตั้งครรภ์ในวัยเรียน หมายถึง เด็กนักเรียนที่ตั้งครรภ์หรือสงสัยว่าตั้งครรภ์ ไม่ได้มีการวางแผนจะให้เกิดขึ้น โดยมีสาเหตุจากการไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการคุมกำเนิด การถูกข่มขืนจนตั้งครรภ์ ตลอดจนความไม่พร้อมในด้านภาวะต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การไม่รับผิดชอบของบิดาเด็กในครรภ์ เป็นต้น

แนวทางการป้องกัน

1. ใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน เอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิด และต้องทำงานเป็นทีม

2. สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน ถึงแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการป้องกัน แก้ไข และให้ความช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ในวัยเรียน

3. จัดทำฐานข้อมูลเด็กนักเรียนทุกคนตามกระบวนการคัดกรองระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งมีรายชื่อเด็กนักเรียนที่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคันหรืออยู่ในภาวะเสี่ยงด้านต่าง ๆ และเฝ้าระวังช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีปัญหา โดยการจัดการศึกษาด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม หากไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ให้ส่งต่อจะเป็นภายในหรือภายนอกแล้วแต่กรณี

4. ให้สถานศึกษากำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังเด็กนักเรียนหญิงและเด็กนักเรียนชายกลุ่มเสี่ยง ที่อาจจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยเน้นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาเชิงลึก

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ตรวจสอบข้อมูลเด็กนักเรียนโดยใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ครูให้การแนะนำและช่วยเหลือเด็กนักเรียนในเบื้องต้นทั้งสองฝ่าย และบันทึกข้อมูลตามแบบรายงาน ฉก.01
3. พาเด็กนักเรียนตรวจร่างกาย
4. เชิญผู้ปกครองของคู่กรณี หรือผู้ที่เด็กนักเรียนไว้วางใจ หรือผู้ที่เด็กนักเรียนร้องขอมาพูดคุย รับทราบเหตุการณ์ และให้คำปรึกษา
5. จัดผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ
6. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการช่วยเหลือและทีมสหวิชาชีพ เช่น สพท. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว โรงพยาบาล เป็นต้น
7. ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือจัดการศึกษาทางเลือกสำหรับเด็กก้าวพลาด
8. สถานศึกษาต้องไม่ผลักดันให้เด็กนักเรียนออกจากสถานศึกษา หาทางช่วยเหลือเด็กนักเรียนตามความเหมาะสม รวดเร็วและปลอดภัย ทั้งประสานทีมสหวิชาชีพในการช่วยเหลือ/ส่งต่อ
9. สรุปรายงานผู้บริหารสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. ผอ.สพป./สพม. รายงานเหตุให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันที

2. มอบทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. เข้าประสานช่วยเหลือกับสถานศึกษาทันที

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

5. รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาล

2. บ้านพักเด็กและครอบครัว

3. แนวทางการจัดการศึกษาทางเลือกเพื่อเด็กก้าวพลาดของ ฉก.ชน.สพฐ.

4. แนวทางการดูแลท้องไม่พร้อม กระทรวงสาธารณสุข

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ ภาวะจิตเวช

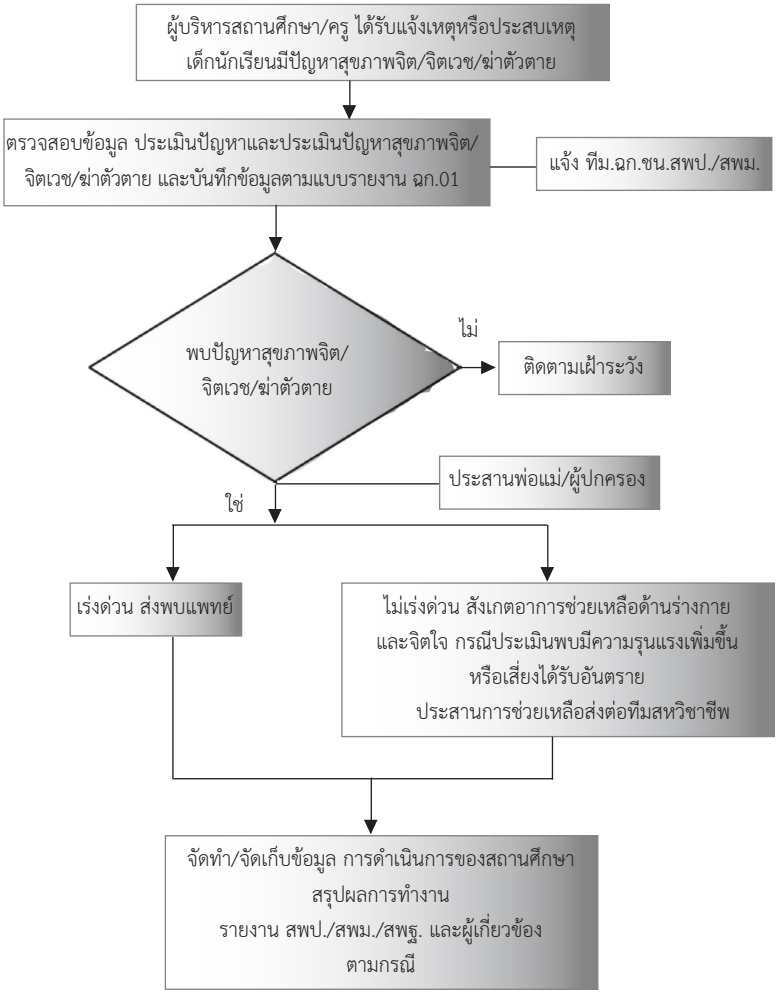

ภาวะจิตเวช

ปัญหาสุขภาพจิต จิตเวช ฆ่าตัวตาย ส่งผลกระทบต่อสังคม และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนไป รวมถึงภัยพิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ถ้าขาดการจัดการดูแลที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดการเจ็บป่วย การฆ่าตัวตาย ทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรของประเทศ

ภาวะทางจิตเวช หมายถึง ผู้ที่มีการแสดงออกที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านอารมณ์ ความคิดหรือพฤติกรรม ซึ่งผู้นั้นต้องได้รับการช่วยเหลือ เพราะถ้าปล่อยไว้อาจเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้

แนวทางการป้องกัน

1. ใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ครูที่ปรึกษาดูแล เอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิดจะทำให้มีโอกาสรับรู้ปัญหา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาย้ำให้ครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอนประเมินและสังเกตเด็กนักเรียนในทุกครั้งก่อนการสอนหรือทำกิจกรรม
3. จัดกิจกรรมทักษะชีวิตในสถานศึกษา

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ครูตรวจสอบข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนโดยใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบันทึกข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูลตามแบบรายงาน ฉก.01

2. รายงานผู้บังคับบัญชา ร่วมปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา

3. ผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

4. เชิญผู้ปกครอง/หรือผู้ที่เด็กนักเรียนไว้วางใจ หรือผู้ที่เด็กนักเรียนร้องขอมาพูดคุย และให้คำปรึกษา

5. กรณีเด็กนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต จิตเวช ก้าวร้าว ความรุนแรง เสี่ยงต่อการทำร้ายผู้อื่น ทำร้ายตนเองหรือได้รับอันตราย ประสานทีมสหวิชาชีพเพื่อช่วยเหลือ/ส่งต่อเด็กนักเรียน

6. สรุปรายงานผลการดำเนินการแก่ผู้บริหาร

7. บันทึกในสมุดหมายเหตุประจำวันของสถานศึกษา

8. จัดทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการปกป้อง คุ้มครอง ช่วยเหลือเด็กนักเรียนต่อไป

ข้อสังเกต

ในการประเมิน ถ้าพบอาการที่อาจเกิดอันตรายแก่ตัวเด็กนักเรียนหรือผู้อื่นได้ จะต้องให้การดูแลอย่างใกล้ชิดและเร่งด่วนให้ประสานการส่งต่อ คือ

1. ระดับความรู้สึกตัว สับสน งุนงง ไม่ค่อยรู้สึกตัว หรือไม่รู้สึกตัว

2. ลักษณะที่ปรากฏ มีพฤติกรรมรุนแรง เช่น เอะอะ ก้าวร้าว หรือไม่เป็นมิตร พกอาวุธ แสดงท่าทางต่อสู้ หรือมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา หรือเกือบตลอดเวลา ระมัดระวังตัวมาก หวาดระแวง หรือหวาดกลัว

3. มีอารมณ์ซึมเศร้าอย่างรุนแรง (โดยจะร่วมกับความคิดหรือความพยายามฆ่าตัวตายหรือไม่ก็ตาม) อารมณ์โกรธ โดยเฉพาะอารมณ์โกรธที่เด็กนักเรียนควบคุมไม่ได้

4. ความคิด มีความคิดจะฆ่าตนเองหรือฆ่าผู้อื่น ความคิดหวาดระแวงว่าจะมีคนมาทำร้าย ความรู้สึกผิด ความคิดว่าตนเองไร้ค่า หมดหวัง ขาดที่พึ่ง และโดดเดี่ยว

5. การรับรู้ (perception) มีประสาทหลอนทางหูเป็นเสียงตำหนิ เสียงด่า เสียงสาปแช่ง เสียงขู่จะทำร้าย หรือเสียงสั่งให้กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะให้ทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น เห็นภาพหลอน เช่น ภาพปีศาจมาหลอกหลอนหรือภาพคนถืออาวุธจะทำร้าย รวมทั้งการแปลสิ่งเร้าผิด เช่น เห็นกิ่งไม้ใกล้ ๆ ตัวเป็นงูพิษกำลังจะกัดตน เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. ผอ.สพป./สพม. รายงานเหตุให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันทีกรณีเร่งด่วน

2. มอบทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. เข้าประสานทีมสหวิชาชีพช่วยเหลือกับสถานศึกษาทันที

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม./สพฐ. และเลขาธิการ กพฐ. ทันที

5. รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาล
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. สถานีตำรวจในพื้นที่
4. โรงพยาบาลจิตเวชในพื้นที่
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
เด็กนักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต

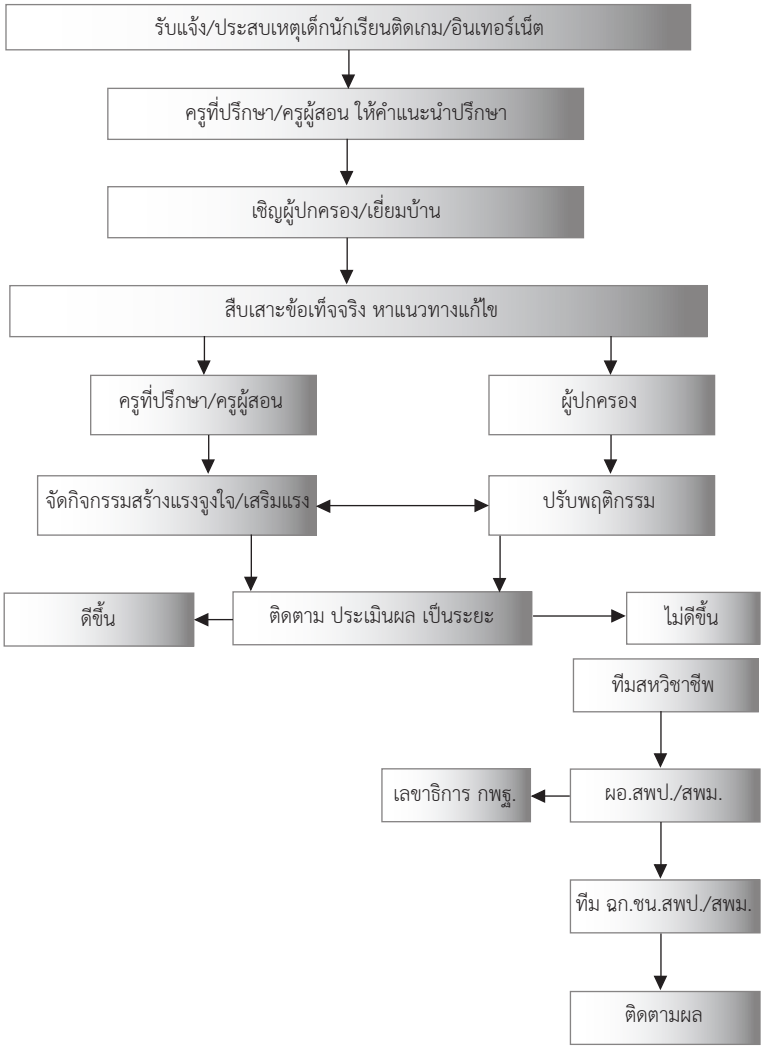

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
นักเรียนเล่นพนัน

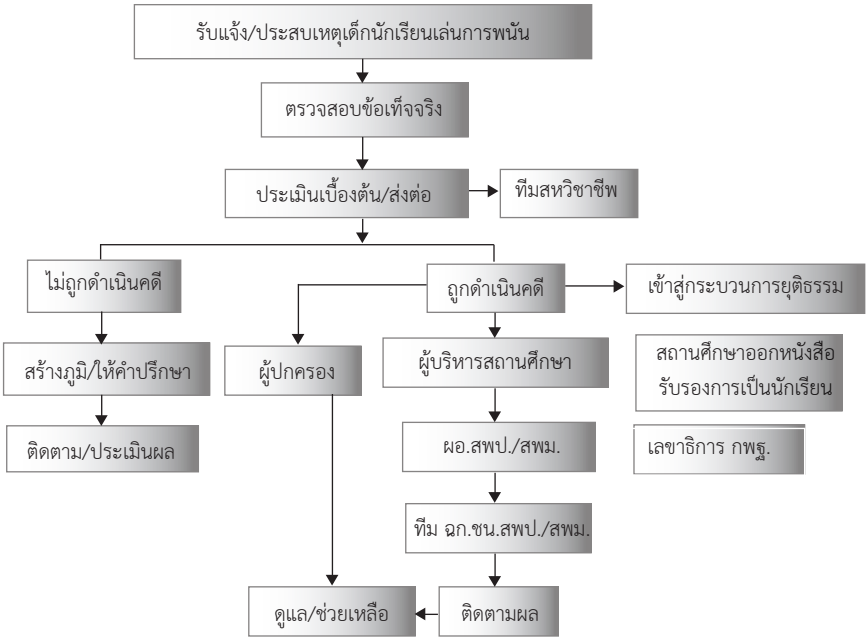

เด็กนักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน

เด็กนักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต หมายถึง เด็กนักเรียนที่หมกมุ่นกับการเล่นเกม/อินเทอร์เน็ต และไม่สามารถควบคุมตนเองในเวลาที่กำหนด ถ้าไม่ได้เล่นจะกระวนกระวายใจมาก บางคนเล่นข้ามวันข้ามคืน การติดเกมหรืออินเทอร์เน็ตส่งผลกระทบต่อตัวเด็กนักเรียน เช่น ไม่สนใจเรียน การเรียนตกต่ำ ขาดความรับผิดชอบ หนีเรียนเพื่อไปเล่นเกม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสัมพันธภาพทางสังคมเสีย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก กฎกระทรวงประกอบพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551)

เด็กนักเรียนเล่นพนัน หมายถึง เด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเล่นเอาเงิน สิ่งของมีค่า ด้วยการเสี่ยงโชค หรือใช้ความสามารถ โดยคาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบและฝีมือ รวมทั้งโชค ถ้าเล่นพนันจนติดเป็นนิสัยจะส่งผลให้เด็กนักเรียนนั้นขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

แนวทางการป้องกัน

1. สถานศึกษามีมาตรการกำกับดูแล กรณีเด็กนักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน

2. ให้ความรู้ ความเข้าใจ ประโยชน์และโทษของการเล่นเกม/อินเทอร์เน็ต

3. ครูช่วยดูแลเด็กนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาการติดเกม/อินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน โดยการติดตามพฤติกรรมของเด็กนักเรียน อาจมอบหมายงาน ให้เด็กนักเรียนได้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่ท้าทาย เสริมสร้างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง รวมถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในโรงเรียน

4. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ช่วยดูแลเด็กนักเรียน เรื่องการเล่นเกม/อินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน

5. จัดกิจกรรมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตร่วมกันระหว่างบ้าน สถานศึกษา และชุมชน (ภาคผนวกหนังสือสั่งการ สพฐ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04277/ว 119 ลว. 27 พฤษภาคม 2557 เรื่อง การป้องกันการเล่นพนันในเด็กและเยาวชน)

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน ให้คำแนะนำ คำปรึกษา วิธีการใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ในด้านการศึกษา หาแหล่งเรียนรู้โดยให้ค้นงานจากอินเทอร์เน็ตมานำเสนอ เพื่อที่เด็กนักเรียนจะได้มีความรู้ด้านอื่นด้วยจะได้ไม่เล่นเกมเพียงอย่างเดียว

2. เชิญผู้ปกครองพบปะพูดคุยปัญหา หรือใช้วิธีการเยี่ยมบ้านเพื่อสืบเสาะหาข้อเท็จจริง หาแนวทางการแก้ไขเพื่อสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างเด็กนักเรียน ผู้ปกครอง และสถานศึกษา ปรับพฤติกรรมส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจ และการเสริมแรงอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

3. ปรับพฤติกรรมแบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างสม่ำเสมอ และติดตามประเมินผลพฤติกรรมเป็นระยะ

4. หากพบว่าเด็กนักเรียนยังมีพฤติกรรมติดเกม/อินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน ให้สถานศึกษาประสานทีมสหวิชาชีพให้ความช่วยเหลือต่อไป

5. ผอ.สพป./สพม. แจ้งเป็นนโยบายและสั่งการแก่สถานศึกษาในสังกัดเพื่อปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

แหล่งอ้างอิง

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง เช่น

1) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

2) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

3) พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550

4) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

5) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

6) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย (หมายเลขที่ 182)

7) บันทึกข้อตกลงนานาชาติเพื่อความเข้าใจร่วมกันระหว่างประเทศ เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์

2. หมายเลขโทรศัพท์

1) ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. 1300

2) ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

3) สถานพยาบาล

4) หากมีข้อสงสัยควรขอคำแนะนำจากจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นหรือศึกษาเพิ่มเติมจาก Website เช่น http://www.healthygamer.net/

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
เด็กนักเรียนถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง

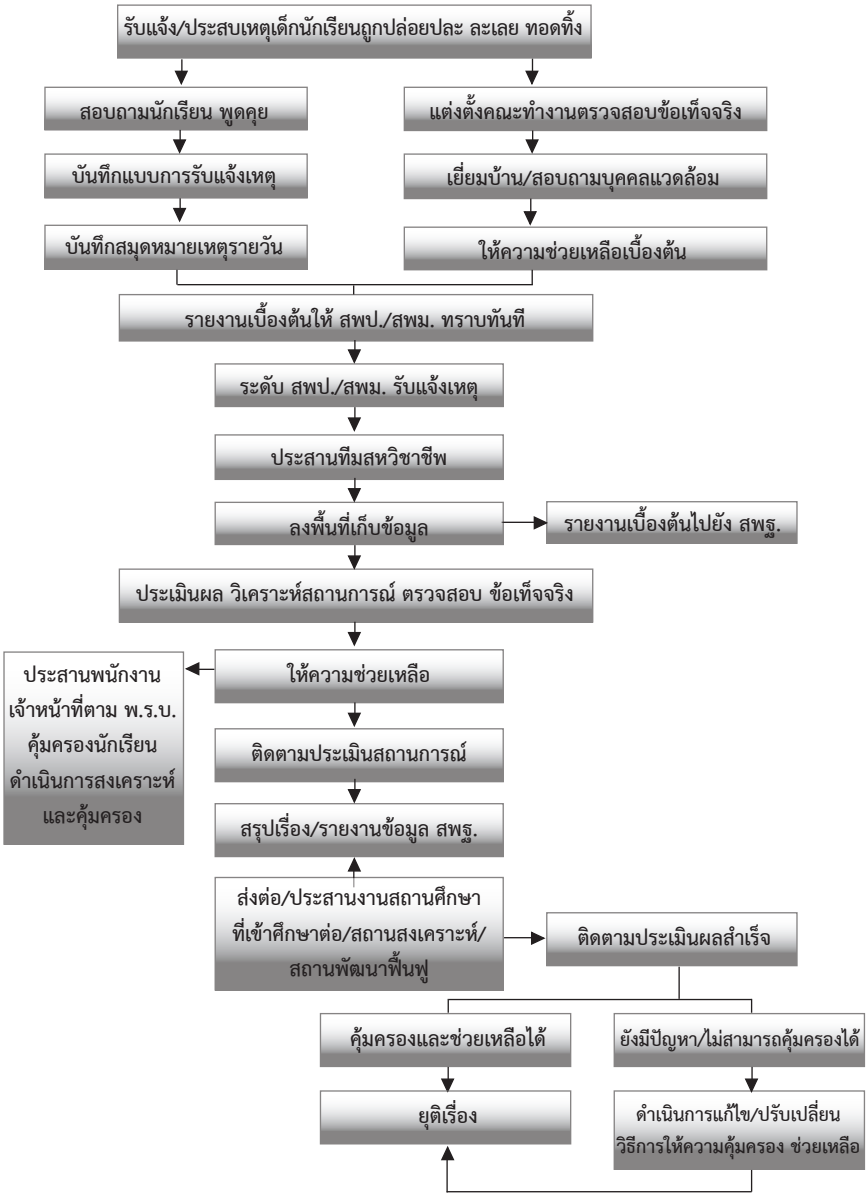

เด็กนักเรียนถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง

จากสภาพสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร และท่ามกลางกระแสเศรษฐกิจสังคมที่มุ่งพัฒนาบ้านเมือง ทำให้ขาดการดูแลส่งผลกระทบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวและสังคม ทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน เด็กนักเรียนถูกทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลย ปล่อยให้คนแก่หรือเครือญาติคอยดูแล รวมไปถึงเด็กนักเรียนที่ถูกปล่อยทิ้งให้มีชีวิตอยู่ตามลำพังหรืออยู่กับบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ไม่ให้ความสำคัญ เพิกเฉย ไม่สนใจ ก่อให้เกิดปัญหากับเด็กนักเรียน ปัญหาของสังคม มีสภาพชีวิตอยู่ท่ามกลางความสับสน กลายเป็นการทารุณกรรมที่นำไปสู่การทารุณในรูปแบบอื่นได้อีก เช่น การลักพาตัวเด็ก การใช้แรงงานเด็ก การค้าประเวณี เป็นต้น

ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กนักเรียนจึงจำเป็นต้องมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมดูแลและช่วยเหลือ ครูรู้จักเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยการเยี่ยมบ้าน การคัดกรอง การป้องกัน การแก้ปัญหา การให้คำปรึกษา และการส่งเสริมพัฒนาเด็กนักเรียนด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพ และมีภูมิคุ้มกันการดำเนินชีวิตของเด็กนักเรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม การเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจที่เหมาะสม และสามารถอยู่ในสังคมอย่างปลอดภัย รวมทั้งหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญของปัญหาและร่วมมือกันการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

แนวทางการป้องกัน

1. ครูรู้จักเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการเยี่ยมบ้าน การคัดกรอง การป้องกัน การแก้ปัญหา และการให้คำปรึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับให้ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอนหมั่นสังเกตสภาพร่างกายเด็กนักเรียนทุกครั้งก่อนทำการสอน

3. การส่งเสริมพัฒนาเด็กนักเรียนด้านความสามารถตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของเด็กนักเรียน ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพ และมีภูมิคุ้มกันการดำเนินชีวิต เด็กนักเรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง การตัดสินใจที่เหมาะสม และสามารถอยู่ในสังคมอย่างปลอดภัย

4. หน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญกับปัญหา และร่วมมือกันการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ผู้บริหารสถานศึกษารับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ นำเด็กนักเรียนมาบันทึกข้อเท็จจริง สอบถาม ข้อเท็จจริงและบันทึกข้อมูลโดยละเอียด

2. จัดทำบันทึกรับแจ้งเหตุพร้อมประวัติและภาพถ่ายเด็กนักเรียน

3. แต่งตั้งคณะทำงานในการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยไปเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน สอบถามบุคคลแวดล้อม เช่น เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้องของเด็กนักเรียน หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่

4. รายงาน ฉก.ชน.สพป./สพม. ทีมสหวิชาชีพ และเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

5. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ได้แก่ เงินทุนการศึกษา ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ฯลฯ

6. เมื่อสถานการณ์เด็กนักเรียนดีขึ้น สถานศึกษาต้องดำเนินการป้องกันและพัฒนาในสภาพปัญหาต่อไป เช่น การกำหนดบริเวณปลอดภัย การเสริมทักษะการดูแลเด็กนักเรียน ทักษะการจัดการกับปัญหา และทักษะทางสังคมให้กับผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. รับแจ้งเหตุจากสถานศึกษาและบุคคลอื่น ๆ

2. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทีมสหวิชาชีพเพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กนักเรียน

3. ทีมเจ้าหน้าที่ ฉก.ชน.สพป./สพม. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล เยี่ยมบ้าน สอบถามบุคคลแวดล้อม ร่วมกับทีมสหวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ได้รับมอบหมาย

4. ประเมินผล วิเคราะห์สถานการณ์ และตรวจสอบข้อเท็จจริง

5. ประชุมผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง และทีมสหวิชาชีพ ร่วมปรึกษาเพื่อวางแผนการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อดำเนินการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กนักเรียนต่อไป

6. ติดตามประเมินสถานการณ์เป็นระยะ ๆ

7. การติดตามประเมินผลในการส่งต่อ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

7.1 กรณียุติเรื่อง ดำเนินการเมื่อเด็กนักเรียนคนดังกล่าวได้รับการคุ้มครองช่วยเหลือ

7.2 กรณีปรับเปลี่ยนวิธีการให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน หลังจากพบว่าเด็กนักเรียนยังมีปัญหา ไม่สามารถคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนวิธีการในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนต่อไป

แหล่งช่วยเหลือ

1. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. 1300
2. สถานพยาบาล
3. สถานีตำรวจ
4. องค์กรเพื่อการกุศล
5. บ้านพักเด็กและครอบครัว
6. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
ยาเสพติด

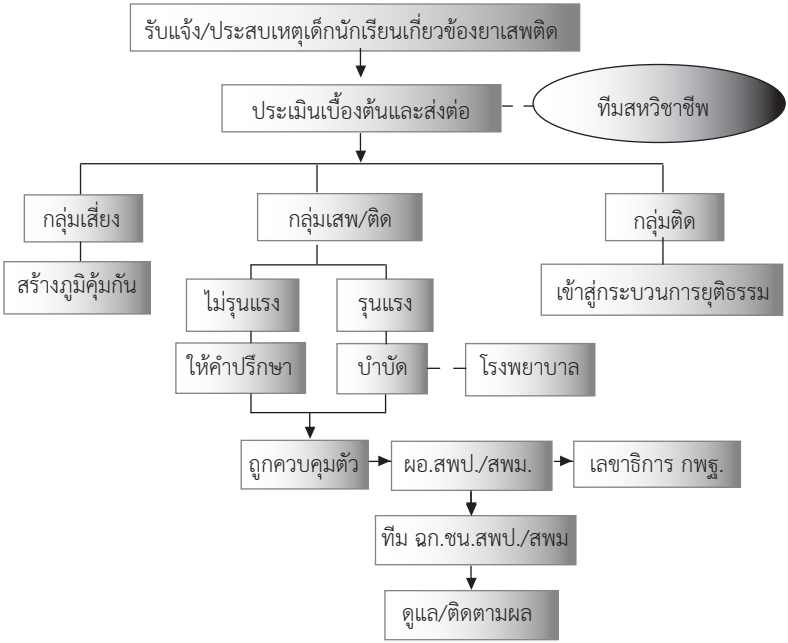

ยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง (ดูรายละเอียดภาคผนวก)

แนวทางการป้องกัน

1. เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและทักษะชีวิตให้เด็กนักเรียน
2. จัดกิจกรรมการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
3. พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง
4. การดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรให้เด็กนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยมีครูเป็นผู้คอยให้การสนับสนุน ให้คำแนะนำและดูแล
5. สถานศึกษาต้องดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุขของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของ สพฐ.

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ครูที่ปรึกษาคัดกรองเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ได้ออกมา 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ/ติด และกลุ่มค้า

2. หากครูที่ปรึกษาพบเด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ/ติด ให้เชิญผู้ปกครองพบปะพูดคุยปัญหา หรือใช้วิธีการเยี่ยมบ้าน

3. กรณีพบเด็กนักเรียนเสพยาเสพติดหรือมียาเสพติดไว้ในครอบครองให้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ติดต่อกับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน

3.2 ดำเนินการตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนกลุ่มเสพ/ติด โดยเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา

3.3 ติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บริหารสถานศึกษารับทราบ

3.4 สถานศึกษารายงาน สพป./สพม.

4. กรณีพบว่านักเรียนเป็นผู้ค้าให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมาย

5. กรณีเด็กนักเรียนถูกควบคุมตัวหรือเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมให้สถานศึกษาดำเนินการออกหนังสือรับรองการเป็นนักเรียนเพื่อเป็นหลักฐานประกอบ

แหล่งช่วยเหลือ

1. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. 1300
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. สถานพยาบาล
4. สถานีตำรวจ

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
อุปทานหมู่

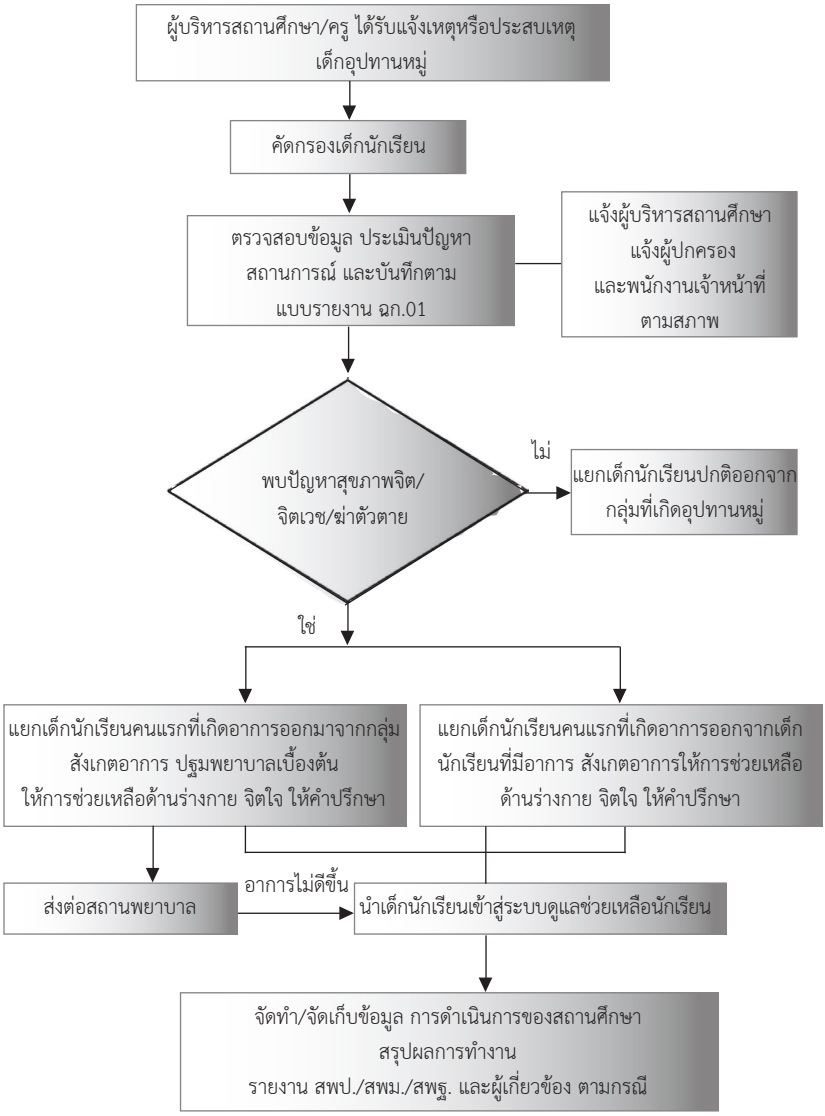

อุปทานหมู่

อุปทานหมู่ เป็นปรากฏการณ์ซึ่งเกิดขึ้นกับบุคคลตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปที่มีความเชื่อร่วมกัน และมีการแสดงออกอาการทางร่างกาย

ลักษณะอาการ ปวดศีรษะ มึนงงศีรษะ คลื่นไส้ ปวดท้อง เกร็งท้อง อ่อนเพลีย ง่วง เจ็บปวดในคอ หายใจลำบาก หรือหายใจหอบเร็ว (Hyperventilation or Difficulty Breathing) ชักเกร็งตัว เป็นลม หมดสติ อาการเหล่านี้คงอยู่เพียงชั่วคราว มีการแพร่กระจายไปสู่คนอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน และมีการฟื้นตัวเร็วกลับมาเป็นปกติ ซึ่งเมื่อตรวจทางการแพทย์แล้ว ไม่พบว่ามีสาเหตุมาจากโรคทางกาย

วิธีดูแล คือ แยกเด็กนักเรียนคนแรกที่เกิดอาการออกจากกลุ่ม เพื่อปฐมพยาบาลและประเมินอาการ โดยทำให้ร่างกายผ่อนคลาย ได้พักผ่อนสักพักอาการจะดีขึ้นจนเป็นปกติได้ แต่หากกลับเข้าไปในกลุ่ม อาจเกิดอาการซ้ำได้อีก หากความเชื่อยังคงมีอยู่ จากนั้นให้ประเมินสภาพจิตใจร่วมกับสิ่งแวดล้อม หรือพูดคุยให้คลายความกังวล ทำจิตบำบัดรายบุคคล เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเป็นซ้ำ โดยอาจให้หยุดเรียนหรือทำงานสักพัก โดยเฉพาะรายที่มีอาการคนแรก ที่ทำให้ผู้อื่นเกิดอาการเดียวกัน

แนวทางการป้องกัน

1. ครูที่ปรึกษา/ครูประจำหอ ศึกษาเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล จะทำให้มีโอกาสรับรู้ปัญหาของเด็กนักเรียนได้

2. ครูที่ปรึกษามีการเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน เพื่อจะได้พูดคุย รับรู้ปัญหา และสภาพแวดล้อม

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรย้ำให้ครูประจำวิชา ครูที่ปรึกษา ครูประจำหอ หมั่นสังเกตสภาพร่างกาย และจิตใจของเด็กนักเรียนในทุกครั้ง ก่อนการสอนหรือทำกิจกรรม

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ครูตรวจสอบข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนโดยใช้กระบวนการช่วยเหลือนักเรียน การบันทึกข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลตามแบบรายงาน ฉก.01

2. แยกเด็กนักเรียนคนแรกที่เกิดอาการออกจากกลุ่ม

3. ปฐมพยาบาลเด็กนักเรียนทุกคนที่เกิดอาการ และประเมินอาการ

4. ผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

5. ถ้าอาการไม่ดีขึ้น ประสานหน่วยงานภายใน/ภายนอกเพื่อประสานการส่งต่อช่วยเหลือแก่เด็กนักเรียน

6. สรุปรายงานผลการดำเนินการแก่ผู้บริหารสถานศึกษา

7. ในรายที่เร่งด่วนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล สพป./สพม. ฯลฯ

7. จัดทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการปกป้องคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนต่อไป

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. ผอ.สพป./สพม. รายงานเหตุให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันที
2. มอบทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. เข้าประสานช่วยเหลือกับสถานศึกษาทันที
3. รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ
4. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาล
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
โรคติดต่อในสถานศึกษา

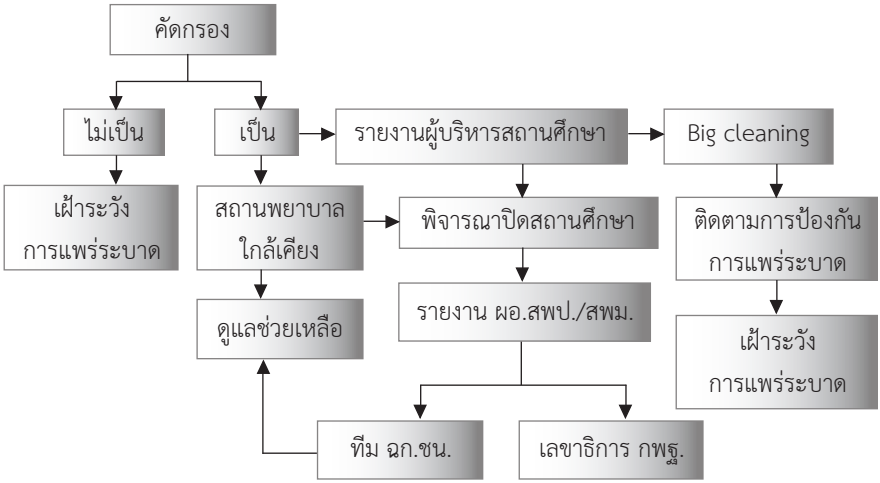

โรคติดต่อในสถานศึกษา

โรคติดต่อ คือ โรคที่สามารถถ่ายทอดติดต่อกันได้ระหว่างบุคคลโดยมีเชื้อจุลินทรีย์ต่าง ๆ เป็นสาเหตุของโรค และถึงแม้ว่าเชื้อโรคจะเป็นตัวก่อเหตุ แต่พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของมนุษย์ก็เป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญที่จะทำให้เกิดโรคติดต่อนั้น ๆ กรมอนามัยได้รวบรวมนิยามของโรคติดต่อจากพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พุทธศักราช 2523 หมายถึงโรคซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้เป็นโรคติดต่อสำหรับทั่วประเทศ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะในเขตของตนประกาศให้เป็นโรคติดต่อในกรณีที่ตรวจพบหรือมีเหตุสงสัยว่าโรคใดโรคหนึ่งเป็นโรคซึ่งอาจติดต่อแพร่ระบาดเป็นอันตรายแก่ประชาชนได้

โรคติดต่ออันตราย หมายความว่า โรคติดต่อที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศ (รายละเอียดคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 หน้า 108-121)

แนวทางการป้องกัน

1. การตรวจร่างกายเด็กนักเรียนก่อนรับเข้าเรียน ซึ่งเด็กนักเรียนทุกคนควรได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละครั้ง เด็กนักเรียนที่มีโรคประจำตัวควรได้รับการดูแลจากแพทย์อย่างใกล้ชิด และควรมีสมุดบันทึกประวัติการตรวจสุขภาพประจำตัวทุกคน

2. ครู เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ผู้ประกอบการอาหาร ผู้ขายอาหาร ฯลฯ ควรได้รับการตรวจสุขภาพจากแพทย์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

3. สถานศึกษาต้องมีการจัดการสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะโดยปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลสถานศึกษา (รายละเอียดคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 หน้า 99-107)

4. สถานศึกษาต้องมีการให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อโดยตรง รวมถึงการขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพมาเป็นวิทยากรให้กับเด็กนักเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม

แนวทางการช่วยเหลือ

1. คัดกรองนักเรียน แยกเด็กนักเรียนที่ป่วยออก
2. ส่งต่อสถานพยาบาลใกล้เคียง หรือโทรศัพท์แจ้งศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 และวิทยุสื่อสารช่องความถี่ 147.300 MHz.
3. รายงานผู้บังคับบัญชาโดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่รวดเร็วที่สุด
4. แจ้งบิดามารดา ญาติ และผู้ปกครองทราบ
5. กรณีเป็นโรคติดต่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาปิดสถานศึกษา โดยคำแนะนำจากสถานพยาบาลในพื้นที่
6. ทำความสะอาด ฆ่าเชื้อโรค โดยประสานกับสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
7. ติดตามผลเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดต่อและป้องกันการแพร่ระบาด

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. รายงานให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบโดยทันที

2. มอบหมายทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. ประสานให้ความช่วยเหลือกับสถานศึกษาทันที

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีมีสื่อมวลชนเข้าติดตามข่าวสถานการณ์ รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

5. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนกว่าสถานการณ์ดีขึ้น และกลับสู่ภาวะปกติ

แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาลใกล้เคียง

2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

3. วิทยุสื่อสารช่องความถี่ 147.300 MHz.

4. ที่ว่าการอำเภอ/สำนักงานเขต กทม./เมืองพัทยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา

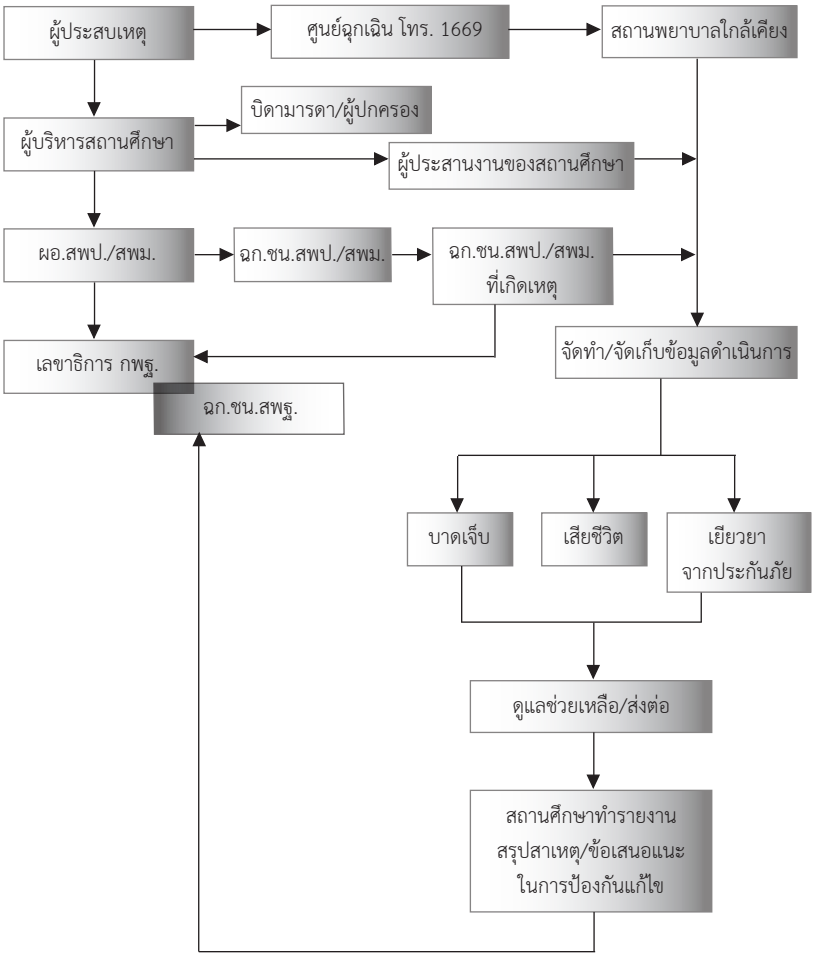

อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา

อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อสุขภาพ ชีวิตและทรัพย์สินของเด็กนักเรียน หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อสถานศึกษา เช่น อุบัติเหตุกับรถนักเรียน รถทัศนศึกษา รถทัศนาจร รถรับส่งนักเรียน รถโรงเรียน รถส่วนบุคคลของครูที่พาเด็กนักเรียนไปทำกิจกรรม (รายละเอียดคู่มือแนวทางการปฏิบัติมาตรการการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 หน้า 39-51)

แนวทางการป้องกัน

สถานศึกษาต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรการในการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษาและเดินทางไกลเข้าค่ายพักแรมของลูกเสือเนตรนารีและยุวกาชาด และคู่มือแนวทางการปฏิบัติมาตรการการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 เรื่อง การพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่โดยเคร่งครัด และหนังสือ สพฐ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04277/50 ลว. 7 มีนาคม 2557 เรื่อง มาตรการในการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา (เพิ่มเติม)

แนวทางการช่วยเหลือ

1. แจ้งศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 และเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2. แจ้งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้อนุญาตให้เด็กนักเรียนไปนอกสถานศึกษาทราบ

3. แจ้ง สพป./สพม./สพฐ. ทราบเป็นการเบื้องต้นทันที

4. แจ้งทะเบียนรถ ประเภทรถที่ประสบอุบัติเหตุ เพื่อสถานพยาบาลจะได้ดำเนินการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจาก พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ โดยผู้ปกครองนักเรียนไม่ต้องสำรองจ่าย

5. จัดหาผู้ดูแลประสานงานติดตามอาการของเด็กนักเรียนและติดตามเรื่องการประกันภัย

6. แจ้งความลงบันทึกประจำวันต่อเจ้าพนักงานไว้เป็นหลักฐานในการเรียกร้องสินไหมทดแทน

7. กรณีที่เด็กนักเรียนทำประกันอุบัติเหตุกับบริษัทประกันภัย ให้ดำเนินการเรียกค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทน หากมีปัญหาให้ติดต่อประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

8. กรณีเด็กนักเรียนเสียชีวิตให้ติดต่อขอรับใบรับรองของการเสียชีวิตจากสถานพยาบาลในพื้นที่

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. ผอ.สพป./สพม. รายงานเหตุให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบโดยทันที

2. มอบหมายให้ทีม ฉก.ชน. เข้าช่วยเหลือโดยทันทีกรณีเกิดเหตุในพื้นที่ไหนให้ทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. ให้ดำเนินการเข้าช่วยเหลือในเบื้องต้นพร้อมประสานงานกับ ฉก.ชน.สพป./สพม. ต้นทาง และ ฉก.ชน.สพฐ.

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

5. รายงานสถานการณ์ให้กับผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้รับการช่วยเหลือจนเสร็จสิ้นกระบวนการ

แหล่งช่วยเหลือ

1. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
2. สถานพยาบาล
3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
4. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ อุบัติเหตุในสถานศึกษา

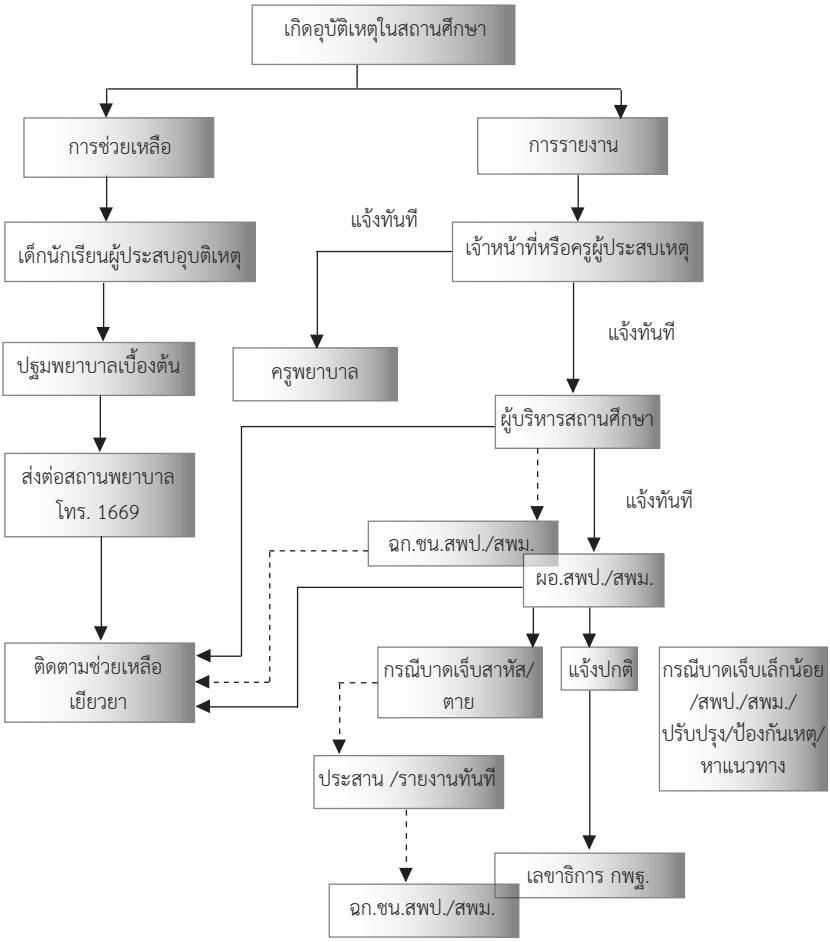

อุบัติเหตุในสถานศึกษา

อุบัติเหตุในสถานศึกษา หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาโดยฉับพลัน ซึ่งไม่คาดคิดมาก่อน อันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ส่งผลให้เกิดความเสียหาย ทั้งร่างกายและทรัพย์สิน โดยมีสถานการณ์เสี่ยงจากสภาพแวดล้อม ขาดความระมัดระวัง หรือการเรียนการสอน

แนวทางการป้องกัน

1. สร้างความตระหนักและให้ความรู้ ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และเด็กนักเรียน
2. ตรวจสอบสภาพความพร้อมใช้งานของอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
3. สำรวจจุดเสี่ยงภายในและรอบบริเวณสถานศึกษา (ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 หน้า 24-38) และหนังสือ สพฐ. ด่วนที่สุดที่ ศธ 04277/136 ลว. 15 มีนาคม 2556 เรื่อง การดูแลนักเรียนในช่วงเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา
4. จัดระบบการเฝ้าระวัง เช่น ติดตั้งกล้องวงจรปิดในบริเวณจุดเสี่ยง
5. เตรียมบุคลากร และอุปกรณ์ เครื่องมือการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
6. จัดให้มีการทำประกันภัยอุบัติเหตุสำหรับเด็กนักเรียน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

7. จัดระบบการรายงานเหตุไปยังสถานพยาบาลใกล้เคียง หรือศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ปฐมพยาบาลเบื้องต้น
2. ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 และนำส่งสถานพยาบาลใกล้เคียง
3. แจ้งเหตุต่อผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งบิดามารดา/ผู้ปกครอง/ญาติ
4. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น พร้อมบันทึกตามแบบรายงาน ฉก.01
5. ติดตามการช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. ผอ.สพป./สพม. รายงานเหตุให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันที
2. มอบทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. เข้าประสานช่วยเหลือกับสถานศึกษาทันที
3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง
4. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที
5. รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาลใกล้เคียง
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. สถานีตำรวจในพื้นที่เกิดเหตุ

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
การจมน้ำ

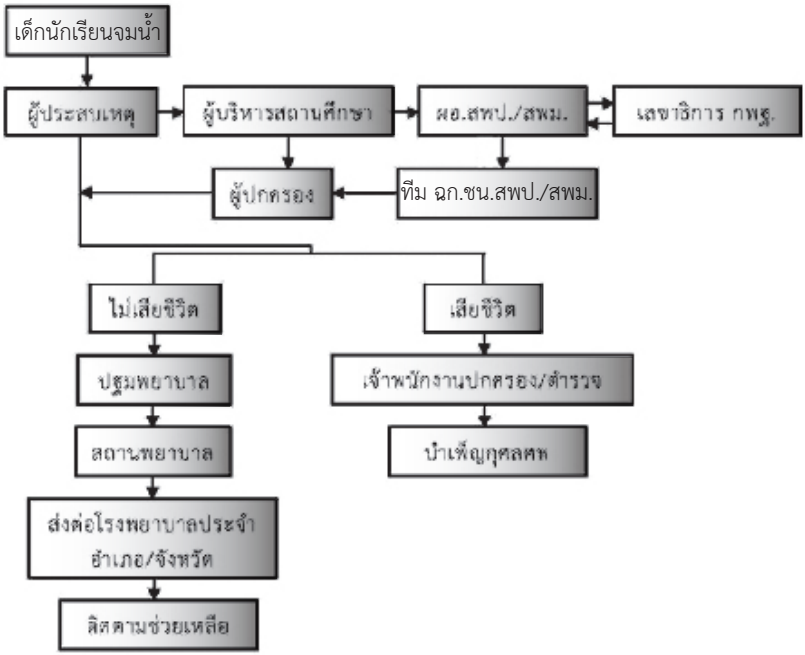

การจมน้ำ

การจมน้ำ เป็นสาเหตุการเสียชีวิตของเด็กนักเรียนประเภทหนึ่ง อุบัติเหตุการจมน้ำ พบว่าเกิดจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์เกิดจากความประมาท ความคึกคะนองมองข้ามความปลอดภัย ไม่เลือกว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ควรได้รับความรู้และฝึกทักษะชีวิตเบื้องต้น เพื่อรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้อย่างถูกวิธี หรือสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้

แนวทางการป้องกัน

1. สถานศึกษาควรจะมีการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอุบัติเหตุทางน้ำ ให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องของวิธีการเอาตัวรอดเมื่อต้องประสบอุบัติเหตุทางน้ำ เช่น รู้จักหลักของการตะโกน การโยน การยื่น รวมถึงการลอยตัวในน้ำแบบวิธีต่าง ๆ และที่สำคัญ คือ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลคนที่จมน้ำเบื้องต้นที่ถูกต้อง นอกจากนั้นสถานศึกษาควรจะให้ความรู้เรื่องของการปฏิบัติตนเมื่อต้องทำภารกิจเกี่ยวกับกิจกรรมทางน้ำด้วย

2. สำรวจจุดเสี่ยงต่อการจมน้ำของเด็กนักเรียนในสถานศึกษาและบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา

3. แจ้งเตือนจุดเสี่ยงให้เด็กนักเรียนทราบ และติดป้ายแจ้งเตือนหรือล้อมรั้ว

แนวทางการช่วยเหลือ

กรณีไม่เสียชีวิต

1. ปฐมพยาบาลเบื้องต้นด้วยวิธีที่ถูกต้อง

2. แจ้งเหตุต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานพยาบาลใกล้เคียง ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 และแจ้งบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติ

3. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับขั้น พร้อมรายงานตามแบบรายงาน ฉก.01

4. ติดตามการช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กรณีเสียชีวิต

1. แจ้งผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าพนักงานปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ

2. กันพื้นที่เกิดเหตุ และอำนวยความสะดวกเจ้าพนักงาน

3. รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบ และแจ้งบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติ

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. กรณีเสียชีวิตต้องรายงานให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบโดยทันที

2. มอบหมายทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. เข้าประสานช่วยเหลือทันที

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีมีสื่อมวลชนเข้าติดตามข่าวให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

5. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาลใกล้เคียง
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. สถานีตำรวจพื้นที่เกิดเหตุ (กรณีเสียชีวิต)

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
เด็กนักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา

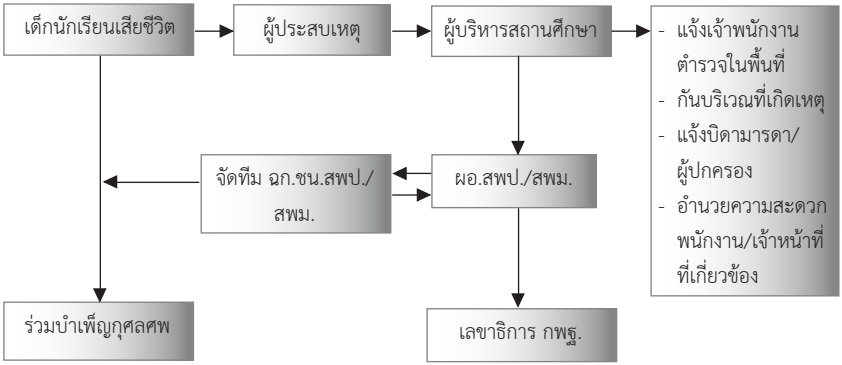

เด็กนักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา

เด็กนักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา หมายถึง เด็กนักเรียนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสถานศึกษาได้เสียชีวิตด้วยเหตุตายตามธรรมชาติ ตายผิดธรรมชาติ หรืออุบัติเหตุ ซึ่งผู้ประสบเหตุได้พบเด็กนักเรียนในสภาพที่เสียชีวิตแล้วไม่สามารถช่วยเหลือเบื้องต้นได้

แนวทางการป้องกัน

1. จัดระบบการแนะแนวให้คำปรึกษาเด็กนักเรียน
2. จัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย
3. จัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยสอดส่อง ตรวจตราในพื้นที่บริเวณสถานศึกษา เช่น การนำกล้องวงจรปิด จัดเวรยามรักษาการณ์ คณะกรรมการนักเรียน และสภานักเรียน
4. จัดให้มีระบบหรือซักซ้อมให้มีการแจ้งเตือนเหตุต่าง ๆ ในสถานศึกษา

แนวทางการช่วยเหลือ

1. รับแจ้งเหตุกรณีเด็กนักเรียนเสียชีวิตให้ตรวจสอบว่าเสียชีวิตแล้วหรือไม่
2. แจ้งเจ้าพนักงานปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้บริหารสถานศึกษาทราบทันที
3. แจ้งบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กนักเรียนที่เสียชีวิต
4. กันบริเวณพื้นที่เกิดเหตุไม่ให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในที่เกิดเหตุ และอำนวยความสะดวกเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือผู้เกี่ยวข้อง

5. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ

6. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมงานบำเพ็ญกุศลศพ

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. ผอ.สพป./สพม. รายงานเหตุให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันที

2. มอบทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. เข้าประสานช่วยเหลือกับสถานศึกษาทันที

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

5. รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

แหล่งช่วยเหลือ

1. เจ้าหน้าที่ปกครอง
2. สถานีตำรวจในพื้นที่เกิดเหตุ
3. สถานพยาบาลใกล้เคียงในพื้นที่

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ
ภัยพิบัติ

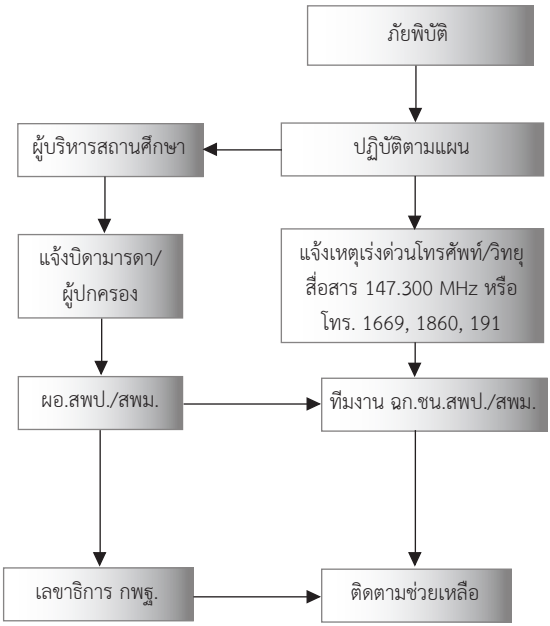

ภัยพิบัติ

ภัยพิบัติ หมายถึง ภัยที่รุนแรงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือเกิดจากความประมาทของบุคคล ส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือต่อผู้คนเป็นจำนวนมาก เกิดจากสถานการณ์เสี่ยง เช่น อัคคีภัย แผ่นดินไหว วาตภัย และอุทกภัย ฯลฯ ซึ่งมีความสูญเสียทั้งทรัพย์สินสิ่งของ และผู้คนบาดเจ็บเสียชีวิต หรือไร้ที่อยู่

แนวทางการป้องกัน

1. จัดการเรียนการสอนเรื่องเกี่ยวกับภัยพิบัติที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของแต่ละพื้นที่
3. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฉุกเฉินของสถานศึกษา ซ้อมแผนให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด ของกระทรวงมหาดไทย
4. สำรวจความเสี่ยงจากสถานการณ์เสี่ยง และตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันภัย เช่น ถังดับเพลิงให้มีความพร้อมใช้งาน
5. ให้จัดระบบสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ จัดระบบวิทยุสื่อสารความถี่ 147.300 MHz. ให้คำนึงถึงการมีระบบไฟฟ้าในกรณีฉุกเฉินสำหรับพื้นที่ที่มีความเสี่ยงมาก
6. กำหนดผู้รับผิดชอบงานอุบัติภัยในสถานศึกษา ประสานเครือข่ายชุมชน/หน่วยงาน รองรับการแจ้งตือนแจ้งเหตุ

แนวทางการช่วยเหลือ

1. แจ้งเหตุตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่สถานศึกษากำหนดไว้

2. แจ้งเหตุในช่องทางการสื่อสารที่ใช้ได้รวดเร็วที่สุด เช่น โทรศัพท์ วิทยุสื่อสารช่องความถี่ 147.300 MHz. และช่องทางอื่นที่สามารถแจ้งได้

3. จุดรับแจ้งเหตุ สพป./สพม./วิทยุสื่อสาร 147.300 MHz. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 ศูนย์เตือนภัย โทร. 1860 และสถานีตำรวจพื้นที่เกิดเหตุ

4. รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ โดยใช้แบบรายงาน ฉก.01

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. รายงานให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบโดยทันที

2. มอบหมายทีม ฉก.ชน.สพป./สพม. ประสานให้ความช่วยเหลือกับสถานศึกษาทันที

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีมีสื่อมวลชนเข้าติดตามข่าวสถานการณ์ รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

5. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนกว่าสถานการณ์ดีขึ้น และกลับสู่ภาวะปกติ

แหล่งช่วยเหลือ

1. จุดแจ้งเหตุ เครือข่ายวิทยุสื่อสาร สพป./สพม. และวิทยุสื่อสารช่องความถี่ 147.300 MHz.
2. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
3. ศูนย์เตือนภัย โทร. 1860
4. สถานีตำรวจพื้นที่เกิดเหตุ

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2551. **คู่มือประชาชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์.**

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2556. **แนวทางการประชุมปรึกษารายกรณี (Case conference) : ในสถานศึกษาสำหรับบุคลากรสาธารณสุขและบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. เอกสารอัดสำเนา.

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. **คู่มือดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ร.ส.พ.

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. **แนวทางการประชุมปรึกษารายกรณี (Case conference) : ในสถานศึกษาสำหรับบุคลากรสาธารณสุขและบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.**

กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กองบริหารกองทุน สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. ม.ป.ป. **พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546.** กรุงเทพมหานคร : กองทุนคุ้มครองเด็ก.

พนม เกตุมาน. (ม.ป.พ.) **คู่มือครูปัญหาพฤติกรรมที่พบบ่อยในนักเรียนและแนวทางการแก้ไข.** สาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.

พนม เกตุมาน. (2535). **สุขใจกับลูกวัยรุ่น.** กรุงเทพมหานคร : บริษัทแปลน พับลิชชิ่ง จำกัด. ISBN 974-7020-31-9

ปัญหาของเด็กในมัธยมศึกษา. จาก http://www.ds.ru.ac.th/problem%20in20secon.ht

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. 2550. **คู่มือครูการจัดระบบความปลอดภัยในโรงเรียน.** 1000 เล่ม, กรุงเทพมหานคร : ส. เสริมมิตรการพิมพ์.

สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556. **แนวทางการปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต. 2556. **พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546.** กรุงเทพมหานคร : กองทุนคุ้มครองเด็ก.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการปฏิบัติงาน ปกป้อง คุ้มครอง และช่วยเหลือเด็ก.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวนโยบายและการดำเนินงานป้องกัน แก้ไข และดูแลปัญหาการตั้งครรภ์ของเยาวชนและประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง.**

สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550. **แนวทางการปฏิบัติงาน ปกป้อง คุ้มครอง และช่วยเหลือเด็ก.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. 2553. **คู่มือการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

ศูนย์ช่วยเหลือสังคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2556. **คู่มือการปฏิบัติงาน OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม.** พิมพ์ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2556). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2557. **แนวทางการป้องกันและช่วยเหลือปัญหาทางเพศของเด็กและวัยรุ่น.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557. **แนวทางการจัดการศึกษาทางเลือกเพื่อเด็กก้าวพลาด.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557. **แนวทางการป้องกันและช่วยเหลือปัญหาทางเพศของเด็กและวัยรุ่น.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557. **ทักษะชีวิตภูมิคุ้มกันปัญหาสารเสพติดในเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2555. **มาตรการของเจ้าหน้าที่ตำรวจและมาตรการทางสังคมกับการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาต่างสถาบัน.**

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต. 2556. **สรุปแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ School Network Conference : กรณี เกม เพศ ความรุนแรง และยาเสพติด.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. เอกสารอัดสำเนา.

ภาคผนวก ก

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง และช่วยเหลือเด็กนักเรียน

กฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน

ในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าเด็กและเยาวชนได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดของกลุ่มอาชญากรรมต่าง ๆ จำนวนมาก และในขณะเดียวกันก็ยังพบว่า เด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมในอนาคต รัฐจึงได้ตรากฎหมายต่าง ๆ ออกมาเพื่อบังคับใช้สำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ และในขณะเดียวกันก็ยังมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนด้วย ซึ่งวัยของเด็กและเยาวชนนั้นเป็นวัยแห่งการอยากรู้ อยากลอง มีไฟแห่งการใฝ่รู้อยู่มากและโดยส่วนใหญ่ไม่สามารถระงับความต้องการของตนเองได้ พฤติกรรมในลักษณะนี้มักทำให้ได้เข้าไปประกอบเหตุที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเป็นจำนวนมาก เช่น การทะเลาะวิวาท หรือการทำร้ายร่างกาย การลักขโมยของเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือเงินที่จะนำไปใช้ตอบสนองความต้องการของตนเอง การทดลองเสพยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ทั้งที่สมัครใจและไปข่มขืนผู้อื่น หรือแม้กระทั่งการทำแท้งที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่เด็กและเยาวชนต้องทำความเข้าใจถึงเหตุที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือไม่ และจะมีทางออกในทางกฎหมายหรือทางสังคมอย่างไร หากเป็นกรณีที่เด็กและเยาวชนถูกคู่อริต่างโรงเรียนทำร้าย ถ้าจะทำการป้องกันโดยการใช้ไม้หรืออาวุธอย่างอื่นเข้าทำร้ายฝ่ายตรงข้ามตอบโต้จะเป็นสิ่งที่กระทำโดยไม่ผิดกฎหมายหรือไม่ และการกระทำในระดับใดที่กฎหมายถือว่าเป็นการป้องกันซึ่งจะเป็นเหตุให้ผู้ที่กระทำไม่ต้องรับผิดในทางกฎหมาย ดังนั้น หากเด็กและเยาวชนได้ทำความเข้าใจและมีความรู้ในทางกฎหมายแล้ว เด็กและเยาวชนก็จะไม่ต้องตกเป็นเหยื่อจากการที่ไม่รู้กฎหมาย นอกจากนี้ ยังสามารถหาทางออกได้เมื่อมีเหตุการณ์ที่จะต้องไปเกี่ยวข้องกับกฎหมายอีกด้วย

สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็กและเยาวชน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ การจะนำกฎหมายฉบับใดมาปรับใช้ก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของเด็กและเยาวชนนั้นว่ามีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายในเรื่องใดบ้าง ในที่นี้จะได้ยกเอากฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของเด็กและเยาวชนซึ่งีประสบเป็นประจำ มาอธิบายสาระสำคัญให้เกิดความเข้าใจ ดังต่อไปนี้

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

1. ลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 บัญญัติว่า ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท

ความผิดฐานลักทรัพย์เกิดขึ้นเมื่อมีการเอาไปซึ่งทรัพย์ของผู้อื่น ไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ โดยมีเจตนายึดถือเป็นของตนเองหรือเอาไปเป็นประโยชน์ของตน เช่น *แดงอยากได้โทรศัพท์มือถือของดำ จึงแอบไปหยิบโทรศัพท์มือถือของดำขณะพักเที่ยง แล้วนำไปเก็บไว้ที่กระเป๋าของตนเอง ถือว่าแดงมีความผิดฐานลักทรัพย์* โทษลักทรัพย์จะหนักขึ้นหากลักทรัพย์ในเวลากลางคืน หรือทำอันตรายสิ่งกีดขวาง เช่น ตัดเหล็กดัดพังประตูหน้าต่าง หรือลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ เป็นต้น

2. วิ่งราวทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 336 บัญญัติว่า ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า ผู้นั้นกระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 10,000 บาท ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์เป็นการลักทรัพย์ของผู้อื่น โดยวิธีการฉกฉวยเอาซึ่งหน้าหรือแย่งเอาไป คว้าหรือกระชากทรัพย์ไปจากผู้อื่น

อย่างรวดเร็วต่อหน้าต่อตา เช่น *แดงวิ่งไปกระชากกระเป๋าถือของจิ๋ม หรือแดงกระชากสร้อยคอของดำไป ถือว่าแดงมีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์* โทษวิ่งราวทรัพย์จะหนักขึ้น หากการวิ่งราวทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กาย จิตใจ หรือบาดเจ็บสาหัส หรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

3. ชิงทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 339 บัญญัติว่า ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์ หรือการพาทรัพย์นั้นไป ให้ยื่นให้ซึ่งทรัพย์นั้น ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้ ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือให้พ้นจากการจับกุม ผู้นั้นกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 20,000 บาท ความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นการลักทรัพย์ของผู้อื่น โดยใช้วิธีการทำร้ายหรือใช้คำพูดหรือการกระทำข่มขู่เพื่อให้เจ้าทรัพย์มอบทรัพย์ให้แก่ตน เช่น *แดงชกหน้าดำจนดำล้มลง แล้วแดงล้วงเงินจากกระเป๋าของดำไป หรือแดงซึ่งถือมีดอยู่พูดขอเงินจากดำ ดำกลัวจึงยอมมอบเงินให้แดงไป ถือว่าแดงมีความผิดฐานชิงทรัพย์* โทษชิงทรัพย์จะหนักขึ้น หากเป็นการชิงทรัพย์ในเวลากลางคืน หรือมีอาวุธ หรือการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กาย จิตใจ หรือรับอันตรายสาหัส หรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

4. ปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 340 บัญญัติว่า ผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปี ถึง 14 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 30,000 บาท ความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นการชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป

เช่น แดง เขียว และส้ม เดินเข้าไปล้อมขาว ซึ่งกำลังเดินอยู่ในห้างสรรพสินค้า โดยเขียวกับส้มช่วยกันจับแขนของขาว แล้วแดงชักมีดออกมาพร้อมพูดกับขาวว่า ขอโทรศัพท์มือถือไม่อย่างนั้นจะแทงให้ตาย จนขาวยอมมอบโทรศัพท์มือถือให้แก่แดง ถือว่า แดง เขียว และส้ม มีความผิดฐานร่วมกันปล้นทรัพย์ โทษปล้นทรัพย์จะหนักขึ้น หากผู้กระทำผิดคนใดคนหนึ่งมีอาวุธติดตัวไป หรือใช้ปืนยิง หรือการปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

ความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ

1. พรากผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 317 บัญญัติว่า ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควรพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 6,000 บาท ถึง 30,000 บาท ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 318 บัญญัติว่า ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 4,000 บาท ถึง 20,000 บาท ความผิดฐานพรากเด็กหรือพรากผู้เยาว์เป็นการพาเด็กหรือผู้เยาว์ไป หรือแยกเด็กหรือผู้เยาว์ออกไปจากความปกครองดูแลของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กหรือผู้เยาว์ หากการพรากเด็กหรือผู้เยาว์ไปเพื่อการอนาจาร เช่น พาไปกอดจูบลูบคลำ ผู้นั้นจะต้องได้รับโทษหนักยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหากมีการร่วมประเวณีหรือมีเพศสัมพันธ์กันผู้นั้น จะต้องถูกดำเนินคดีข้อหาข่มขืนกระทำชำเราอีกข้อหาหนึ่งมีโทษหนักมาก แม้ผู้เยาว์นั้นจะยินยอมไปด้วย ผู้ที่พรากก็ต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 319 ซึ่งบัญญัติว่า

ผู้ใดพรากผู้เยาว์อายุเกินกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อหากำไร หรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 4,000 บาท ถึง 20,000 บาท เช่น *แดงพบเด็กหญิงเขียว จึงชวนไปเที่ยวค้างคืนที่พัทยา โดยไม่ได้ขออนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แม้แดงจะไม่ได้ล่วงเกินเด็กหญิงเขียวก็ตาม ถือว่าแดงมีความผิดฐานพรากเด็กไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควร หากแดงล่วงเกินทางเพศเด็กหญิงเขียว แดงจะต้องได้รับโทษที่หนักขึ้น*

2. กระทำอนาจาร ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 278 บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 279 บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดฐานกระทำอนาจาร เป็นการกระทำที่น่าอับอาย น่าบัดสี ลามก เช่น กอดจูบ ลูบคลำ หรือจับอวัยวะเพศหญิง หน้าอก รวมถึงการจับเนื้อต้องตัวหญิงก็ตาม ก็ถือว่าเป็นความผิดข้อหากระทำอนาจาร แม้ว่าเด็กที่ถูกกระทำจะยินยอมให้กระทำการดังกล่าว ก็ยังมีความผิด หากเด็กนั้นอายุไม่เกินสิบห้าปี เช่น *แดงพาเด็กหญิงเขียว (อายุ 14 ปี) ไปดูภาพยนตร์ โดยได้รับอนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แต่แดงได้กอดจูบเด็กหญิงเขียวขณะดูภาพยนตร์ แม้เด็กหญิงเขียวจะยินยอมให้แดงกอดจูบก็ตาม ถือว่าแดงมีความผิดข้อหากระทำอนาจาร และ*

หากเป็นกรณีที่แดงพาเด็กหญิงเขียวไปดูภาพยนตร์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากบิดามารดาของเด็กหญิงเขียว แดงมีความผิดฐานพรากเด็กไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควรอีกข้อหา

3. ข่มขืนกระทำชำเรา ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 276 บัญญัติว่า ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เป็นการบังคับใจฝืนใจหญิงอื่นที่มิใช่ภริยาของตน โดยหญิงนั้นไม่ยินยอมหรือใช้กำลังบังคับจนหญิงนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ จนผู้กระทำผิดล่วงเกินทางเพศหรือมีเพศสัมพันธ์กับหญิงนั้น หากเป็นการข่มขืนกระทำชำเรา เด็กหญิงอายุไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ผู้นั้นจะต้องได้รับโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท เช่น *นายหมึกได้ใช้กำลังฉุดนางสาวนุ่นอายุ 22 ปี ในขณะที่นางสาวนุ่นกำลังกลับจากที่ทำงาน และนำนางสาวนุ่นไปกักขังไว้พร้อมทั้งข่มขืนกระทำชำเรา เช่นนี้ นายหมึกมีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและกักขังหน่วงเหนี่ยวร่างกายผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท และนายสินได้หลอกล่อเด็กหญิงพะยอมอายุ 12 ปี ไปจากบ้านและลงมือกระทำชำเราเด็ก โดยเด็กมีความเต็มใจ เช่นนี้ นายสินก็มีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม นายสินจะต้องได้รับโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 8,000 บาท ถึง 40,000 บาท*

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ หมายความว่า สารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

เสพ หมายความว่า การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ยาเสพติดให้โทษ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน

ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน โคคาอีน ฝิ่นยา

ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย

ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกแดนด์ไอไดร์

ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มิได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม

ความผิดฐานยาเสพติด

1. เสพกัญชา ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 92 บัญญัติว่าผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น ผู้ใดเสพกัญชาไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ เช่น เอากัญชาผสมบุหรี่แล้วสูบ หรือเสพกัญชาโดยใช้บ้องกัญชา ถือว่าผู้นั้นมีความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท

2. เสพยาบ้าหรือเฮโรอีน ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 91 บัญญัติว่า ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เช่น ยาบ้า เฮโรอีน ไม่ว่าโดยวิธีการสูดดมจากการรมควัน หรือฉีดเฮโรอีนเข้าเส้นเลือด หรือสูดดมเข้าทางจมูก ถือว่าผู้นั้นมีความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ซึ่งมีโทษจำคุกหนักกว่ากัญชา

3. เสพสารระเหย สารระเหย หมายความว่า สารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศว่าเป็นสารระเหย เช่น กาวต่าง ๆ ผู้ติดสารระเหย หมายความว่า ผู้ซึ่งต้องใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายและจิตใจเป็นประจำ ความผิดฐานเสพสารระเหยนั้น ตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 มาตรา 17 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจไม่ว่าโดยวิธีการสูดดม หรือวิธีอื่นใด หากผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่กิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ความผิดฐานครอบครองยาเสพติดให้โทษ

ความผิดฐานครอบครองยาบ้าหรือเฮโรอีน ตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ซึ่งมาตรา 67 บัญญัติว่า ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากผู้ใดครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท 1

ประเภทยาบ้าเกิน 15 เม็ด กฎหมายสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นได้ครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ไว้เพื่อจำหน่าย ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึงตลอดชีวิต

ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. จราจรทางบก และ พ.ร.บ. รถยนต์

ผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่นายทะเบียนเสียก่อน โดยกล่าวคือ ต้องมีใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ ซึ่งออกให้โดยนายทะเบียน มิฉะนั้นจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 42 ซึ่งบัญญัติว่าผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถและต้องมีใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับรถ และมาตรา 34 บัญญัติว่าผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ขณะขับรถหรือขับขี่รถจักรยานยนต์ สภาพร่างกายของผู้ขับขี่จะต้องปกติสมบูรณ์ ไม่มีอาการหย่อนความสามารถในการขับขี่หรืออาการเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น มิฉะนั้นผู้ขับขี่จะต้องมีความผิดตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160 วรรคสาม ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 2,000 บาท ถึง 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ

อาวุธปืน หมายความร่วมตลอดถึงอาวุธทุกชนิด ที่ใช้ส่งเครื่องกระสุนปืน โดยวิธีระเบิด หรือกำลังดันของแก๊ส หรืออัดลม หรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงานและส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้น ๆ ความผิดฐานมีอาวุธปืนในความครอบครอง

ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 7 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดทำ มี ซื้อ ใช้ สั่งหรือนำเข้าซึ่งอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่”

ดังนั้น ผู้ใดต้องการมีอาวุธปืนไว้ในความครอบครองต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่เสียก่อน ผู้อนุญาตให้ซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนให้มีและใช้อาวุธปืน คือนายทะเบียนท้องที่ ได้แก่

เขตกรุงเทพฯ ได้แก่ ผู้บังคับการกองทะเบียน รองผู้บังคับการกองทะเบียนฯ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง หรือผู้รักษาราชการแทน

จังหวัดอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

หากผู้ใดมีหรือครอบครองอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่จะต้องมีความผิด โดยมีโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 บาท ถึง 20,000 บาท เช่น ปืนปากกา ซึ่งถือว่าเป็นอาวุธปืนชนิดหนึ่ง และเป็นอาวุธที่นายทะเบียนไม่สามารถออกทะเบียนให้ได้ ผู้ใดมีไว้ในความครอบครองถือว่ามีความผิดฐานพกพาอาวุธปืน ตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ มาตรา 8 ทวิ บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดพกพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ ความผิดฐานพกพาอาวุธปืนนั้น เป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดพกพาอาวุธปืนติดตัวไป เช่น พกปืนปากกาติดตัวไปในทางสาธารณะหรือเข้าห้างสรรพสินค้า หรือพกไปยังโรงเรียน หรือแม้กระทั่งเป็นอาวุธปืนที่มีทะเบียนและถูกกฎหมาย เช่น เป็นอาวุธปืนของบิดาหรือผู้ปกครอง หากไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ให้มี

ติดตัวแล้ว ผู้นั้นก็มีความผิดฐานพกพาอาวุธปืนฯ ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดข้อหาพกพาอาวุธปืนนั้น หากพกพาโดยเปิดเผย เช่น ถืออาวุธปืนหรือเหน็บที่เอวกางเกงซึ่งผู้อื่นสามารถเห็นได้ หรือพกพาไปในชุมนุมชนที่จัดให้มีขึ้น เพื่องานนมัสการ งานรื่นเริง หรืองานมหรสพผู้ที่พกพาดังกล่าวจะต้องรับโทษหนักขึ้น คือ จำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 1,000 บาทถึง 10,000 บาท และแม้ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ให้มีอาวุธปืนติดตัว แต่ปรากฏว่าผู้นั้นพกพาอาวุธปืน โดยเปิดเผยหรือพกพาไปในชุมชน ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่องานนมัสการ งานรื่นเริงหรืองานมหรสพ ผู้นั้นก็ยังมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ปืนผิดมือ ถึงแม้จะเป็นปืนที่นายทะเบียนอนุญาตให้มีไว้ในความครอบครอง เมื่อผู้อื่นนำอาวุธปืนดังกล่าวไปพกพา หรือมีไว้ในความครอบครอง ก็มีความผิดเช่นเดียวกันตามที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งเรียกว่าการครอบครองปืนผิดมือ

กฎหมายสามัญประจำบ้าน

ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ประชาชนทั่วไปจะต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายอย่างเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ประชาชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายอย่างที่ควรทราบเพื่ออำนวยความสะดวกและรักษาสิทธิ ตลอดจนผลประโยชน์ที่ประชาชนควรจะได้รับขอแนะนำ ข้อกฎหมายที่ประชาชนควรทราบ ดังนี้

การทะเบียนราษฎร์

บุตรเกิด ถ้าเกิดในบ้านให้เจ้าบ้านแจ้ง ถ้าเกิดนอกบ้านให้มารดาแจ้งภายใน 15 วันนับแต่วันเกิด ชื่อบุตร ให้เจ้าบ้าน บิดา หรือมารดาแล้วแต่กรณี แจ้งชื่อบุตรพร้อมกับการแจ้งเกิด ถ้าจะเปลี่ยนชื่อให้แจ้งภายใน 6 เดือน นับแต่วันแจ้งชื่อครั้งแรก ย้ายบ้าน ให้ผู้ย้ายหรือผู้ที่เจ้าบ้านมอบอำนาจแจ้งออกจากบ้านเดิมภายใน 15 วัน และเมื่อไปอยู่บ้านใหม่ให้แจ้งภายใน 15 วันเช่นกัน คนตาย ถ้าในบ้านให้เจ้าบ้านแจ้ง ถ้าตายนอกบ้านให้ผู้ที่ไปกับผู้ตาย หรือผู้ที่พบศพเป็นผู้แจ้ง ภายใน 24 ชม. นับแต่เวลาตายหรือเวลาพบศพ

กรณีบุตรเกิด ตั้งชื่อบุตร ย้ายบ้านหรือคนตาย ให้แจ้งดังนี้

1. ในเขตเทศบาล : ให้แจ้งที่สำนักงานท้องถิ่นซึ่งตั้งอยู่ที่สำนักงานเทศบาล

2. นอกเขตเทศบาล : ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนตำบล (บ้านกำนัน) หรือสำนักทะเบียนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง (เช่น เขตกรมทหาร)

3. ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งที่สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นซึ่งตั้งอยู่ที่ว่าการเขต

ความผิด

1. ถ้าไม่แจ้งเกิดภายในกำหนดเวลา มีความผิดตามกฎหมาย มีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท

2. ถ้าไม่แจ้งการตายภายในเวลา มีความผิดตามกฎหมาย มีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท

บัตรประจำตัวประชาชน

คนไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่ 7 ปี ถึง 70 ปีบริบูรณ์ ต้องไปขอทำบัตรที่อำเภอหรือที่ว่าการเขตภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่อายุครบ 7 ปีบริบูรณ์ บัตรประจำตัวประชาชนชำรุดหรือสูญหาย ต้องยื่นคำร้องขอมีบัตรใหม่ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่บัตรเดิมชำรุดหรือสูญหาย (ต้องไปแจ้งบัตรหายที่สถานีตำรวจ) อายุของบัตร กำหนดใช้ได้ 6 ปี เมื่อถึงกำหนดสิ้นอายุบัตรต้องไปติดต่อขอทำบัตรใหม่ภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นอายุ ณ อำเภอท้องที่ที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน หากผู้ถือบัตรผู้ใดไม่อาจแสดงบัตรได้ในเมื่อเจ้าพนักงานขอตรวจมีโทษปรับไม่เกิน 100 บาท ผู้ไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำร้องขอมีบัตรโดยแจ้งข้อความเท็จต่อเจ้าพนักงานว่า ตนมีสัญชาติไทย มีโทษปรับไม่กิน 2,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ไม่ยื่นคำร้องขอมีบัตรภายในกำหนดเวลามีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท บัตรหมดอายุไม่ต่อบัตรภายในกำหนดมีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 95 ก. วันที่ 2 ตุลาคม 2546 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2547 สาระสำคัญของ พ.ร.บ. ฉบับนี้เกี่ยวกับเรื่องสิทธิ เสรีภาพของเด็กและเยาวชนที่ต้องได้รับความคุ้มครองจากรัฐโดยไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน 2515 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 กำหนด

เรื่องเกี่ยวกับเด็กไว้แคบ ๆ เช่น เด็กพิการ เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กมีปัญหาความประพฤติไม่สมควรแก่วัย เด็กเร่ร่อน ให้อำนาจหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่เพียงการให้การสงเคราะห์ด้านปัจจัย 4 เป็นสำคัญ ในส่วนการคุ้มครองสวัสดิภาพมีเพียง 2 กรณี คือ ถ้าเด็กยังอยู่กับครอบครัวก็แนะนำผู้ปกครองในการเลี้ยงดู กรณีมีการแยกเด็ก ก็ส่งเด็กเข้าสถานคุ้มครองสวัสดิภาพประกอบกับสภาวการณ์ในปัจจุบันสาเหตุของปัญหาเด็กและเยาวชนมาจากหลายปัจจัย เช่น ความยากจน เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ โลกาภิวัตน์และค่านิยมในสังคม ด้านสุขภาพกายด้วยโรคติดต่อหลายชนิด ภูมิคุ้มกันบกพร่อง สุขภาพจิตและการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ด้านการศึกษาผู้ด้อยฐานะจะมีโอกาสของการศึกษาน้อย ด้านการเมืองการปกครองพัฒนาค่อนข้างช้า มีผลต่อประชาชนระดับล่าง เพราะเด็กถูกละเมิดทางเพศมากขึ้น โสเภณีเด็ก การค้าเด็ก สื่อลามก อนาจาร โดยที่ประกาศคณะปฏิวัติทั้ง 2 ฉบับ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และส่งเสริมความประพฤติเด็กไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน สมควรกำหนดขั้นตอนและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและมีการพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันไม่ได้เด็กถูกทารุณกรรมตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม จึงสมควรปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (มาตรา 53 ระบุว่า เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิ

ได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พ.ร.บ. ฉบับนี้มีทั้งหมด 9 หมวด 88 มาตราด้วยกัน แยกเป็น มาตรา 1-6 อธิบายความหมายเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้

หมวด 1 ที่ว่าด้วยเรื่องคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 7-21

หมวด 2 ที่ว่าด้วยเรื่องการปฏิบัติต่อเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 22-31

หมวด 3 ที่ว่าด้วยเรื่องการสงเคราะห์เด็ก ประกอบด้วย มาตรา 32-39

หมวด 4 ที่ว่าด้วยเรื่องการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 40-47

หมวด 5 ที่ว่าด้วยเรื่องผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 48-50

หมวด 6 ที่ว่าด้วยเรื่องสถานรับเลี้ยงเด็กและสถานพัฒนาและฟื้นฟู ประกอบด้วย มาตรา 51-62

หมวด 7 ที่ว่าด้วยเรื่องการส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ประกอบด้วย มาตรา 63-67

หมวด 8 ที่ว่าด้วยเรื่องกองทุนคุ้มครองเด็ก ประกอบด้วย มาตรา 68-77

หมวด 9 ที่ว่าด้วยเรื่องออกกำหนดโทษ ประกอบด้วยมาตรา 78-86

บทเฉพาะกาล ประกอบด้วย มาตรา 87-88

โดยสรุปมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

(1) ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นรองประธาน หัวหน้าส่วนราชการ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิสาขาต่าง ๆ เป็นกรรมการ พัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการไว้ 8 ประการ (ตามมาตรา 17 และ 20) ซึ่งจังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ แล้ว ตามคำสั่งที่ 399/2547 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2547

(2) การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อเด็ก ตามความในมาตรา 22

(3) กำหนดหน้าที่ของผู้ปกครอง อันหมายถึง บิดา มารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม รวมถึงพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดู หรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย โดยได้กำหนดให้ผู้ปกครองต้องรับผิดชอบในการอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน พัฒนา และคุ้มครองสวัสดิภาพ (ตามมาตรา 23) รวมทั้งต้องไม่กระทำการใดอันที่มีลักษณะละเลย ทอดทิ้ง ไม่เลี้ยงดู หรือปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบ

(4) ให้การปกป้อง คุ้มครองเด็ก ในกรณีถูกทารุณ ถูกละเมิด ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิด หรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รวมทั้งไม่ถูกละเมิดจากสื่อไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

(5) การคุ้มครองชื่อเสียง เกียรติคุณ และความเป็นส่วนตัวของเด็ก ห้ามโฆษณา เผยแพร่ทางสื่อเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก หรือผู้ปกครองของเด็กจนเกิดความเสียหาย

(6) กำหนดให้ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็กต่าง ๆ คือ ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้ากิ่งประจำกิ่งอำเภอ ผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ให้การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตท้องที่ไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม โดยให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ (ตามมาตรา 24)

(7) การรายงานเหตุการณ์ การปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบกฎหมายกำหนดให้ผู้ใดพบเห็นหรือประสบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีการกระทำทารุณกรรมต่อเด็ก จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น ให้รีบแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองเด็กตามมาตรา 24 โดยไม่ชักช้า และผู้แจ้งเมื่อได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับการคุ้มครองทั้งทางแพ่ง อาญา หรือทางปกครอง

(8) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่เข้าไปในเคหสถานใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจค้นในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำทารุณกรรมเด็ก มีการกักขัง หรือเลี้ยงดูโดยมิชอบ โดยไม่ต้องมีหมายค้นจากศาล รวมทั้งมีหน้าที่ซักถามตัวเด็ก และครอบครัวได้ตามมาตรา 30 (1) (2) (6) ไม่ว่ากรณีใด ๆ จะกักขังเด็กเกิน 12 ชั่วโมงไม่ได้ จะต้องมอบตัวเด็กแก่ผู้ปกครองเพื่อแนะนำ ตักเตือนให้ดูแล อุปการะเลี้ยงดูในทางที่ถูกต้อง หรือมีหนังสือเรียกผู้ปกครอง นายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ดูแลสถานศึกษาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารความประพฤติของเด็กมาให้ ตามมาตรา 30 (3) (4)

(9) เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ (ตามาตรา 32)

- เด็กเร่ร่อน หรือเด็กกำพร้า
- เด็กที่ถูกทอดทิ้ง หรือพลัดหลง
- เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถเลี้ยงดูได้ เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิการทุพพลภาพ เจ็บป่วย เรื้อรัง ฯลฯ

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้รับแจ้งพบเห็นเด็กพึงได้รับการสงเคราะห์ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามวิธีการที่เหมาะสม (ตามมาตรา 33)

ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กอาจนำเด็กไปขอรับการสงเคราะห์ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด โดยพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาให้การสงเคราะห์ที่เหมาะสม ตามมาตรา 33 ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่สามารถหาวิธีการที่เหมาะสมจะส่งเด็กไปยังสถานแรกรับหรือสถานสงเคราะห์ก่อนก็ได้

(10) เด็กพึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ (ตามมาตรา 40) ได้แก่

เด็กที่ถูกทารุณกรรม

เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด

เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกำหนด

(11) การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กต้องรีบตรวจรักษาทางร่างกายและจิตใจ โดยขอส่งตัวเด็กไปสถานแรกรับก่อนได้ หรือถ้าจำเป็นก็ให้ส่งสถานสงเคราะห์ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูระหว่างการสืบเสาะหาวิธีการคุ้มครองให้กระทำได้ไม่เกิน 7 วัน กรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ของเด็กพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานอัยการจะยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอขยายเวลาออกไปรวมแล้วไม่เกิน 30 วันก็ได้ (ตามมาตรา 42)

(12) ห้ามเด็กดื่มหรือเสพสุรา บุหรี่ หากฝ่าฝืนให้เจ้าหน้าที่สอบถามเด็ก หรือเชิญผู้ปกครองมาร่วมหารือ ว่ากล่าวตักเตือน หรือให้เด็กทำงานบริการสังคม เพื่อเป็นการฝึกอบรมเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก หากผู้ปกครองเด็กฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ให้เจ้าหน้าที่ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอ แล้วแต่กรณีหาก

ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ส่งเด็กเข้ารับการคุ้มครอง หรือทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์ และผู้ปกครองไม่เห็นด้วย มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง (ตามมาตรา 45-46)

(13) ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นควรแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเพื่อกำกับ ดูแลเด็กคนใด ก็ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีให้แต่งตั้งพนักงาน เจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่สมัครใจเป็น ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กก็ได้ (ตามมาตรา 48)

(14) ห้ามผู้ปกครองสวัสดิภาพหรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสุกล ภาพหรือข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก ผู้ปกครองที่เห็นว่าจะเสียหาย (ตามมาตรา 50)

(15) ปลัดกระทรวงมีอำนาจจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูได้ทั่วราชอาณาจักร ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจตั้งในจังหวัดนั้น และมีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้ปกครองสถานที่ดังกล่าว (ตามมาตรา 51 และ 55) และกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ปกครองสถานที่ดังกล่าว (ตามมาตรา 56, 58, 59 และ 60)

(16) การส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และนักศึกษา โดยนักเรียน และนักศึกษาต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่กำหนดในกฎกระทรวง และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และนักศึกษา (ตามมาตรา 64 และ 66)

พ.ร.บ. รับราชการทหาร พ.ศ. 2497

เป็นหน้าที่ของเยาวชนที่เป็นชายที่มีสัญชาติไทย เมื่อมีอายุย่างเข้า 18 ปี (17 ปีบริบูรณ์) ใน พ.ศ. ใด ให้ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน (ไปขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน) ณ อำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของตนภายใน พ.ศ. นั้น (ตั้งแต่ 1 ม.ค.-31 ธ.ค.) เช่น เกิด พ.ศ. 2524 ต้องไปขึ้นทะเบียนทหารใน พ.ศ. 2541 ผู้ใดไม่สามารถไปขึ้นทะเบียนทหารกองเกินด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ไปแจ้งแทน (ปกติควรให้ผู้ปกครอง) ถ้าไม่ไปแจ้งแทนในปีนั้นถือว่าหลีกเลี่ยงขัดขืน ทางอำเภอแจ้งความดำเนินคดีมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 300 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ส่งให้พนักงานสอบสวน คือ ตำรวจเปรียบเทียบปรับไม่ได้ต้องดำเนินคดีถึงชั้นศาล) เมื่อได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว ให้ถือว่าเป็นทหารกองเกินตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. ของปีถัดไป

การลงบัญชีทหารให้ปฏิบัติ ดังนี้

กรณีบิดาและมารดาสมรสกันตามกฎหมาย ให้ถือภูมิลำเนาของบิดาเป็นหลักในการลงบัญชีทหาร ถ้าบิดาถึงแก่กรรมแล้ว มารดายังมีชีวิตอยู่ หรือถ้าทั้งบิดาและมารดาถึงแก่กรรมแล้ว มีผู้ปกครองให้ถือสำเนาในการลงบัญชีทหารที่อำเภอท้องที่ที่มารดาหรือผู้ปกครองมีภูมิลำเนาแล้วแต่กรณี หรือถ้าบุคคลดังกล่าวถึงแก่กรรมหมดให้ลงบัญชีทหารที่อำเภอท้องที่ที่ผู้ขอลงบัญชีทหารมีภูมิลำเนาอยู่ (ภูมิลำเนาคือการที่มีรายชื่อปรากฏอยู่ในทะเบียนบ้าน)

การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน ผู้ขอยื่นใบแสดงตนเพื่อขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน ต้องนำหลักฐาน คือ สูติบัตรหรือบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน (ที่มีชื่อบิดา หรือมารดา) ต่อนายอำเภอ

ท้องที่ เมื่อนายอำเภอท้องที่ได้ตรวจสอบหลักฐาน เอกสารเห็นว่าถูกต้อง แล้วจะรับลงบัญชีทหารและออกใบสำคัญทหารกองเกิน (แบบ สด. 9) ให้เป็นหลักฐานด้วย

หากผู้ใดไม่ไปลงบัญชีทหารกองเกินภายในกำหนด จะถูกดำเนินคดีอาญาฐานหลีกเลี่ยง ขัดขืน มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าทางอำเภอได้ส่งรายชื่อไปให้เจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามจับกุมตัวมาดำเนินคดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พ.ร.บ. สถานบริการ พ.ศ. 2509

พระราชบัญญัติสถานบริการ เป็นกฎหมายที่ควบคุมการประกอบกิจการของสถานบริการ เหตุที่กฎหมายต้องควบคุมการประกอบกิจการของสถานบริการเหล่านี้ ก็เนื่องจากกฎหมายไม่ประสงค์ให้มีการประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมาย เช่น การค้ายาเสพติด หรือการเล่นการพนัน การค้าประเวณี หรือเป็นแหล่งมั่วสุมของเยาวชน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ผู้ที่ประกอบกิจการสถานบริการได้ก็ต้องขอใบอนุญาตและต้องมีการต่อใบอนุญาตทุกปี

สำหรับวัยรุ่นที่ประสงค์จะเข้าไปใช้บริการไม่ว่าจะเป็น เธค ผับ ค๊อกเทลเลาจน์ กฎหมายได้กำหนดห้ามเจ้าของร้านยินยอม หรือปล่อยให้วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าไปใช้บริการก็อาจจะถูกสั่งพักใบอนุญาต และหากกระทำความผิดบ่อย ๆ ก็อาจถูกสั่งปิดหรือไม่ต่อใบอนุญาตการประกอบกิจการก็ได้

พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

สำหรับเด็กหรือเยาวชน กฎหมายได้กำหนดอายุของเด็กที่จะเข้ามาสู่ตลาดแรงงานไว้ว่า ห้ามมิให้มีการใช้แรงงานต่ำกว่า 15 ปี เนื่องจากอายุนี้ยังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน การจ้างแรงงานเด็กจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการทำลายอนาคตทางการศึกษาของเด็กที่ควรจะเป็นแรงงานที่มีคุณภาพในอนาคต โดยกฎหมายได้กำหนดให้มีการคุ้มครองลูกจ้างที่เป็นเด็กหรือเยาวชน ในเรื่องที่เกี่ยวกับระยะเวลาการทำงาน เวลาพัก ได้ดังนี้

1. นายจ้างต้องให้ลูกจ้างเด็กมีเวลาพักวันหนึ่งไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ติดต่อกันหลังจากที่ได้ทำงานมาแล้วไม่เกิน 4 ชั่วโมง นอกจากนี้ในสี่ชั่วโมงนั้น ต้องให้ลูกจ้างเด็กได้มีเวลาพักตามที่นายจ้างกำหนดด้วย

2. ห้ามมิให้ลูกจ้างเด็กทำงานในระหว่างเวลา 22.00-06.00 น. เนื่องจากเป็นเวลากลางคืนและควรเป็นเวลาที่เด็กได้พักผ่อน

3. การทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด กฎหมายได้กำหนดห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุดด้วย ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่าเด็กควรจะได้รับการพักผ่อนที่เพียงพอ เพราะการทำงานล่วงเวลาหรือการทำงานในวันหยุดอาจทำให้เด็กเกิดความเครียด และขาดโอกาสในการศึกษาหาความรู้

นอกจากการห้ามลูกจ้างเด็กทำงานบางประเภทแล้วกฎหมายยังกำหนดมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในสถานที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย เช่น โรงฆ่าสัตว์ สถานที่เล่นการพนัน สถานที่เต้นรำ สถานที่ที่มีอาหาร สุรา โดยมีผู้บำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า หรือมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอน หรือมีบริการนวดให้ลูกค้า เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายเล็งเห็นว่าสถานที่ดังกล่าวไม่มี

ความเหมาะสำหรับเด็กหรือเยาวชน ซึ่งยังมีความคิดที่อ่อนด้อยด้วยประสบการณ์ การที่จะต้องไปทำงานในสถานที่ดังกล่าว อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อจิตใจ หรืออาจได้รับอันตรายจากสถานที่ที่ทำงานได้

กฎหมายควบคุมร้านเกม

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2551 คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบกฎกระทรวงประกอบ พ.ร.บ. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ กฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตและการประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นกฎหมายสำหรับออกใบอนุญาต การต่อใบอนุญาตประกอบกิจการร้านเกม ร้านวีดิทัศน์ รวมทั้งกำหนดระยะเวลาในการเวลาเล่นเกม และการใช้บริการร้านเกมของเด็ก ดังนี้

1. เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เข้าใช้บริการวันจันทร์ถึงวันศุกร์ได้ตั้งแต่เวลา 14.00-20.00 น. และตั้งแต่เวลา 10.00-20.00 น. ในวันหยุดราชการ
2. เด็กอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 18 ปี เข้าใช้บริการวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ได้ตั้งแต่เวลา 14.00-22.00 น. ในวันหยุดราชการ

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดไว้ว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการร้านเกม ร้านอินเทอร์เน็ต จะต้องดูแลไม่ให้มีการจำหน่ายบุหรี่ สารเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านวีดิทัศน์ ดูแลไม่ให้สูบบุหรี่หรือเสพสารเสพติดหรือดื่มแอลกอฮอล์ภายในร้านวีดิทัศน์ ดูแลไม่ให้มีการเล่นการพนัน ดูแลไม่ให้มีการจำหน่ายหรือฉายภาพยนตร์ที่ไม่เหมาะสม ดูแลไม่ให้มีสื่อลามกอนาจารในร้านวีดิทัศน์

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เป็นผลมาจากการทำงานของคณะกรรมาธิการด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ และได้ประกาศใช้ครั้งแรกในปีพุทธศักราช 2533 และประเทศไทยได้ลงนามเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2535 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 เมษายน พุทธศักราช 2535 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีทั้งสิ้น 54 ข้อ โดย 40 ข้อแรกเป็นสาระสำคัญด้านสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก 4 ประการ 14 ข้อหลัง เป็นส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการพันธกรณีที่ระบุไว้ เด็กในความมุ่งหมายของอนุสัญญานี้ หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ยกเว้นผู้ที่แต่งงานถูกต้องตามกฎหมายของประเทศ

สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก 4 ประการ

1. สิทธิในการอยู่รอด (Right of Survival)
   1) สิทธิในการมีชีวิตรอดและส่งเสริมชีวิต
   2) ได้รับโภชนาการที่ดี
   3) ได้รับความรักความเอาใจใส่จากครอบครัวและสังคม
   4) ได้รับการบริการด้านสุขภาพ
   5) การให้ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง
   6) การให้ที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดู
2. สิทธิในการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection)
   1) การคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ
   2) การล่วงละเมิด การทำร้าย การกลั่นแกล้ง รังแก
   3) การถูกทอดทิ้ง ละเลย

4) การลักพาตัว

5) การใช้แรงงานเด็ก

6) ความยุติธรรมต่อผู้เยาว์

7) การเอารัดเอาเปรียบทางเพศ

3. สิทธิในการพัฒนา (Right of Development)

1) ได้รับการศึกษาทั้งใน/นอกระบบ

2) เข้าถึงข่าวสารที่เหมาะสม

3) เสรีภาพในความคิด มโนธรรม และศาสนา

4) พัฒนาบุคลิกภาพ ทั้งทางสังคมและจิตใจ

5) พัฒนาสุขภาพร่างกาย

4. สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right of Participation)

1) แสดงทัศนะของเด็ก

2) เสรีภาพในการติดต่อข่าวสารข้อมูล

3) มีบทบาทในชุมชน

4) แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็ก

จงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 บัญญัติว่า "ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น"

การกระทำที่ถือเป็น "ละเมิด" ซึ่งมีหลักเกณฑ์ 3 ประการ

1. การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

- การกระทำโดยจงใจ คือ การกระทำโดยสำนึกการกระทำของตนว่าจะเกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ไม่ว่าความเสียหายนี้จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดก็ตาม

- การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ กระทำโดยประมาทได้แก่ การกระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้น จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

2. กระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย

การกระทำโดยผิดกฎหมาย หมายความถึง การกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือไม่มีสิทธิหรือทำโดย มิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ซึ่งการกระทำโดยผิดกฎหมาย อาจเป็นกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าเป็นความผิด

3. บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย

ในการกระทำละเมิด ถึงแม้จะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย หากผู้ที่ได้รับผลการกระทำไม่ได้รับความเสียหายย่อมไม่เป็นละเมิด

สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น ที่จะถือว่าเป็นการกระทำละเมิด เป็นความเสียหายที่เป็นผลโดยตรง เป็นความเสียหายที่แน่นอน เป็นความเสียหายที่กฎหมายรับรองและคุ้มครอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5129/2546 จำเลยเป็นครูพลศึกษา จำเลยที่ 2 ได้สั่งให้นักเรียนวิ่งรอบสนาม 3 รอบ เมื่อนักเรียนวิ่งไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย จำเลยสั่งให้วิ่งต่ออีก 3 รอบก็ยังวิ่งไม่เรียบร้อยอีก จึงสั่งให้วิ่งต่ออีก 3 รอบ ในช่วงเที่ยงวันมีแสงแดดร้อนจัด นับว่าเป็นการลงโทษที่ไม่เหมาะสม อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียนที่มีอายุ 11-12 ปี การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยมิชอบและประมาทเลินเล่อ ทำให้เด็กชายเอก ซึ่งเป็นโรคหัวใจล้มลงในการวิ่งรอบที่ 11 และถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา เพราะระบบหัวใจล้มเหลวจึงเป็นผลโดยตรงจากคำสั่งของจำเลย แม้จำเลยจะไม่ทราบว่าเด็กชายเอกเป็นโรคหัวใจ กรมสามัญศึกษา จำเลยที่ 1 จึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ จำนวน 600,000 บาท และพิพากษายกฟ้องครูพลศึกษา จำเลยที่ 2 เพราะถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ต้องห้าม มิให้ฟ้องเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดฐานทำให้แท้งลูก

มาตรา 301 “ผู้ใดทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองทารกในครรภ์มารดาและมารดา ความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความผิดฐานฆ่าผู้อื่น อย่างไรก็ดีมีข้อยกเว้นที่เป็นบทบัญญัติคุ้มครองหญิงมารดาด้วย ในกรณีที่การทำแท้งนั้นเป็นเหตุให้หญิงรับอันตรายสาหัสหรือถึงตาย กับกรณีจำเป็นต้องทำแท้งเพื่อสุขภาพของหญิงนั้นหรือหญิงมีครรภ์ เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาข่มขืนหรือกระทำชำเรา หรือฐานจัดหาหรือพาหญิงไปเพื่อการอนาจาร และเป็นการกระทำของแพทย์

หญิงทำให้ตนเองแท้งลูก หมายความว่า หญิงกระทำแก่ตนเองให้แท้งลูกไม่ได้อาศัยผู้อื่น หรือร่วมกับผู้อื่นในการทำแท้ง มีความผิดตามมาตรา 301

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6443/2545 จำเลยที่ 1 และที่ 2 พาผู้เสียหายไปให้หญิงไม่ทราบชื่อทำแท้ง โดยผู้เสียหายยินยอม ในระหว่างนั้นจำเลยที่ 1 นั่งขวางประตูบ้านอยู่ด้วย เป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกก่อน หรือขณะกระทำผิด จำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 302 วรรคแรกประกอบมาตรา 86 ซึ่งแม้โจทก์มิได้ขอให้ลงโทษตามมาตรานี้ ศาลก็ลงโทษได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคท้าย เพราะการกระทำให้หญิงแท้งลูก ไม่ว่าหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ ประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติเป็นความผิดทั้งนั้น

ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วย เจ็บ หรือคนชรา

มาตรา 306 "ผู้ใดทอดทิ้งเด็กอายุไม่เกิน 9 ปี ไว้ ณ ที่ใด เพื่อให้เด็กนั้นพ้นไปเสียจากตน โดยประการที่ทำให้เด็กนั้นปราศจากผู้ดูแล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ"

- ทอดทิ้งไว้ ณ ที่ใด ๆ เด็กอายุยังไม่เกิน 9 ปี
- โดยประการที่ทำให้เด็กนั้นปราศจากผู้ดูแล

มาตรา 307 "ผู้ใดมีหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาต้องดูแลผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุ ความเจ็บป่วย กายพิการ หรือจิตพิการ ทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้นั้นเสีย โดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

- มีหน้าที่ตามกฎหมายหรือสัญญา
- ต้องดูแลผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้เพราะอายุ ความป่วยเจ็บฯ ทอดทิ้งผู้ซึ่งพึ่งตนเองมิได้ โดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต

จงใจหรือประมาทเลินล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 บัญญัติว่า "ผู้ใดจงใจ หรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่น โดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น"

การกระทำที่ถือเป็น “ละเมิด” ซึ่งมีหลักเกณฑ์ 3 ประการ

1. การกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อ

- **การกระทำโดยจงใจ** คือ การกระทำโดยสำนึกการกระทำของตนว่าจะเกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ไม่ว่าความเสียหายนี้จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดก็ตาม

- **การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ กระทำโดยประมาท** ได้แก่ การกระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้น จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

2. กระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย

การกระทำโดยผิดกฎหมาย หมายความถึง การกระทำโดยไม่มีอำนาจ หรือไม่มีสิทธิ์ หรือทำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ซึ่งการกระทำโดยผิดกฎหมาย อาจเป็นกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยขัดแย้งว่าเป็นความผิด

3. บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย

ในการกระทำละเมิด ถึงแม้จะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย หากผู้ที่ได้รับผลการกระทำไม่ได้รับความเสียหายย่อมไม่เป็นละเมิด สำหรับความเสียที่เกิดขึ้นที่จะถือว่าเป็นการทำละเมิด เป็นความเสียหายที่เป็นผลโดยตรง เป็นความเสียหายที่แน่นอน เป็นความเสียหายที่กฎหมายรับรองและคุ้มครอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5129/2546 จำเลยเป็นครูพลศึกษา จำเลยที่ 2 ได้สั่งให้นักเรียนวิ่งรอบสนาม 3 รอบ เมื่อนักเรียนวิ่ง

ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย จำเลยสั่งให้วิ่งต่ออีก 3 รอบ ก็ยังวิ่งไม่เรียบร้อยอีก จึงสั่งให้วิ่งต่ออีก 3 รอบ ในช่วงเที่ยงวันมีแสงแดดร้อนจัด นับว่าเป็นการลงโทษที่ไม่เหมาะสมอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียนที่มีอายุ 11-12 ปี การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยมิชอบ และประมาทเลินเล่อ ทำให้เด็กชายเอก ซึ่งเป็นโรคหัวใจล้มลงในการวิ่งรอบที่ 11 และถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา เพราะระบบหัวใจล้มเหลว จึงเป็นผลโดยตรงจากคำสั่งของจำเลย แม้จำเลยจะไม่ทราบว่าเด็กชายเอกเป็นโรคหัวใจ กรมสามัญศึกษา จำเลยที่ 1 จึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทย์ จำนวน 600,000 บาท และพิพากษายกฟ้องครูพลศึกษา จำเลยที่ 2 เพราะถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ต้องห้ามมิให้ฟ้องเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

กฎกระทรวง และระเบียบต่าง ๆ

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองเด็ก
พ.ศ. ๒๕๔๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖
เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เด็ก" หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

"เด็กเร่ร่อน" หมายความว่า เด็กที่ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือมีแต่ไม่เลี้ยงดูหรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่าง ๆ หรือเด็กที่มีพฤติกรรมใช้ชีวิตเร่ร่อนจนน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน

"เด็กกำพร้า" หมายความว่า เด็กที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดาหรือไม่สามารถสืบหาบิดามารดาได้

"เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก" หมายความว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนหรือบิดามารดาหย่าร้าง ทิ้งร้าง ถูกคุมขัง หรือแยกกันอยู่ และได้รับความลำบาก หรือเด็กที่ต้องรับภาระหน้าที่ในครอบครัวเกินวัยหรือกำลังความสามารถและสติปัญญา หรือเด็กที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

"เด็กพิการ" หมายความว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สมอง สติปัญญาหรือจิตใจ ไม่ว่าความบกพร่องนั้น จะมีมาแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลัง

"เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด" หมายความว่า เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควร เด็กที่ประกอบอาชีพหรือคบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่ อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"นักเรียน" หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

"นักศึกษา" หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

"บิดามารดา" หมายความว่า บิดามารดาของเด็กไม่ว่าจะสมรสกันหรือไม่

"ผู้ปกครอง" หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพนายจ้างตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

"ครอบครัวอุปถัมภ์" หมายความว่า บุคคลที่รับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูอย่างบุตร

"การเลี้ยงดูโดยมิชอบ" หมายความว่า การไม่ให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนหรือพัฒนาเด็ก ตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวง จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

"ทารุณกรรม" หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด ๆ จนเป็นเหตุให้เด็กเสื่อมเสียเสรีภาพ หรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การใช้เด็กให้กระทำ

หรือประพฤติ ในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

"สืบเสาะและพินิจ" หมายความว่า การค้นหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและนำมาวิเคราะห์วินิจฉัยตามหลักวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา กฎหมายและหลักวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและครอบครัวของบุคคลนั้น

"สถานรับเลี้ยงเด็ก" หมายความว่า สถานที่รับเลี้ยงและพัฒนาเด็กที่มีอายุไม่เกินหกปีบริบูรณ์ และมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป ซึ่งเด็กไม่เกี่ยวข้องเป็นญาติกับเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็กดังกล่าว ทั้งนี้ไม่รวมถึงสถานพยาบาลหรือโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน

"สถานแรกรับ" หมายความว่า สถานที่รับเด็กไว้อุปการะเป็นการชั่วคราวเพื่อสืบเสาะและพินิจเด็กและครอบครัว เพื่อกำหนดแนวทางในการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กแต่ละราย

"สถานสงเคราะห์" หมายความว่า สถานที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์ ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป

"สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ" หมายความว่า สถานที่ให้การศึกษาอบรม ฝึกอาชีพเพื่อแก้ไขความประพฤติ บำบัด รักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

"สถานพัฒนาและฟื้นฟู" หมายความว่า สถานที่ โรงเรียน สถาบัน หรือศูนย์ที่จัดขึ้นเพื่อให้การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการศึกษา แนะแนวและการฝึก

อบรมอาชีพแก่เด็ก ที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเป็นกรณีพิเศษ

"สถานพินิจ" หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนคุ้มครองเด็ก

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"ผู้ว่าราชการจังหวัด" หมายความรวมถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด

"ปลัดกระทรวง" หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวง

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในจังหวัดใดยังมิได้เปิดทำการศาลเยาวชนและครอบครัวหรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัด ให้ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงหรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงหรือระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการคุ้มครองเด็ก

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อธิบดีกรมสุขภาพจิต อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่งคงของมนุษย์ แต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีประสบการณ์ในการงานที่ทำในวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ ครู จิตวิทยา กฎหมาย แพทย์ ไม่น้อยกว่า

เจ็ดปีวิชาชีพละสองคน โดยจะต้องมีผู้แทนจากภาคเอกชนอย่างน้อยวิชาชีพละหนึ่งคน และแต่งตั้งจากผู้มีประสบการณ์ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในด้านสวัสดิการเด็กมาไม่น้อยกว่าเจ็ดปีอีกสองคน โดยมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรี ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามคณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๘ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการโดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

(๒) ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก

(๓) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการ ตลอดจนให้บริการด้านสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก

(๔) รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งแผนงานในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

(๕) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ขาดการประชุมติดต่อกันสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันตามมาตรา ๗ เป็นกรรมการแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธาน

กรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการ ซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณและมาตรการในการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงินการเก็บรักษาเงิน และการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๔๗

(๕) วางหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

(๖) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กทั้งของรัฐและเอกชน

(๗) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด รวมทั้งให้คำแนะนำและเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด

(๘) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้แทนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักอนามัย และผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ เป็นกรรมการและกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวงแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีประสบการณ์ในการงานที่ทำในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ครู จิตวิทยา กฎหมาย แพทย์ วิชาชีพละสองคน โดยจะต้องมีผู้แทนจากภาคเอกชนอย่างน้อยวิชาชีพละหนึ่งคน และแต่งตั้งจาก

ผู้มีประสบการณ์ด้านสวัสดิการเด็กอีกสองคน โดยมีผู้อำนวยการสำนักสวัสดิการสังคม เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักสวัสดิการสังคมไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ อัยการจังหวัด พัฒนาการจังหวัด แรงงานจังหวัด ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้แทนศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้แทนศาลจังหวัด ในกรณีที่จังหวัดนั้นไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัว ผู้แทนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด หรือผู้แทนกระทรวงยุติธรรมซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการในจังหวัด ในกรณีที่จังหวัดนั้นไม่มีสถานพินิจ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด โดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวงแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีประสบการณ์ในการงานที่ทำในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ครู จิตวิทยา กฎหมาย แพทย์ วิชาชีพละสองคน โดยจะต้องมีผู้แทนจากภาคเอกชนอย่างน้อยวิชาชีพละหนึ่งคน และแต่งตั้งจากผู้มีประสบการณ์ด้านสวัสดิการเด็กอีกสองคน โดยมีพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสตรีไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม

คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดจะแต่งตั้งข้าราชการในจังหวัดนั้นไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทน และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ โดยอนุโลม เว้นแต่อำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๐ (๓) และมาตรา ๑๑ ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวงแล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการประชุมและการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด โดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และมาตรการในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู สถานพินิจ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กของรัฐและเอกชน ภายในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขต จังหวัด แล้วแต่กรณี

(๓) กำหนดแนวทางการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๔) จัดหาทุนเพื่อการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขต จังหวัด แล้วแต่กรณี และรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาทุน และการจัดการทุนต่อคณะกรรมการ

(๕) ตรวจสอบหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงกรณีมีการปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบ

(๖) เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือขอคำชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวินิจฉัยในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์ และส่งเสริมความประพฤติเด็กในกรุงเทพมหานครและระดับจังหวัด แล้วแต่กรณี แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๘) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒
การปฏิบัติต่อเด็ก

มาตรา ๒๒ การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

การกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็กหรือไม่ ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน ตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ

มาตรา ๒๔ ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพสถานพัฒนาและฟื้นฟูและสถานพินิจที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจแล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร หรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด แล้วแต่กรณีเพื่อทราบและให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ผู้ปกครองต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะหรือสถานที่ใด โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน

(๒) ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม

(๓) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

(๔) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก

(๕) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

(๒) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

(๓) บังคับ ขู่เข็ญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด

(๔) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มิใช่ญาติของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว

(๕) บังคับ ขู่เข็ญ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำผิด หรือกระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก

(๖) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมี ผลกระทบต่อการเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก

(๗) บังคับ ขู่เข็ญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโต หรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก

(๘) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า

(๙) บังคับ ขู่เข็ญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด

(๑๐) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งมีโทษตามกฎหมายอื่นที่หนักกว่าก็ให้ลงโทษตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อ สารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครองโดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็กหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

มาตรา ๒๘ ในกรณีผู้ปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือผู้ปกครองกระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพหรือขัดขวางต่อความเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบหรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด เพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือป้องกันมิให้เด็กได้รับอันตราย หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ ผู้ใดพบเห็นเด็ก ตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามหมวด ๓ และหมวด ๔ จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ โดยมิชักช้า แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับตัวเด็กไว้รักษาพยาบาล ครู อาจารย์ หรือนายจ้าง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเด็กที่เป็นศิษย์หรือลูกจ้าง จะต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามมาตรา ๒๔ ทราบโดยมิชักช้า หากเป็นที่ปรากฏชัดหรือน่าสงสัยว่าเด็กถูกทารุณกรรม หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรานี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด ๓ และหมวด ๔ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจค้นในกรณีมีเหตุอันควร สงสัยว่ามีการกระทำทารุณกรรมเด็ก มีการกักขังหรือเลี้ยงดูโดยมิชอบ แต่ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันทีเด็กอาจได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือถูกนำพาไปสถานที่อื่นซึ่งยากแก่การติดตามช่วยเหลือ ก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลาภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

(๒) ซักถามเด็กเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเด็กจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้ม ครองสวัสดิภาพ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก อาจนำตัวเด็กไปยังที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว รวมทั้งบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยมิชักช้า แต่ไม่ว่ากรณีใดจะกักตัวเด็กไว้นานเกินกว่าสิบสองชั่วโมงไม่ได้ เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้ปฏิบัติตาม (๖) ระหว่างที่เด็กอยู่ในความดูแลจะต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู และหากเจ็บป่วยจะต้องให้การรักษาพยาบาล

(๓) มีหนังสือเรียกผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นใดมาให้ถ้อยคำหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความประพฤติ สุขภาพ และความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็ก

(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็ก นายจ้างหรือผู้ประกอบการ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ที่เด็กทำงานหรือเคยทำงานอาศัยหรือเคยอาศัยอยู่ เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ดูแลสถานศึกษาที่เด็กกำลังศึกษาหรือเคยศึกษา หรือผู้ปกครองสวัสดิภาพ ส่งเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ การศึกษา การทำงาน หรือความประพฤติของเด็กมาให้

(๕) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง สถานที่ประกอบการของนายจ้างของเด็กสถานศึกษาของเด็ก หรือสถานที่ที่เด็กมีความเกี่ยวข้องด้วย ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้น ๆ และรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดู อุปนิสัย และความประพฤติของเด็ก

(๖) มอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองพร้อมกับแนะนำหรือตักเตือนผู้ปกครองให้ดูแล และอุปการะเลี้ยงดูเด็กในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในทางที่เหมาะสม

(๗) ทำรายงานเกี่ยวกับตัวเด็กเพื่อมอบให้แก่สถานแรกรับในกรณีมีการส่งเด็กไปยังสถานแรกรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการร้องขอ

เด็กที่อยู่ในความดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องได้รับการอุปการะ เลี้ยงดูและได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม และก่อนที่จะจัดให้เด็กเข้าอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู จะต้องปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อน เท่าที่สามารถกระทำได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) และ (๕) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวก่อน และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓
การสงเคราะห์เด็ก

มาตรา ๓๒ เด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ ได้แก่

(๑) เด็กเร่ร่อน หรือเด็กกำพร้า

(๒) เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือพลัดหลง ณ ที่ใดที่หนึ่ง

(๓) เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถอุปการะเลี้ยงดูได้ด้วยเหตุใด ๆ เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิการ ทุพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง ยากจน เป็นผู้เยาว์หย่า ถูกทิ้งร้าง เป็นโรคจิตหรือโรคประสาท

(๔) เด็กที่ผู้ปกครองมีพฤติกรรมหรือประกอบอาชีพไม่เหมาะสม อันอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกาย หรือจิตใจของเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล

(๕) เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมิชอบ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ถูกทารุณกรรม หรือตกอยู่ในภาวะอื่นใดอันอาจเป็นเหตุให้เด็กมีความประพฤติเสื่อมเสียในทางศีลธรรมอันดีหรือเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

(๖) เด็กพิการ

(๗) เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก

(๘) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ ได้รับแจ้งจากบุคคลตามมาตรา ๒๙ หรือพบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๒ ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามวิธีการที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่เด็กและครอบครัวหรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก เพื่อให้สามารถอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ตามมาตรา ๒๓

(๒) มอบเด็กให้อยู่ในความอุปการะของบุคคลที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูตามระยะเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหนึ่งเดือน ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตาม (๑) ได้

(๓) ดำเนินการเพื่อให้เด็กได้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

(๔) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์หรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะ

(๕) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานแรกรับ

(๖) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์

(๗) ส่งเด็กเข้าศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพ หรือส่งเด็กเข้าบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพในสถานพัฒนาและฟื้นฟู

วิธีการให้การสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ปลัดกระทรวง กำหนดและไม่ว่ากรณีใด ๆ การดำเนินการให้การสงเคราะห์ตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ความยินยอมดังกล่าว ต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่ปลัดกระทรวงกำหนด หรือยินยอมด้วยวาจาต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคน ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่ให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันควร หรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีมีอำนาจส่งเด็กเข้ารับการสงเคราะห์ตามวิธีการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดต้องฟังรายงาน และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญสาขาสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ก่อน

ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดระยะเวลาในการสงเคราะห์เด็กตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) แต่ถ้ามีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปอาจจะขยาย หรือย่นระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้วก็ได้ตามแต่เห็นสมควร ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่รีบดำเนินการจัดให้เด็ก สามารถกลับไปอยู่ในความปกครองของผู้ปกครองโดยมิชักช้า

ในกรณีเด็กอยู่ระหว่างการรับการสงเคราะห์ถ้าผู้ปกครองร้องขอและแสดงให้เห็นว่าสามารถปกครองและอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี สั่งให้เด็กพ้นจากการสงเคราะห์และมอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองรับไปปกครองดูแลได้ แม้ว่ายังไม่ครบกำหนดระยะเวลาในการสงเคราะห์ก็ตาม

ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับการสงเคราะห์มีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์แต่ยังอยู่ในสภาพที่จำเป็นจะต้องได้รับการสงเคราะห์ต่อไป ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี อาจสั่งให้บุคคลนั้นได้รับการสงเคราะห์ต่อไปจนอายุยี่สิบปีบริบูรณ์ก็ได้ แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นต้องให้การสงเคราะห์ต่อไปอีกและบุคคลนั้นมิได้คัดค้าน ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี อาจสั่งให้สงเคราะห์บุคคลนั้นต่อไปตามความจำเป็นและสมควร แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินเวลาที่บุคคลนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

มาตรา ๓๔ ผู้ปกครองหรือญาติของเด็ก อาจนำเด็กไปขอรับการสงเคราะห์ที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือสำนักงาน พัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด หรือที่สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูของเอกชนเพื่อขอรับการสงเคราะห์ได้

กรณีมีการนำเด็กมาขอรับการสงเคราะห์ที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด ถ้าเป็นเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณา ให้การสงเคราะห์ที่เหมาะสมตามมาตรา ๓๓ แต่ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถหาวิธีการสงเคราะห์ที่เหมาะสมกับเด็กตามมาตรา ๓๓ ได้ จะส่งเด็กไปยังสถานแรกรับก่อนก็ได้

กรณีมีการนำเด็กมาขอรับการสงเคราะห์ที่สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูเด็กของเอกชน ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพรายงานข้อมูลเกี่ยวกับเด็กต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามวรรคสองต่อไป

มาตรา ๓๕ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ พบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๒ (๑) และ (๒) หรือได้รับแจ้งจากบุคคลตามมาตรา ๒๙ ให้สอบถามเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ถ้าเด็กเจ็บป่วยหรือจำต้องตรวจสุขภาพหรือเป็นเด็กพิการต้องรีบจัดให้มีการ ตรวจรักษาทางร่างกายและจิตใจทันที หากเป็นเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ก็ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ และไม่ว่ากรณีใดให้พยายามดำเนินการเพื่อให้เด็กสามารถกลับไปอยู่กับครอบครัวโดยเร็ว แต่หากปรากฏว่าสภาพครอบครัวหรือสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะที่จะให้เด็กกลับไปอยู่กับครอบครัว และมีเหตุจำเป็นที่จะต้องให้การคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็ก พนักงานเจ้าหน้าที่ จะใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามหมวด ๔ ก็ได้

มาตรา ๓๖ ในระหว่างที่เด็กได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ (๒) (๔) หรือ (๖) หากปรากฏว่าเป็นเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด

และพึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามหมวด ๔ ได้

มาตรา ๓๗ เมื่อสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูได้รับตัวเด็กไว้ตามมาตรา ๓๓ (๕) (๖) หรือ (๗) ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพรีบสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว และเสนอความเห็นเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กแต่ละคนพร้อมด้วยประวัติไปยังปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีโดยมิชักช้าและให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้เด็กเข้ารับการสงเคราะห์โดยผู้ปกครองไม่ยินยอมตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง กรณีที่ผู้ปกครองของเด็กไม่เห็นด้วยกับกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม หรือกรณีที่ผู้ปกครองยื่นคำร้องขอรับเด็กไปปกครองดูแลเองแต่ได้รับการปฏิเสธ จากปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ ผู้ปกครองย่อมมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลตามมาตรา ๕ ในเขตท้องที่นั้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ปกครองซึ่งได้รับเด็กกลับมาอยู่ในความดูแลมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบแก่เด็กอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง หากผู้ปกครองไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำก็ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี เพื่อเรียกผู้ปกครองมาทำทัณฑ์บนว่าจะไม่กระทำการใด อันมีลักษณะเป็นการให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบ

แก่เด็กอีกและให้วางประกันไว้เป็นจำนวนเงินตามสมควรแก่ฐานานุรูป แต่จะเรียกประกันไว้ได้ไม่เกินระยะเวลาสองปี ถ้ากระทำผิดทัณฑ์บน ให้ริบเงินประกันเป็นของกองทุตคุ้มครองเด็กตามมาตรา ๖๙

การให้คำแนะนำหรือการเรียกประกันให้คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

หมวด ๔
การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

มาตรา ๔๐ เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่

(๑) เด็กที่ถูกทารุณกรรม

(๒) เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด

(๓) เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ผู้ใดพบเห็นหรือประสบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีการกระทำทารุณกรรมต่อเด็ก ให้รีบแจ้งหรือรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามมาตรา ๒๔ ได้รับแจ้งเหตุ ตามวรรคหนึ่ง หรือเป็นผู้พบเห็นหรือประสบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่า มีการกระทำทารุณกรรมต่อเด็กในสถานที่ใด ให้มีอำนาจเข้าตรวจค้นและมีอำนาจแยกตัวเด็กจากครอบครัวของเด็กเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กโดยเร็วที่สุด

การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรานี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

มาตรา ๔๒ การดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ต้องรีบจัดให้มีการตรวจรักษาทางร่างกายและจิตใจทันที ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรต้องสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับเด็กและครอบ ครัวเพื่อหาวิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็ก ก็อาจส่งตัวเด็กไปสถานแรกรับก่อนได้หรือถ้าจำเป็นต้องให้การสงเคราะห์ก็ให้ พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ และถ้าจำเป็นต้องให้การฟื้นฟูสภาพจิตใจก็ให้รีบส่งเด็กไปยังสถานพัฒนาและฟื้นฟู

การส่งเด็กไปสถานแรกรับ สถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือสถานที่อื่นใดตามวรรคหนึ่ง ระหว่างการสืบเสาะและพินิจเพื่อหาวิธีการการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสม ให้กระทำได้ไม่เกินเจ็ดวัน แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ของเด็ก พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานอัยการจะยื่นคำร้องขอต่อศาลตามมาตรา ๕ เพื่อมีคำสั่งขยายระยะเวลาออกไปรวมแล้วไม่เกินสามสิบวันก็ได้

มาตรา ๔๓ กรณีที่ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กเป็นผู้กระทำทารุณกรรมต่อเด็ก ถ้ามีการฟ้องคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องนั้นจะกระทำทารุณกรรมแก่เด็กอีก ก็ให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นมีอำนาจกำหนดมาตรการคุมความประพฤติผู้นั้น ห้ามเข้าเขตกำหนด หรือห้ามเข้าใกล้ตัวเด็กในระยะที่ศาลกำหนด เพื่อป้องกันมิให้กระทำการดังกล่าวและจะสั่งให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาด้วยก็ได้

หากยังไม่มีการฟ้องคดีอาญาหรือไม่ฟ้องคดีอาญาแต่มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่า จะมีการกระทำทารุณกรรมแก่เด็กอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ หรือพนักงานอัยการยื่นคำขอต่อศาลตามมาตรา ๕

เพื่อออกคำสั่งมิให้กระทำการดังกล่าว โดยกำหนดมาตรการคุมความประพฤติและเรียกประกันด้วยก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หากศาลเห็นว่ามีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองเด็กมิให้ถูกกระทำทารุณกรรมอีก ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้ตำรวจจับกุมผู้ที่เชื่อว่าจะกระทำทารุณกรรมแก่เด็กมากักขังไว้มีกำหนดครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

การพิจารณาออกคำสั่งหรือการเรียกประกันตามมาตรานี้ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา ๔๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ พบเห็นเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดให้สอบถามเด็กและดำเนินการหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเด็ก รวมทั้งสภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความเป็นอยู่การเลี้ยงดู อุปนิสัย และความประพฤติของเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก และถ้าเห็นว่าจำเป็นต้องคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็ก โดยวิธีส่งเข้าสถานคุ้มครองสวัสดิภาพหรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูก็ให้เสนอประวัติพร้อมความเห็นไปยัง ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งให้ใช้วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็ก

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ เห็นว่าเด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ก็ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ แต่ถ้าเห็นว่ายังไม่สมควรส่งตัวเด็กไปยังสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟู ก็ให้มอบตัวเด็กแก่ผู้ปกครองหรือบุคคลที่ยินยอมรับเด็กไปปกครองดูแล โดยอาจแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามมาตรา ๔๘ หรือไม่ก็ได้ และเมื่อได้ปรึกษาหารือร่วมกับผู้ปกครองหรือบุคคลที่จะรับ

เด็กไปปกครองดูแล แล้วอาจจะวางข้อกำหนดเพื่อป้องกันมิให้เด็กมีความประพฤติเสียหายหรือเสี่ยง ต่อการกระทำผิด โดยให้ผู้ปกครองหรือบุคคลที่รับเด็กไปปกครองดูแลต้องปฏิบัติข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลายข้อตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

(๑) ระมัดระวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่หรือท้องที่ใดอันจะจูงใจให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร

(๒) ระมัดระวังมิให้เด็กออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือไปกับผู้ปกครอง

(๓) ระมัดระวังมิให้เด็กคบหาสมาคมกับบุคคลหรือคณะบุคคลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย

(๔) ระมัดระวังมิให้เด็กกระทำการใดอันเป็นเหตุให้เด็กประพฤติเสียหาย

(๕) จัดให้เด็กได้รับการศึกษาอบรมตามสมควรแก่อายุ สติปัญญา และความสนใจของเด็ก

(๖) จัดให้เด็กได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของเด็ก

(๗) จัดให้เด็กกระทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

หากปรากฏชัดว่าผู้ปกครองหรือผู้ที่รับเด็กไว้ปกครองดูแลละเลย ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม มาตรา ๒๔ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครอบสวัสดิภาพเด็กรักเด็กกลับไปดูแล

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืนให้

พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและมีหนังสือเรียกผู้ปกครองมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษา หารือและมีข้อตกลงร่วมกัน เกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์และอาจวางข้อกำหนดให้ผู้ปกครองต้องปฏิบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง หรือวางข้อกำหนดอื่นใด เพื่อแก้ไขหรือป้องกันมิให้เด็กกระทำความผิดขึ้นอีกก็ได้

หากปรากฏว่าผู้ปกครองของเด็กฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน และจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ส่งเด็กเข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ออกข้อกำหนดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๔๕ หากผู้ปกครองไม่เห็นด้วยให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลตามมาตรา ๕ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง

มาตรา ๔๗ วิธีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก นอกจากที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๕
ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก

มาตรา ๔๘ ในการดำเนินการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติแก่เด็กตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีเหตุสมควรแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเพื่อกำกับดูแลเด็กคนใด ก็ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยจะกำหนดสถานที่อยู่อาศัยของเด็กที่อยู่ในการกำกับดูแลของผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กด้วยก็ได้

กรณีที่เด็กพ้นจากความปกครองดูแลของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูแล้ว ถ้ามีเหตุผลสมควรก็ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้

การแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสองปี

มาตรา ๔๙ ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เยี่ยมเยียน ให้คำปรึกษา แนะนำ และตักเตือนเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติการศึกษา และการประกอบอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในการกำกับดูแล

(๒) เยี่ยมเยียน ให้คำปรึกษา และแนะนำแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในการกำกับดูแล

(๓) จัดทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของเด็กและของผู้ปกครอง เสนอต่อปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ปกครองสวัสดิภาพคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร หรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพหรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุลภาพหรือข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก ผู้ปกครอง ในลักษณะที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณหรือสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งของเด็กหรือผู้ปกครอง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาและผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลดังกล่าวเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วย โดยอนุโลม

ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใดซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

หมวด ๖
สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู

มาตรา ๕๑ ปลัดกระทรวงมีอำนาจจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ได้ทั่วราชอาณาจักร และผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูภายในเขตจังหวัดนั้น

หน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ อาจจัดตั้งและดำเนินกิจการได้เฉพาะสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยแจ้งให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีทราบ และให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแนะนำหรือสนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินการ ดังกล่าว

มาตรา ๕๒ ภายใต้บังคับของมาตรา ๕๑ ผู้ใดจะจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ต้องขอรับใบอนุญาตต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต การให้ต่ออายุ ใบอนุญาตการขอรับใบแทนใบอนุญาตที่สูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุด การออกใบแทนใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้เสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎ กระทรวง

มาตรา ๕๓ ให้ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด กำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟูที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

มาตรา ๕๔ ในสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู จะต้องไม่ดำเนินกิจการในลักษณะแสวงหากำไรในทางธุรกิจ และต้องมีผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นผู้ปกครองดูแลและบังคับบัญชา

การดำเนินงานของสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ปลัดกระทรวงกำหนด

มาตรา ๕๕ ให้ปลัดกระทรวงและผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับตัวเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพไว้เพื่อสืบเสาะและพินิจเด็กและครอบครัว วินิจฉัยกำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กแต่ละคน ถ้าจำเป็นอาจรับตัวเด็กไว้ปกครองดูแลชั่วคราวได้ไม่เกินสามเดือน

(๒) สืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรมสุขภาพ ภาวะแห่งจิตนิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ รวมทั้งของผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็ก และมูลเหตุที่ทำให้เด็กตกอยู่ในสภาวะจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ เพื่อรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต พร้อมทั้งดำเนินการรักษาเยียวยาแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล

(๔) จัดที่พักอาศัย ที่หลับนอน เครื่องนุ่งห่มให้เหมาะสมและถูกสุขลักษณะและจัดอาหารให้ถูกอนามัยและเพียงพอแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล

(๕) จัดการศึกษา การกีฬา และนันทนาการให้แก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กแต่ละคน

(๖) จัดส่งเด็กที่ได้ดำเนินการตาม (๑) และ (๒) ไปยังสถานสงเคราะห์ สถานพัฒนาและฟื้นฟู โรงเรียน หรือสถานที่อื่นใดที่มีวัตถุประสงค์ในการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กแต่ละคน

(๗) มอบตัวเด็กแก่ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูและถ้าเห็นสมควรอาจยื่นคำขอให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามมาตรา ๔๘

(๘) ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่ผู้ปกครอง ในกรณีที่เด็กจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ

ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับต้องดำเนินการให้เด็กสามารถกลับไปอยู่กับผู้ปกครองก่อน ส่วนการจัดให้เด็กไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูให้ดำเนินการเป็นวิธีสุดท้าย

มาตรา ๕๗ ผู้รับใบอนุญาตและผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานสงเคราะห์และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นต้องควบคุมดูแลให้มีการรับเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพทุกคนไว้อุปการะ เลี้ยงดู

มาตรา ๕๘ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานสงเคราะห์มีอำนาจและหน้าที่ตามมาตรา ๕๖ (๑) (๒) (๓) และ (๔) และให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดการศึกษา อบรม สั่งสอน และฝึกหัดอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของสถานสงเคราะห์ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

(๒) จัดบริการแนะแนว ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือแก่ผู้ปกครอง

(๓) สอดส่องและติดตามให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่เด็กที่ออกจากสถานสงเคราะห์ไปแล้ว เพื่อเป็นการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กที่เคยอยู่ในสถานสงเคราะห์มิให้กลับไปสู่สภาพเดิม

การสืบเสาะและพินิจตามมาตรา ๕๖ (๒) ถ้าเป็นกรณีที่เด็กถูกส่งมาจากสถานแรกรับซึ่งมีรายงานการสืบเสาะและพินิจแล้ว อาจงดการสืบเสาะและพินิจก็ได้

มาตรา ๕๙ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปกครองดูแลและอุปการะเลี้ยงดูเด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๒) จัดการศึกษา อบรม และฝึกอาชีพแก่เด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๓) แก้ไขความประพฤติ บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางร่างกายหรือจิตใจแก่เด็กที่อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๔) สอดส่องและติดตามให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือแก่เด็กที่ออกจากสถานคุ้มครองสวัสดิภาพไปแล้ว

มาตรา ๖๐ ผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานพัฒนาและฟื้นฟูมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับเด็กที่จำต้องได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพด้านร่างกายหรือจิตใจไว้ปกครองดูแล

(๒) ทำการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับเด็กและครอบครัวเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูเด็กแต่ละคน

(๓) จัดการศึกษา ฝึกอบรม สั่งสอน บำบัดรักษา แนะแนว และฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจให้เหมาะสมแก่เด็กแต่ละคน ที่อยู่ระหว่างการปกครองดูแล

มาตรา ๖๑ ห้ามมิให้เจ้าของผู้ปกครองสวัสดิภาพ และผู้ปฏิบัติงานในสถานรับเลี้ยงเด็กสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ กักขัง ทอดทิ้ง หรือลงโทษเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลโดยวิธีการรุนแรงประการอื่น เว้นแต่กระทำเท่าที่สมควรเพื่ออบรมสั่งสอนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗
การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา

มาตรา ๖๓ โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษา และฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๔ นักเรียนและนักศึกษาต้องแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๕ นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และมีอำนาจนำตัวไปมอบแก่ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาของนักเรียนหรือนักศึกษานั้น เพื่อดำเนินการสอบถาม และอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบ ในกรณีที่ไม่สามารถนำตัวไปมอบได้ จะแจ้งด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้

เมื่อได้อบรมสั่งสอนหรือลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาแจ้งให้ผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือนหรือ สั่งสอนเด็กอีกชั้นหนึ่ง

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้กระทำเท่าที่สมควรเพื่อการอบรมสั่งสอน ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดมาตรา ๖๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวดนี้ มีอำนาจดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) สอบถามครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษา เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษานิสัยและสติปัญญาของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ฝ่าฝืนมาตรา ๖๔

(๒) เรียกให้ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษานั้น กำลังศึกษาอยู่มารับตัวนักเรียนหรือนักศึกษาเพื่อว่ากล่าวอบรมสั่งสอนต่อไป

(๓) ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในเรื่องการอบรมและสั่งสอนนักเรียนหรือนักศึกษา

(๔) เรียกผู้ปกครองมาว่ากล่าวตักเตือน หรือทำทัณฑ์บนว่าจะปกครองดูแลมิให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนมาตรา ๖๔ อีก

(๕) สอดส่อง ดูแล รวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือแหล่งที่ชักจูงนักเรียนหรือนักศึกษาให้ประพฤติในทางมิชอบ

(๖) ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามหมวดนี้

มาตรา ๖๗ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนหรือนักศึกษา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถาน สถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการเพื่อทำการตรวจสอบการฝ่าฝืนดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวก่อนและให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘
กองทุนคุ้มครองเด็ก

มาตรา ๖๘ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง ในสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนคุ้มครองเด็ก” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์ของเด็กตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๙ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๔) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๕) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๗๐ เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับตามมาตรา ๗๔ ให้เป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๗๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งไม่เกินสามคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนจากภาคเอกชนซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านสวัสดิการเด็กอย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๗๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา ๗๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก รวมทั้งครอบครัวและครอบครัวอุปถัมภ์ของเด็ก ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดหรือตามคำสั่งศาล

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๔ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๕ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนจำนวนห้าคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการเงิน การสวัสดิการเด็กและการประเมินผล และให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๗๖ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามมาตรา ๘๐ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

(๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

(๓) มีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใด มาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผล

มาตรา ๗๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ

รายงานผลการสอบบัญชีตามวรรคสองให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบและจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๙
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๐ ผู้ใดขัดขวางไม่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ (๑) หรือ (๕) หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือส่งเอกสาร โดยรู้อยู่

ว่าเป็นเอกสารเท็จแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา ๓๐ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ยอมมาให้ถ้อยคำ ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๐ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้ให้ถ้อยคำกลับให้ข้อความจริงในขณะที่การให้ถ้อยคำยังไม่เสร็จสิ้น การดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลนั้นให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๘๑ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของศาลในการคุมความประพฤติห้ามเข้าเขตกำหนดหรือห้ามเข้าใกล้ตัวเด็กตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๒ ผู้ใดจัดตั้งหรือดำเนินกิจการสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูตามมาตรา ๕๒ โดยมิได้รับใบอนุญาตหรือใบอนุญาตถูกเพิกถอนหรือหมดอายุ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งได้ยื่นคำขออนุญาตหรือยื่นคำขอต่อใบ อนุญาตภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด การดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลนั้นให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๘๓ เจ้าของหรือผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟู ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงหรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งได้ดำเนินการแก้ไขหรือปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา ๒๔ แล้ว การดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลนั้นให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๘๔ ผู้ใดกระทำการเป็นผู้ปกครองสวัสดิภาพของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู โดยมิได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้ใดกระทำการอันเป็นการยุยง ส่งเสริม ช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๖๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๗ ให้สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กของหน่วยราชการหรือของเอกชนที่ได้รับอนุญาต ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่ดำเนินกิจการอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์และสถานคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๘ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้คงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติเด็กไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดขั้นตอนและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและมีพัฒนาการที่เหมาะสม อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และสมควรปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เงื่อนไขการประกอบกิจการร้านเกม
ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

(ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตและการประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ พ.ศ. 2552 ข้อ 12)

1. เวลาการเข้าใช้บริการของเด็กและเยาวชน

ช่วงอายุ	เวลาเข้าใช้บริการ	
	วันจันทร์ – ศุกร์	วันหยุดราชการหรือช่วงปิดเทอม*
อายุต่ำกว่า 15 ปี	14.00 - 20.00 น.	10.00 - 20.00 น.
อายุ 15 – 18 ปี	14.00 – 22.00 น.	10.00 – 22.00 น.

* กำหนดเวลาประกาศโดยให้เป็นไปตามนายทะเบียนกำหนด

2. วัสดุหรืออุปกรณ์ที่ให้บริการต้องเหมาะสมต่อการถนอมสายตา
3. มีระบบควบคุมวัสดุของเสียงและความสั่นสะเทือนตามที่กฎหมายกำหนด
4. ห้ามจำหน่ายบุหรี่ สารเสพติด หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายในร้าน
5. ห้ามสูบบุหรี่ เสพสารเสพติด หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายในร้าน
6. ห้ามฉายภาพยนตร์ภายในร้าน
7. ห้ามจำหน่ายหรือฉายภาพยนตร์ ประเภท ช20- และภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักรภายในร้าน
8. ห้ามมีซ่องโสเภณีภายในร้าน
9. ห้ามจำหน่ายหรือฉายเกมที่ไม่ได้รับอนุญาตภายในร้าน

<u>ผู้ใดฝ่าฝืน</u> นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตไม่เกินครั้งละ 90 วัน หรือเพิกถอนใบอนุญาต

<u>ระยะเวลาปิดภาคการศึกษา</u> ตามประกาศนายทะเบียนกลาง เรื่อง กำหนดเวลาการปิดภาคการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2553 ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตและการประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ พ.ศ. 2552 (ประกาศ ณ วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2553) ให้ถือว่า **ระหว่างวันที่ 11 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2553 เป็นระยะเวลาปิดภาคการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 และระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 15 พฤษภาคม 2554 เป็นระยะเวลาปิดภาคการศึกษา ภาคเรียนที่ 2**

โดยสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
โทร. 0 2247 0029 ต่อ 5011, 4305
สายด่วนวัฒนธรรม 1765
www.culture.go.th

บทกำหนดโทษของร้านวีดิทัศน์ (ร้านเกมและร้านคาราโอเกะ) ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551

ความผิด	บทลงโทษ
๑ ประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาต ๒ ประกอบกิจการระหว่างถูกพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต	ปรับตั้งแต่ 100,000 – 500,000 บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ 10,000 บาท ตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน
๑ ไม่แสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการ ๒ ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ แล้วไม่แจ้งต่อนายทะเบียนและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาต ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ทราบ	ปรับไม่เกิน 20,000 บาทต่อวัน ตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน หากกระทำความผิดซ้ำซาก นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต
๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย	นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต
๑ ประกอบกิจการร้านเกม/ร้านคาราโอเกะนอกวัน เวลา และฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ๒ ประกอบกิจการร้านเกม/ร้านคาราโอเกะ และกิจการให้เช่า และเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ในสถานที่เดียวกันไม่ไม่แยกพื้นที่ในการให้บริการออกจากกัน	นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตไม่เกินครั้งละ 90 วัน หากยังฝ่าฝืนอีกจะถูกเพิกถอนใบอนุญาต
๑ ให้บริการเกม/คาราโอเกะที่มีลักษณะต้องห้าม	ปรับตั้งแต่ 20,000 – 100,000 บาท

ความผิด	บทลงโทษ
๑) ให้บริการเกม/คาราโอเกะที่มีลักษณะต้องห้าม	ปรับตั้งแต่ 20,000 – 100,000 บาท
๒) ตั้งเกม/คาราโอเกะที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และไม่มีเครื่องหมายการอนุญาตและหมายเลขรหัส ๓) ให้บริการเกม/คาราโอเกะที่ไม่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามกฎหมาย	

www.province.m-culture.go.th/yasothon

กฎกระทรวง
กำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา
พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 39 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 นักเรียนและนักศึกษาต้องไม่ประพฤติตน ดังต่อไปนี้

(1) หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษาโดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน

(2) เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการพนัน

(3) พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด

(4) ซื้อ จำหน่าย แลกเปลี่ยน เสพสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สิ่งมึนเมา บุหรี่ หรือยาเสพติด

(5) ลักทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ข่มขู่ หรือบังคับขืนใจเพื่อเอาทรัพย์บุคคลอื่น

(6) ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เตรียมการหรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

(7 แสดงพฤติกรรมทางชู้สาวซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ

(8) เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี

(9) ออกนอกสถานที่พักเวลากลางคืน เพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่มอันเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ 2 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษากำหนดระเบียบว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2548

จาตุรนต์ ฉายแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 บัญญัติให้นักเรียนและนักศึกษาต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤติ
นักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2548"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้ "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาตามหมวด 7 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อ 4 พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ดังต่อไปนี้

(1) สอบถามครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษา เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัย และสติปัญญาของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ฝ่าฝืนกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาหรือระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา

(2) เรียกให้ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษานั้นกำลังศึกษาอยู่มารับตัวนักเรียนหรือนักศึกษาเพื่อว่ากล่าว อบรม สั่งสอน ต่อไป

(3) ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในเรื่องการอบรมและสั่งสอนนักเรียนหรือนักศึกษา

(4) เรียกผู้ปกครองมาว่ากล่าวตักเตือนหรือทำทัณฑ์บนว่าจะปกครองดูแลมิให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา หรือระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาอีก

(5) สอดส่อง ดูแล รวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล หรือแหล่งที่ชักจูงนักเรียนและนักศึกษาให้ประพฤติในทางมิชอบ

(6) ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น

ข้อ 5 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พบเห็นนักเรียนหรือนักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสม ตามกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา หรือระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

(2) บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวกับนักเรียนหรือนักศึกษา และพฤติการณ์การกระทำ ณ สถานที่ที่พบการกระทำนั้น

(3) ซักถามข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำของนักเรียนหรือนักศึกษา โดยไม่บังคับข่มขู่ กลั่นแกล้ง หรือทำให้เกิดความหวาดกลัว รวมทั้งให้การอบรมสั่งสอนอย่างสุภาพ และช่วยเหลือในเบื้องต้น โดยคำนึงถึงอายุและสภาพจิตใจของนักเรียนหรือนักศึกษา

(4) นำตัวไปส่งมอบแก่ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาของนักเรียนและนักศึกษานั้น เพื่อดำเนินการสอบถามและอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบ ในกรณีที่ไม่สามารถนำตัวไปมอบได้ จะแจ้งด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้

ข้อ 6 ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่พบนักเรียนหรือนักศึกษาที่มีพฤติการณ์เข้าข่ายกระทำความผิดทางอาญา และอาจก่อให้เกิดภยันตรายอย่างร้ายแรง หรือก่อเหตุทะเลาะวิวาทจนไม่อาจควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ ให้แจ้งเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อระงับเหตุ รวมทั้งให้ประสานงานกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา และส่วนราชการต้นสังกัดโดยเร็ว

ข้อ 7 ในกรณีที่มีนักเรียนหรือนักศึกษาถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญาและถูกจับกุมควบคุมตัว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานให้สถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อให้การสงเคราะห์ ช่วยเหลือเบื้องต้นโดยเร็ว

ข้อ 8 ส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการ อาจจัดให้มีศูนย์การประสานงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา หรือในเขตพื้นที่จังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ข้อ 9 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548

อดิศัย โพธารามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา
พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2548"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. 2543

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา" หมายความว่า ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนายการ อธิการบดี หรือหัวหน้าของโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นของโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น

"กระทำความผิด" หมายความว่า การที่นักเรียนหรือนักศึกษาประพฤติฝ่าฝืนระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา หรือของกระทรวงศึกษาธิการ หรือกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา

"การลงโทษ" หมายความว่า การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อการอบรมสั่งสอน

ข้อ 5 โทษที่จะลงโทษแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่กระทำความผิด มี 4 สถาน ดังนี้

(1) ว่ากล่าวตักเตือน

(2) ทำทัณฑ์บน

(3) ตัดคะแนนความประพฤติ

(4) ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ 6 ห้ามลงโทษนักเรียนและนักศึกษาด้วยวิธีรุนแรง หรือแบบกลั่นแกล้ง หรือลงโทษด้วยความโกรธ หรือด้วยความพยาบาท โดยให้คำนึงถึงอายุของนักเรียนหรือนักศึกษา และความร้ายแรงของพฤติการณ์ประกอบการลงโทษด้วย

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาให้เป็นไปเพื่อเจตนาที่จะแก้นิสัยและความประพฤติไม่ดีของนักเรียนหรือนักศึกษาให้รู้สำนึกในความผิดและกลับประพฤติตนในทางที่ดีต่อไป

ให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือผู้ที่ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษามอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการลงโทษนักเรียนนักศึกษา

ข้อ 7 การว่ากล่าวตักเตือน ใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษากระทำความผิดไม่ร้ายแรง

ข้อ 8 การทำทัณฑ์บน ใช้ในกรณีนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพนักเรียนหรือนักศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา หรือกรณีทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของสถานศึกษา หรือฝ่าฝืนระเบียบของสถานศึกษา หรือได้รับโทษว่ากล่าวตักเตือนแล้ว แต่ยังไม่เข็ดหลาบ

การทำทัณฑ์บนให้ทำเป็นหนังสือ และเชิญบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาบันทึกรับทราบความผิดและรับรองการทำทัณฑ์บนไว้ด้วย

ข้อ 9 การตัดคะแนนความประพฤติ ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษากำหนด และให้ทำบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 10 ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ใช้ในกรณีที่นักเรียนและนักศึกษากระทำความผิดที่สมควรต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ 11 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548

อดิศัย โพธารามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กฎกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง พ.ศ. 2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 39 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

"กิจกรรมในการแนะแนว" หมายความว่า กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแนะแนว การให้คำปรึกษา และฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง

"นักเรียนหรือนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด" หมายความว่า นักเรียนหรือนักศึกษาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) ประพฤติตนไม่สมควรกับสภาพการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา

(2) ประกอบอาชีพในทางผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี

(3) คบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี หรือ

(4) อยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย

ข้อ 2 ให้โรงเรียนและสถานศึกษาจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษา และฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ทั้งนี้ ตามระดับของโรงเรียนหรือสถานศึกษา

ข้อ 3 ให้โรงเรียนและสถานศึกษามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) พัฒนาระบบงานแนะแนวที่จะช่วยเหลือดูแลนักเรียนและนักศึกษาเป็นรายบุคคลพร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทในการแนะแนว รู้จักและเข้าใจผู้เรียน สามารถค้นพบและจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และให้คำปรึกษาด้านการดำรงชีวิต การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการศึกษาต่อและการมีงานทำ ทั้งนี้ ให้มีระบบข้อมูลตั้งแต่แรกเข้าเพื่อติดตามดูแลอย่างต่อเนื่องจนจบการศึกษา

(2) สำรวจ เฝ้าระวัง และติดตามนักเรียนและนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดเพื่อจัดกิจกรรมในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

(3) แจ้งให้ผู้ปกครองของนักเรียนและนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดได้ทราบถึงพฤติกรรมและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทั้งนี้ อาจกำหนดให้นักเรียนหรือนักศึกษาดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรมตามที่เห็นสมควร

(4) จัดให้มีมาตรการส่งเสริมความปลอดภัย ป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรง โดยมีแผนงาน ผู้รับผิดชอบ และการติดตามตรวจสอบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

(5) สนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการส่งเสริมความประพฤติและความปลอดภัยของนักเรียนและนักศึกษา

(6) จัดให้มีระบบการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อส่วนราชการต้นสังกัดอย่างน้อยปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2548

จาตุรนต์ ฉายแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 บัญญัติให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ภาคผนวก ค

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 04010/ ว 657

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

10 เมษายน 2555

เรื่อง การเตรียมการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน (ฉก.ชน.สพฐ.)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. รายละเอียดศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบกรอกข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยสถานการณ์เด็กนักเรียนในสังคมไทย ทั้งการทะเลาะวิวาท การใช้ความรุนแรง โบโรงเรียน การถูกละเมิดทางเพศและการไม่ได้รับความเป็นธรรมทางการศึกษา ฯลฯ ความซับซ้อนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเด็กนักเรียนมาก ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำเป็นต้องมีหน่วยปฏิบัติการพิเศษและระบบที่สามารถช่วยแก้ไขให้นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของชาติในอนาคต จึงจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉก.ชน.สพฐ.) และศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา (ฉก.ชน.สพป./สพม.) ทุกเขต เพื่อดำเนินการดังกล่าว รายละเอียดตามที่ส่งมาพร้อมนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ใคร่ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษาทุกเขต พิจารณาดำเนินการดังนี้

1. เตรียมการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา (ฉก.ชน.สพป./สพม.) ตามแนวทางการเตรียมการที่แนบ

2. คัดเลือกบุคลากรที่สมัครใจหรือพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความสมใจและเข้าใจงาน ดังกล่าวตามกรอบโครงสร้างจำนวน 3 ท่าน โดยมีรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ดูแล 1 ท่าน และส่งรายชื่อพร้อมข้อมูลและรูปภาพมาทาง E-mail: baanrangjai@hotmail.com ภายในวันที่ 27 เมษายน 2555

3. การประสานการปฏิบัติงานกรณีเกิดเหตุความรุนแรง ถูกละเมิดและไม่ได้รับความเป็นธรรมทางการศึกษา ให้เขตพื้นที่การศึกษาประสานและตรวจสอบข้อมูลพร้อมทั้งประสานข้อมูลให้กับศูนย์ ฉก.ชน.สพฐ ทันที และเร่งจัดทำรายงานเข้าสู่ความลับแสนอตามลำดับขั้นและจัดส่งข้อมูลมาทางโทรสารหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ให้กับศูนย์ ฉก.ชน.สพฐ. อีกทางหนึ่งโดยทันที

2/ด. ติดต่อ/ประสาน...

4 ติดต่อประสานศูนย์ สก.ขบ.สพฐ. ได้ดังนี้

เจ้าหน้าที่ : นายชัช ภวัตพันธ์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ โทร. 08 1720 3437

นายสงชา พ้องแสง นักวิชาการศึกษา โทร. 08 0332 0027

นางสาวประภาพร บุนนาค นักวิชาการศึกษา โทร. 08 7905 0634

โทรศัพท์ : 0 2288 5599, 0 2282 3021

โทรสาร : 0 2282 6658

E-mail : baanramjai@hotmail.com

อนึ่ง หากมีข้อสงสัยในการปฏิบัติงานหรือมีข้อแนะนำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โปรดประสานศูนย์ สก.ขบ.สพฐ. เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการปฏิบัติงานต่อไป จักขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัยภัทร บุลีวัฒน์)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
โทร. 0 2288 5599
โทรสาร. 0 2282 6658

สรุปรายงานการดำเนินงานกลุ่มเครือข่ายการเงินเพื่อการพัฒนา ประจำปี 2557

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

	ชื่อ	ต.ค. 56	พ.ย. 56	ธ.ค. 56	ม.ค. 57	ก.พ. 57	มี.ค. 57	เม.ย. 57	พ.ค. 57	มิ.ย. 57	ก.ค. 57	ส.ค. 57	ก.ย. 57	รวม	หมายเหตุ
1	การบริหารจัดการการเงิน														
	1.1 จำนวนครั้งที่จัดทำ	11	23	19	15	22	5							117	
	1.2 จำนวนครูผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดทำ			1			1							2	
	1.3 จำนวนบุคลากรที่จัดทำ	6	8	5	6	5	3							29	
	1.4 อื่นๆ	1		1	3	1	4							10	
2	การจัดระบบบัญชี														
	2.1 จำนวนครั้งที่จัดทำ	33	48	81	102	117	41	27	6					480	
	2.2 จำนวนครูผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดทำบัญชี		3	1	2	7								6	
	2.3 จำนวนบุคลากรที่จัดทำ	3	5	8	22	11	3	1						53	
	2.4 การนิเทศติดตามให้คำปรึกษา	3				2	2		2					9	
	2.5 อื่นๆ	1			1	2								4	
3	การเบิกจ่ายเงินงบประมาณทางการศึกษา														
	3.1 ครูผู้จัดทำการเบิกจ่าย	1		3	3	2			8					8	
	3.2 เจ้าหน้าที่ผู้เบิกจ่าย	2												2	
	3.3 ครูผู้ชำระเงินคืน													0	
	3.4 จำนวนครั้งที่เบิกจ่ายผ่านระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์	1370	1250	1135	1169	1334	1329	198	946					9522	
	3.5 อื่นๆ	6	5	11	4	476			18					521	
4	การอื่นๆ														
	4.1 ข้อมูลเครือข่ายของ	27	32	29	29	17	3		1					118	
	4.2 ข้อมูลเครือข่ายคู่ขนาน	1	3		1		1							4	
	4.3 การจัดการองค์ความรู้ด้านการจัดการเงินระดับ	4493	2817	3238	3320	6517	3356	2585	1544					21955	
	4.4 จำนวนครั้งการประชุม	35	260	233	425	411	237	170	45					1856	
	4.5 อื่นๆที่ดำเนินการ	8	12	33	6	14	32	1	1					108	
	4.6 อื่นๆที่ดำเนินการ	4	1	9		8	12	3	2					39	
	4.7 อื่นๆ	35	15	56	2	33	60	23	12					236	
	รวมทั้งสิ้น	7393	4653	4817	5108	8673	5553	2382	2618		0	0	0	41210	

หมายเหตุ : 1. ส่งทางไม่ 15 กันยายน 2557 ทาง E-mail: [illegible] หรือโทรศัพท์ 0 2282 6978 [illegible] 0 2288-5599

2. ตัวอย่าง 3.2 ครูผู้จัดทำเบิกจ่าย ต้องมีชื่อการดำเนินการ [illegible] ตัวอย่าง ตัวอย่าง

3. การชำระคืน ให้ป้อนข้อมูลการชำระคืนเงินยืมเงินทดรองจ่ายที่ครูผู้จัดทำเบิกจ่ายการดำเนินการ [illegible]

4. นิยามคำที่ใช้ในการกรอกข้อมูล

[illegible]

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 0101/ว 4913

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กทม. 10300

๒ สิงหาคม 2555

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติในสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2557 ในสถานศึกษา

ด้วย คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2555 เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ.2555-2557 ในสถานศึกษา โดยมีมาตรการต่างๆในการควบคุมยาสูบ ลดปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งของตนเองและบุคคลใกล้เคียง ดังนั้น เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษามิให้เข้าถึงกระบวนการบริโภคยาสูบได้ง่าย กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศเพื่อกำหนดให้สถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการยึดถือปฏิบัติและใช้กับบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการถือปฏิบัติ

พร้อมกันนี้ จะส่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2557 ในสถานศึกษา เพื่อแจ้งให้สถานศึกษาและหน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติตามเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบถือปฏิบัติและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกรียงศักดิ์ ฉ่ำพัฒ)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน
โทร. 02 288 5599 โทรสาร 02 282 6658

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗ ในสถานศึกษา

เนื่องจากการบริโภคยาสูบ ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัวและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗ โดยมีมาตรการต่างๆในการควบคุมยาสูบ อดปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งของตนเองและบุคคลใกล้เคียง เพื่อเสริมสร้างสุขภาพ สร้างความตระหนักถึงพิษภัย และป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงยาสูบได้โดยง่าย ถังเป็น เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา มิให้เข้าถึงการบริโภคยาสูบโดยง่าย รวมถึงการลดปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับและหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติ ดังนี้

๑. ห้ามมิให้หน่วยงาน สถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม หรือรับการสนับสนุนใด ๆ จากผู้ประกอบธุรกิจยาสูบ ซึ่งรวมถึงรูปแบบการดำเนินกิจกรรมของผู้ประกอบธุรกิจยาสูบภายใต้นโยบาย "ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท" (Corporate Social Responsibility : CSR)

๒. ให้สถานศึกษาต้องบรรจุเรื่องโรคเกี่ยวกับบุหรี่ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน

๓. ให้สถานศึกษาทุกแห่งติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ในสถานศึกษา และห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา ตลอดจนกำชับให้นักเรียน นักศึกษา ห้ามสูบบุหรี่ขณะอยู่ในเครื่องแบบนักเรียน นักศึกษา

๔. ให้ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนบุคลากรในสถานศึกษา พึงประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีโดยการเลิกสูบบุหรี่

๕. ให้การสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อการเรียนรู้ด้านพิษภัยจากบุหรี่ และการวิจัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 04010/ว 2157

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ถนน 10300

31 สิงหาคม 2555

เรื่อง การจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนเขตพื้นที่การศึกษา และจัดการประชุมมอบนโยบายและอบรมหัวหน้าศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา (ฉบับเสริม/สรุป)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04010/ว 687 ลงวันที่ 10 เมษายน 2555

สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 17 เมษายน 2555 เรื่อง การจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
2. คำสั่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา จำนวน 1 ฉบับ
3. โครงการและตารางการประชุม จำนวน 1 ฉบับ
4. สรุปการดำเนินงานของศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2555

ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 17 เมษายน 2555 จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน และได้แจ้งให้เขตพื้นที่การศึกษาเตรียมการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พร้อมทั้งคัดเลือกบุคลากรแล้ว รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์เฉพาะกิจช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีความคล่องตัว จึงใคร่ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินการประกาศจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นหน่วยงานภายในของเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต โดยพิจารณาตามแนวทางที่ได้จัดส่งมากับหนังสือที่อ้างถึง

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 และขอให้แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

2/3. จะได้ศูนย์...

3. ขอให้ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทุกศูนย์ฯ พิจารณาดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยเข้าชั้นความลับไว้เป็นข้อมูลที่เขตพื้นที่การศึกษาในกรณีต่อไปนี้

3.1 ให้รวบรวมรายงานเหตุการแต่ความรุนแรง การฆ่าตัวตาย การได้รับความเป็นธรรมของการศึกษาและเหตุอื่นๆ จากสถานศึกษาในสังกัดเพื่อเป็นฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา

3.2 ให้แจ้งสถานศึกษาในสังกัดรายงานการดำเนินการ ที่มีความรุนแรงหรือการฆ่าตัวตายที่ได้ถ่ายเป็นคลิปหรือภาพนิ่ง โดยจัดส่งทั้งรายงานและคลิปหรือภาพนิ่งไปที่เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อใช้ตรวจสอบกรณีเป็นข่าว ทั้งนี้ ให้เขตพื้นที่การศึกษากำกับ ดูแลให้โรงเรียนพิจารณาดำเนินการโดยคำนึงถึงโอกาสและการศึกษาของนักเรียนทุกคนในทุกกรณีด้วย

3.3 ในกรณีที่มีคลิปหรือภาพนิ่งปรากฏทางสื่อสารมวลชนให้ดำเนินการตรวจสอบในเขตพื้นที่การศึกษาของตนเองโดยทันที หากสงสัยหรือทราบว่าเป็นคลิปหรือภาพนิ่งโรงเรียนใดขอให้ประสานงานศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐาน ทางโทรศัพท์หมายเลข 0 2288 5599 หรือส่งข้อความ (SMS) ไปที่โทรศัพท์หมายเลข 08 3800 1464 และ 08 6603 6432 โดยทันที

4. ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งให้รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งหรือมอบให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอบรมหลักสูตรพนักงานเจ้าหน้าที่มีส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ระหว่างวันที่ 8-12 กันยายน 2555 ณ โรงแรมพิจิตร วสุ (โรงแรมตรัง) กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ขอให้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติทุกท่าน ในวันที่ 8 กันยายน 2555 โดยพร้อมเพรียงกันด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิน สีดา)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร 0 2288 5599 โทรสาร 0 2232 6656
Email : saarnan@bkoemail.com

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 04277/ว 30

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

12 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา (ฉก.ชน.สพป./สพม.) เพิ่มเติม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกเขต

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04010/ว 687 ลงวันที่ 10 เมษายน 2555
2. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04010/ว 2157 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2555

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา เพิ่มเติม

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน และได้แจ้งให้เขตพื้นที่การศึกษาจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และดำเนินการรายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 1 และ 2 นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา เพิ่มเติมมาแล้วพร้อมนี้ และเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์เฉพาะกิจช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาปีความคล่องตัว ใคร่ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พิจารณาดำเนินการดังนี้

1. ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตถือเป็นนโยบายในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน (ฉก.ชน.สพฐ.) และศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กนักเรียนทุกคนพร้อมและได้รับโอกาสทางการศึกษาจากระบบการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

2. ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตพิจารณาจัดให้มีอาคารสถานที่และพนักงานรับรองสนับสนุนการปฏิบัติงานของทีมศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษาได้ในทันทีที่ได้รับการร้องขอ

2/3. การแต่งตั้ง...

3. การแต่งตั้งหัวหน้าและเจ้าหน้าที่ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา หากมีการเปลี่ยนแปลงหลังจากนี้ขอให้เขตพื้นที่การศึกษาจัดทำคำสั่งและแต่งตั้งใหม่ตามความจำเป็นได้เลย โดยสำเนาแจ้งคำสั่งและข้อมูลบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร.0 2288 5599 โทรสาร 0 2282 6658

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 0427.7/ว 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

10 มกราคม 2556

เรื่อง การป้องกันอันตรายที่เกิดจากของเล่นหรือวัตถุอันตราย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตพื้นที่การศึกษา

ตามที่ ได้มีข่าวจากสื่อสารมวลชนเรื่องของเล่นอันตรายที่ระบาดมีชื่อว่า "เม็ดเบบี้ คริสตัล" ซึ่งมีคุณสมบัติดูดน้ำพองตัวได้ในน้ำ สีสันสวยงามเป็นประกายเหมือนคริสตัล ซึ่งคุณสมบัติข้างต้นส่งผลให้ครูและผู้ปกครองเกิดความวิตกกังวลว่านักเรียนจะเผลอนำเข้าปากหรือจมูก แล้วไปพองตัวในห้องอาจเกิดอันตรายต่อร่างกายหรือเสียชีวิตได้ และทางคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีมติให้เผยแพร่ข้อมูลเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้บริโภคที่เป็นเด็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนจากของเล่นหรือวัตถุอันตราย ควรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กวดขันกำชับเรื่องนี้อย่างจริงจัง โดย

1 กำชับให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนถือเป็นหน้าที่ในการเฝ้าระวัง สังเกต และหมั่นตรวจสอบแหล่งที่มาของของเล่นหรือวัตถุอันตรายแก่เด็กนักเรียน เช่น เม็ดเบบี้ คริสตัล ซึ่งมีคุณสมบัติในการดูดน้ำ พองตัวได้ในน้ำ ซึ่งอาจเป็นอันตรายหากเผลอนำเข้าปากหรือจมูก หรือเม็ดสบู่ดำที่ทารกประหานจะทำให้ตาบอดเสีย เป็นต้น หากพบกรณีดังกล่าวจะให้ดำเนินการดังนี้

(1) ตรวจสอบข้อมูลคุณสมบัติทั่วไปเบื้องต้นว่าอย่างไรบ้าง ผู้นำเข้าคืนมาจากสำนักงานทันทีทันใด

(2) ประสานสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าวเด็กนักเรียนให้ทราบถึงอันตรายระมัดระวังของเล่นหรือวัตถุอันตรายต่างๆ พร้อมทั้งแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบโดยด่วน

2 ให้ศึกษาธิการและเจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกระดับทุกคนมีบทบาทที่สำคัญในการเฝ้าระวังและรายงานเรื่องนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร.0 2280 5599 โทรสาร 0 2282 6658

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 04277/136

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

15 มีนาคม 2556

เรื่อง การดูแลนักเรียนในช่วงเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกเขต

สืบเนื่องจากมีเหตุการณ์นักเรียนเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ โดยเฉพาะในช่วงที่อยู่ในความดูแลของสถานศึกษา และเวลาพักกลางวันบ่อยครั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำชับให้สถานศึกษาดูแล และปิดกั้นนักเรียนในช่วงเวลาพักกลางวันเป็นพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใคร่ขอให้ท่านพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. กำชับให้สถานศึกษาจัดทำแผนป้องกัน และแผนแก้ไขเหตุ โดยเน้นตามหน้าที่ตักเตือน การปฏิบัติในการควบคุมจุดอับ และจุดเสี่ยง การปฏิบัติและรายงานเมื่อเกิดเหตุโดยเฉพาะในช่วงเช้า พักกลางวัน และเย็นเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ควรขอความร่วมมือจากเครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชนในการดูแลบุตรหลานเพิ่มขึ้น

2. กรณีเกิดเหตุในช่วงเวลาที่อยู่ในความดูแลของสถานศึกษา โดยเฉพาะเกิดในสถานศึกษา ถือเป็นหน้าที่ต้องรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นโดยทันที

3. ควรเชิญผู้มีความรู้ด้านการสังเกตอาการนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บในจุดพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ความรู้แก่ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเป็นการป้องกันและดูแลเด็กนักเรียนให้ละเอียดรอบคอบมากขึ้น ทั้งนี้ อาจประสานกับศูนย์พึ่งได้ (OSCC) ของโรงพยาบาลใกล้เคียง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ และเป็นประการใด รายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจิรเดช ภูสิริหวง)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฉพาะทางคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร.0 2288 5599
โทรสาร 0 2282 6658

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 04277/ว 165

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

20 พฤษภาคม 2556

เรื่อง การเฝ้าระวังป้องกันนักเรียนบาดเจ็บหรือเสียชีวิตในรถและการไปทัศนศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ 04277/136 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2555

ตามที่มีข่าวเด็กปฐมวัยในความดูแลของโรงเรียนเอกชนเสียชีวิตจากการถูกลืมไว้ในรถรับส่งต่อเนื่องกัน 2 ราย และกะเพิ่งเกิดอุบัติเหตุรถบัสครูและนักเรียนพลัดตกร่องน้ำขณะเดินทางมาทัศนศึกษาที่กรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2556 ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งให้สถานศึกษาจัดทำแผนป้องกันและแผนเผชิญเหตุแล้ว รายละเอียดตามที่อ้างถึง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใคร่ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันนักเรียนบาดเจ็บหรือเสียชีวิตในรถและการไปทัศนศึกษา ดังต่อไปนี้

1 กรณีพาครูและนักเรียนเดินทางไปทัศนศึกษา ขอให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ.2548 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องแนวทางในการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือเนตรนารีและยุวกาชาด และคู่มือแนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ 2552 เพื่อการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

1.1 ในสัญญาจ้างควรกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพรถและพนักงานขับรถให้ชัดแจ้ง

1.2 ขอความร่วมมือโรงพยาบาลหรือสถานีอนามัยใกล้เคียงในการตรวจความพร้อมของพนักงานขับรถก่อนออกเดินทาง

2. กรณีป้องกันเด็กเสียชีวิตจากการถูกลืมในรถ ควรดำเนินการเฝ้าระวัง ดังนี้

2.1 ให้สถานศึกษาจัดทำแผนป้องกันและเผชิญเหตุกรณีดังกล่าว โดยให้มีการตรวจสอบเฝ้าระวัง และมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยแจ้งสถานศึกษาที่มีเด็กปฐมวัยในความรับผิดชอบ

2.2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ และติดตามให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัด และเข้มงวด

2.3 ให้สถานศึกษาที่มีเด็กปฐมวัยดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ความรู้วิธีการขอความช่วยเหลือเบื้องต้น เช่น การกดเสียงสัญญาณไซรน วิธีการปิดประตูหรือเปิดกระจก เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ แจ้งสถานศึกษาให้ทราบ และถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฝ้าระวังคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร. 2288 5529 โทรสาร 0 2282 6655

ด่วน

ที่ ศธ 04277/๑๖๖๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

12 กรกฎาคม 2556

เรื่อง การดำเนินการกรณีพบวัตถุต้องสงสัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/ประถมศึกษา ทุกเขต

ตามที่ สื่อมวลชนได้นำเสนอข่าวกรณี มีการนำระเบิดปายบรรจุวัตถุระเบิดไว้ในบริเวณโรงเรียนบ้านปิงศรี ตำบลบัวนถิ่ม อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวไม่ได้จัดการเรียนการสอนแล้ว โดยขอให้เพิ่มความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน หากพบวัตถุต้องสงสัยควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้เชี่ยวชาญการเก็บกู้วัตถุระเบิด (EOD) เพื่อดำเนินการตรวจสอบและทำลายต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใคร่ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต แจ้งเจ้าหน้าที่และข้าราชการในสังกัด โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน ให้เพิ่มความระมัดระวังในการปฏิบัติงานเป็นพิเศษและกำชับโรงเรียนในสังกัดในการตรวจตรา เฝ้าระวังอาคารสถานที่และทรัพย์สินของทางราชการโดยการปฏิบัติหน้าที่เวรยามอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการป้องกันเหตุอีกทางหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางแววญาลักษณ์ น้ำฉัน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร.0 2288 5599
โทรสาร 0 2282 6658

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 04277/50

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

7 มีนาคม 2557

เรื่อง มาตรการในการพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา (เพิ่มเติม)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04277/ว65 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2556

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการในการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด (เพิ่มเติม) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามหนังสืออ้างถึง และประกอบกับมีเหตุการณ์รถบัสครูและนักเรียนประสบอุบัติเหตุขณะเดินทางไปทัศนศึกษาที่บริเวณ กม.ที่ 42-43 ทางหลวงหมายเลข 304 อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 เป็นเหตุให้มีนักเรียนและครูเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใคร่ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำชับให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ.2548 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการในการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด และคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2556 ส่วนที่ 3 มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา โดยมีมาตรการเพิ่มเติม ดังนี้

1. <u>การเลือกยานพาหนะและผู้ขับขี่ (มาตรการที่ 8)</u>

1.1 สถานศึกษาต้องจัดทำสัญญาเช่ารถกับผู้ที่ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่งจากกรมการขนส่งทางบกและใช้รถที่จดทะเบียนเป็นรถโดยสารสาธารณะ ซึ่งจะมีการทำประกันภัยตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ แบบสัญญาเช่ารถยนต์ต้องกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพรถและพนักงานขับรถ พร้อมกับระบุความรับผิดชอบเกี่ยวกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้ชัดเจน

1.2 ผู้ประกอบการขนส่งต้องจัดหารถโดยสารที่มีสภาพที่มั่นคง แข็งแรง พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย โดยมีอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด เช่น มีเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง มีประตูฉุกเฉิน ถังดับเพลิง ค้อนทุบกระจก ครบถ้วนสมบูรณ์ และห้ามการตรวจสภาพรถจากกรมการขนส่งทางบก

1.3 ให้สถานศึกษาจัดส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบ ดูแลความเรียบร้อยของสภาพรถโดยสารให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย โดยขอความร่วมมือสำนักงานขนส่งจังหวัดหรือสถานตรวจสภาพรถยนต์เอกชนในการตรวจสอบสภาพรถเต็มที่จะใช้เดินทาง

1.4 ให้สถานศึกษาตรวจสอบพนักงานขับรถที่ผู้ประกอบการขนส่งจัดหามาให้ว่ามีใบอนุญาตขับรถที่ถูกต้องตรงตามประเภทของรถโดยสาร ใบอนุญาตไม่สิ้นอายุ มีความรู้ มีความชำนาญเส้นทางตามแผนการเดินทาง มีสภาพร่างกายเรียบร้อย ไม่ดื่มสุรา ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบประวัติพนักงานขับรถจากกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัด พร้อมทั้งขอความร่วมมือโรงพยาบาลหรือสถานีอนามัยใกล้เคียงในการตรวจความพร้อมและสภาพร่างกายของพนักงานขับรถก่อนออกเดินทาง

1.5 กรณีที่เป็น...

1.5 กรณีที่เป็นการเดินทางในเส้นทางที่ผ่านภูเขาการชันและหดเคี้ยวให้ใช้รถโดยสารชั้นเดียวในการเดินทาง

2. การจัดทำแผนการเดินทาง (มาตรการที่ 9)

2.1 สถานศึกษาต้องดำเนินการสำรวจเส้นทางก่อนการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา โดยเลือกเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุด

2.2 สถานศึกษาต้องจัดทำแผนที่สังเขป แสดงเส้นทางการเดินทางให้ชัดเจนพร้อมทั้งระบุผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งจัดส่งแผนการเดินทางหรือแผนที่เส้นทาง รวมทั้งจุดที่ต้องระมัดระวังในเส้นทางให้กับผู้ประกอบการขนส่งและพนักงานขับรถสำหรับการเดินทาง

2.3 ให้แผนการเดินทางเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเช่ารถโดยสาร ผู้ประกอบการขนส่งโดยพิจารณากำหนดการเดินทางให้รัดกุมรอบคอบ ไม่ควรเริ่มเดินทางในเวลากลางคืน เพื่อให้ถึงที่พักศึกษาในช่วงเช้า โดยเส้นทางที่ขับรถเกินกว่า 4 ชั่วโมง ผู้ประกอบการต้องจัดพนักงานขับรถจำนวน 2 คน เพื่อสับเปลี่ยนกันขับ หรือจัดแผนการเดินทางให้มีระยะเวลาหยุดพักไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมงหลังขับรถติดต่อกันเป็นเวลา 4 ชั่วโมง

2.4 สถานศึกษาต้องจัดทำแผนสำรอง กรณีมีเหตุฉุกเฉินและจำเป็น โดยจะต้องแจ้งให้ผู้ประกอบการขนส่งรับทราบและมีส่วนรับผิดชอบกับแผนสำรองดังกล่าวด้วย

3. การปฏิบัติระหว่างการเดินทาง (มาตรการที่ 10)

3.1 ผู้ควบคุม และผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแล ไม่ให้มีความประมาทนักเรียน และนักศึกษาเกินจำนวนที่นั่งของรถโดยสาร

3.2 ผู้ควบคุมและผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแล พนักงานขับรถไม่ให้ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงในการขับรถที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งห้ามมิให้มีการเสพสุรา สิ่งเสพติด ของมึนเมา และสิ่งมาทำลายพนักงานขับรถ

3.3 ผู้ควบคุมและผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแลนักเรียน และนักศึกษาให้ความเข้มงวดวินัยภัยทุกคน

ทั้งนี้ ขอให้ปฏิบัติตามมาตรการในการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา และเดินทางกลับเข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ของกำลังงานสนองกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่แนบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ นำแจ้งสถานศึกษาให้ทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดิศาศิ จีระวุฒิ)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
โทร 0 2268 5599 โทรสาร 0 2282 6658

มาตรการในการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา
และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

5 มีนาคม 2557

มาตรการที่ 1 ขั้นตอนการปฏิบัติ

สถานศึกษาต้องจัดทำโครงการ แผนงาน กิจกรรมประจำวัน การมอบหมายหน้าที่ พร้อมทั้งแผนรายชื่อครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ที่เดินทางไปนอกสถานศึกษา และต้องจัดทำแผนที่สังเขปแสดงเส้นทางการเดินทาง และแผนผังแสดงที่ตั้งของสถานที่ไปพักนอนศึกษา หรือสถานที่พักแรมค้าง เพื่อการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานทุกระยะ

รายละเอียดที่ควรกำหนดในโครงการ

1.1 ชื่อโครงการ
1.2 หลักการและเหตุผล
1.3 วัตถุประสงค์
1.4 เป้าหมาย
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน
1.6 ระยะเวลา และสถานที่ดำเนินการ (ต้องปลอดภัย และถูกต้องตามสุขลักษณะ)
1.7 แผนการดำเนินงาน
1.8 กิจกรรม
1.9 งบประมาณ
1.10 ผู้รับผิดชอบโครงการ/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1.11 ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1.12 ลักษณะโครงการ (โครงการใหม่/โครงการต่อเนื่อง)

มาตรการที่ 2 วัตถุประสงค์

สถานศึกษาต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษาอย่างชัดเจน หากเป็นไปได้สามารถบูรณาการเข้าสู่กลุ่มสาระต่างๆ โดยมีโครงการรองรับและดำเนินการตามกำหนดขั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการไปนอกสถานศึกษา หรือตามหลักสูตรนี้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินไปด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่เพื่อการทดสอบสมรรถภาพ หรือเพื่อเป็นการลงโทษ

การเดินทางไกล และการเข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานที่โดยอนุโลม และต้องเป็นไปตามกฎ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งของการลูกเสือแห่งชาติ เนตรนารี ยุวกาชาดนั้นๆ โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้บังคับบัญชายุวกาชาด เป็นผู้รับผิดชอบ ในการควบคุมการทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเท่านั้น

มาตรการที่ 3...

มาตรการที่ 3 การขออนุญาตต้นสังกัด

สถานศึกษาควรยื่นเรื่องการขอคนุญาตการไปนอกสถานศึกษาจากต้นสังกัดตามลำดับ ก่อนการเดินทาง 15 วัน หรือหากมีเหตุจำเป็นจะต้องยื่นเรื่องโดยกระชั้นชิดให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นเป็นราย ๆ ไป

เอกสารประกอบการยื่นเรื่องขอคนุญาต กำหนดให้มี

1. หนังสือนำจากโรงเรียน
2. โครงการ รายชื่อครูผู้ควบคุมและนักเรียน
3. ตารางกิจกรรมประจำวัน
4. ใบตอบรับของผู้ปกครอง
5. แผนที่การเดินทาง เลขที่รถบัส และรายละเอียดของสถานที่ที่จะเดินทางไป

มาตรการที่ 4 การขออนุญาตผู้ปกครอง

สถานศึกษา หรือผู้รับผิดชอบโครงการ จะต้องจัดทำการกิจการดำเนินงาน และกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบงานเป็นส่วนๆ เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมเบอร์โทรศัพท์ โทรสาร แจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อการประสานสัมพันธ์ และเพื่อให้การติดต่อประสานงานกระทำได้ทันทีกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

มาตรการที่ 5 การกำหนดผู้รับผิดชอบ

สถานศึกษา หรือผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องจัดทำการกิจการดำเนินงาน และกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเป็นส่วนๆ เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมเบอร์โทรศัพท์ โทรสาร แจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อการประสานสัมพันธ์ และเพื่อให้การติดต่อประสานงานกระทำได้ทันทีกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

มาตรการที่ 6 การใช้รถนำขบวน

1. การพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา โดยมีประชาชนโดยสารไม่ต่ำกว่า 40 ที่นั่ง จำนวน 3 คันขึ้นไป ต้องจัดให้มีรถนำขบวน

2. จัดให้มีป้ายข้อความที่ระบุ โครงการ กิจกรรม และสถานศึกษาแสดงให้เห็นเด่นชัดติดที่ด้านข้างรถ และมีหมายเลขกำกับติดที่ด้านหน้า และด้านหลังรถในตำแหน่งที่เห็นชัดเจน

3. พนักงานขับรถให้ขับรถตามลำดับหมายเลข ตามเส้นทางที่กำหนดในแผนการเดินทาง ทั้งนี้การใช้ความเร็วของรถ ให้ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด

มาตรการที่ 7 การทำประกันภัย

ให้สถานศึกษาจัดทำประกันอุบัติภัยในการพานักเรียน นักศึกษาไปนอกสถานศึกษา ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรการที่ 8...

มาตรการที่ 8 การเลือกยานพาหนะและผู้ขับขี่

1. สถานศึกษาต้องจัดทำสัญญาเช่ารถกับผู้ที่ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่งจากกรมการขนส่งทางบกและใช้รถที่จดทะเบียนเป็นระบบสารสาธารณะ ซึ่งจะมีการทำประกันภัยตามพ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ สัญญาเช่ารถยนต์ต้องกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพรถและพนักงานขับรถ พร้อมกับระบุความรับผิดชอบเกี่ยวกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นไว้ชัดเจน

2. ผู้ประกอบการขนส่งต้องจัดหารถโดยสารที่มีสภาพที่ดีมั่นคง แข็งแรง พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย โดยเบื้องต้นเพื่อความปลอดภัยควรเป็นรถตามที่กฎหมายกำหนด เช่น มีเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง มีประตูฉุกเฉิน มีค้อนทุบกระจก ครบถ้วนสมบูรณ์ และผ่านการตรวจสภาพรถจากกรมการขนส่งทางบก

3. ให้สถานศึกษาจัดส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ไปตรวจสอบ ดูแลความเรียบร้อย ของสภาพรถโดยสารให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย โดยขอความร่วมมือสำนักงานขนส่งจังหวัดหรือสถานตรวจสภาพรถยนต์เอกชนในการตรวจสอบสภาพรถสำหรับที่จะใช้เดินทาง

4. ให้สถานศึกษาตรวจสอบพนักงานขับรถที่ผู้ประกอบการขนส่งจัดหามาให้ว่า มีใบอนุญาตขับรถที่ถูกต้องตรงตามประเภทของรถโดยสาร ใบอนุญาตไม่สิ้นอายุ มีความรู้ มีความชำนาญเส้นทางตามแผนการเดินทาง มีความสุภาพเรียบร้อย ไม่เสพสุรา ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบประวัติพนักงานขับรถจากกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัด พร้อมทั้งขอความร่วมมือโรงพยาบาลหรือสถานีอนามัยใกล้เคียงในการตรวจสอบความพร้อมและสุขภาพร่างกายของพนักงานขับรถก่อนออกเดินทาง

5. กรณีที่เป็นการเดินทางในเส้นทางที่ผ่านภูเขาลาดชันและคดเคี้ยวให้ใช้รถโดยสารชั้นเดียวในการเดินทาง

6. หากเป็นยานพาหนะอื่น เช่น เรือ รถไฟ เครื่องบิน ให้ยึดปฏิบัติตามข้อ 1-4 โดยอนุโลม

มาตรการที่ 9 การจัดทำแผนการเดินทาง

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการสำรวจเส้นทาง ก่อนการพานักเรียน และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา โดยเลือกเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุด

2. สถานศึกษาต้องจัดทำแผนที่สังเขป แสดงเส้นทางการเดินทางให้ชัดเจนพร้อมทั้งระบุผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งจัดส่งแผนการเดินทาง แผนที่เส้นทาง รวมทั้งจุดที่ต้องระมัดระวังในเส้นทาง ให้กับผู้ประกอบการขนส่งและพนักงานขับรถศึกษาก่อนการเดินทาง

3. ให้แผนการเดินทางเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเช่ารถยนต์กับผู้ประกอบการขนส่ง โดยพิจารณากำหนดการเดินทางให้รถถูกเช่าตอน ไม่การเริ่มเดินทางในเวลากลางคืน เพื่อให้มีเวลาที่จัดนักศึกษาในช่วงเช้า โดยเส้นทางที่ขับไกลเกินกว่า 4 ชั่วโมง ผู้ประกอบการต้องจัดพนักงานขับรถจำนวน 2 คน เพื่อสับเปลี่ยนกันขับ หรือจัดแผนการเดินทางให้มีระยะเวลาสุดท้ายไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมงหลังขับรถติดต่อกันเป็นเวลา 4 ชั่วโมง

4. สถานศึกษาต้องจัดทำแผนสำรองกรณีเหตุฉุกเฉินและจำเป็น โดยเฉพาะต้องแจ้งให้ผู้ประกอบการขนส่งทราบและนำพนักงานขับรถยนต์ตามแผนสำรองดังกล่าวด้วย

มาตรการที่ 10...

มาตรการที่ 10 การปฏิบัติระหว่างการเดินทาง

1. สถานศึกษาต้องจัดให้มีผู้ควบคุม และผู้ช่วยผู้ควบคุม ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียน และนักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. 2548

2. สถานศึกษาต้องจัดหาอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นประจำรถ หรือตามพาหนะ และดูแลนักเรียนที่มีโรคประจำตัวเป็นพิเศษ

3. ผู้ควบคุม และผู้ช่วยผู้ควบคุมให้มีเครื่องมือสื่อสาร และหมายเลขโทรศัพท์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการประสานงานทุกระยะ

4. ผู้ควบคุม และผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแล ไม่ให้มีการบรรทุกนักเรียน และนักศึกษาเกินจำนวนที่นั่งของรถโดยสาร

5. ผู้ควบคุมและผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแล พนักงานขับรถไม่ให้ขับรถเร็วเกินกฎหมายกำหนด หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงในการขับรถที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งห้ามมิให้มีการเสพสุราสิ่งเสพติด ของมึนเมา และเล่นการพนันทุกชนิด

6. ผู้ควบคุมและผู้ช่วยผู้ควบคุมต้องกำกับ ดูแลนักเรียน และนักศึกษาให้คาดเข็มขัดนิรภัยทุกคน

มาตรการที่ 11 การพักแรมคืน

1. เมื่อเดินทางถึงสถานที่จัดกิจกรรม ต้องจัดให้มีการประชุมชี้แจง เพื่อชี้แจงกฎระเบียบข้อปฏิบัติในการใช้สถานที่ และการปฏิบัติตนขณะอยู่ในบริเวณที่จัดกิจกรรมและที่พักแรมคืน

2. ในกรณีที่มีการพักค้างคืนต้องจัดที่พักแยกชาย/หญิง

3. ต้องจัดให้มีครู อาจารย์ ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยตลอดช่วงเวลาจัดกิจกรรม

4. มิอนุญาตให้นำเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ พาหนะ อาวุธ สิ่งเสพติด อุปกรณ์การเล่นการพนันเข้าไปในสถานที่จัดกิจกรรมหรือสถานที่พักแรมคืน

5. ไม่อนุญาตให้นำของมีค่าจำพวกเครื่องประดับ เช่น สร้อย แหวน ต่างหู สิ่งต่างๆ ยกเว้นแต่ได้รับอนุญาต (ของมีค่าควรนำมาฝากครูเวรไว้)

6. จัดให้มีครูพยาบาลหรือผู้ที่มีความรู้ในด้านการรักษาพยาบาลดูแลนักเรียน นักศึกษาระหว่างกระทำกิจกรรม รวมทั้งจัดรถรับ-ส่ง กรณีมีเหตุฉุกเฉินตลอดเวลา

7. การจัดกิจกรรมต้องจัดให้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน วัย เพศ และความสามารถของนักเรียน นักศึกษา หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เสี่ยงอันตรายโดยไม่จำเป็น และต้องจัดให้มีการตรวจสอบปฏิบัติก่อนฝึกปฏิบัติจริงทุกครั้ง โดยครู อาจารย์ที่รับผิดชอบ

8. ในกรณีที่มีพาหนะขัดข้องหรืออยู่นอกสถานที่ หรือฝนตกฟ้าคะนอง ไฟฟ้าดับ ให้แจ้งและประสานงานกับผู้ดูแลสถานที่ บุคลากรในท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยทันที พร้อมแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้บังคับบัญชาทราบโดยทันที

มาตรการที่ 12 การรายงานผล

1. กรณีฉุกเฉินให้รายงานด้วยวาจา และเมื่อเหตุการณ์นั้นผ่านพ้นไปแล้วให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรอีกครั้งหนึ่ง

2. ให้ผู้รับผิดชอบโครงการ หรือผู้ควบคุม จัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อสิ้นสุดโครงการ

มาตรการที่ 13

มาตรการที่ 13 ข้อแนะนำและข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทาง และการพักแรมคืนเป็นอันดับแรก

2. ต้องศึกษาสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ วัฒนธรรมท้องถิ่นของสถานที่เดินทางไปทัศนศึกษา

3. ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของอัตราส่วนในการจัดครูต่อนักเรียน นักศึกษา 1:25 ในการดูแลรักษาความปลอดภัย

4. สร้างความตระหนักให้ครูมีความรับผิดชอบอย่างสูง

5. การประกันภัย ให้ดูความเชื่อมั่นของบริษัทประกันภัยอย่างละเอียด รอบคอบ (ดูประวัติการจ่ายเงินที่เคยจ่ายมาด้วย)

6. รถโดยสารที่ใช้ในการเดินทาง

6.1 ถ้าจำนวนนักเรียน นักศึกษา มีจำนวนน้อยให้ใช้รถตู้

6.2 ถ้าจำนวนนักเรียน นักศึกษา มีจำนวนมากให้ใช้รถบัสคันใหญ่ กรณีที่เป็นการเดินทางในเส้นทางที่ผ่านภูเขาสูงชันและคดเคี้ยว ให้ใช้รถโดยสารชั้นเดียวในการเดินทาง

6.3 ต้องถ่ายบัตรประชาชน/ใบขับขี่ ของพนักงานขับรถไว้เป็นหลักฐาน

6.4 ต้องพิจารณาพนักงานขับรถจากประสบการณ์และความชำนาญในเส้นทางการขับรถ

6.5 มีการตรวจสอบสภาพรถ มาตรฐานรถ และราคา ในการเดินทาง

6.6 ต้องมีสัญญาจัดซื้อ จัดจ้าง และกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ให้ชัดเจน

7. ควรขอความร่วมมือ ประสานงาน กับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนการดำเนินงาน

8. ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางในช่วงรุ่งค่ำ หรือเวลากลางคืนเพราะอาจจะทำให้ประสบอุบัติเหตุได้ง่ายและการจราจรคึกคัก

9. ควรกำหนดเส้นการจัดทัศนศึกษาประจำปี/ภาคการศึกษา

10. ควรจัดทัศนศึกษา/เข้าค่ายพักแรม แบบบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระต่างๆ

ภาคผนวก ง

แบบรายงานต่าง ๆ

แบบ ลก.๑/๑

☐ [illegible]
☐ [illegible]
☐ กรณีถูกทารุณกรรม
☐ อื่นๆ ระบุ .....

แบบบันทึกการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

☐ สถานศึกษา ☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ☐ อื่นๆ ระบุ.....

สถานศึกษา/หน่วยงาน ที่ให้การคุ้มครองเหตุ ..... อำเภอ..... จังหวัด..... สังกัด/สอบ. .....

ผู้ประสบเหตุ..... สถานที่เกิดเหตุ .....

วัน/เดือน/ปี ที่มาพบ ...../...../..... เวลา ..... น. วัน/เดือน/ปี ที่เกิดเหตุ ...../...../..... เวลา ..... น.

ข้อมูลเด็ก

ชื่อ-สกุล..... อายุ..... ปี วัน/เดือน/ปี เกิด...../...../..... เลขบัตรประชาชน.....

ศึกษาระดับชั้น ระบุ..... ☐ [illegible] ☐ ไม่ได้ศึกษา ☐ ขังอยู่ [illegible] ☐ [illegible] ☐ อื่นๆ ระบุ .....

สัญชาติ ☐ ไทย ☐ อื่นๆ ระบุ..... ชื่อ-นามสกุล บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง..... เบอร์โทรศัพท์.....

ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้..... เบอร์โทรศัพท์.....

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน..... เบอร์โทรศัพท์.....

ผู้นำส่งชื่อ-สกุล..... ที่อยู่ ..... เบอร์โทรศัพท์.....

จะแจ้งข้อมูลผู้ปกครองให้ทราบ (เลือกได้หลายข้อ)	ข้อมูลส่งต่อแก่ผู้ดูแล ☐ ไม่มีโดยตรง
☐ ทอง ☐ พี่ ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible]	☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible]
☐ [illegible] ☐ อยู่ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible]	☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ การให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือตัว
☐ อื่นๆ ระบุ.....	☐ [illegible]

สาเหตุการกักกันเข้าสู่กระบวนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

( ) การถูกทารุณกรรม ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible]

( ) การถูกล่วงละเมิด ☐ การค้าละเมิดทางเพศ ☐ [illegible] ☐ [illegible]

( ) การไม่ได้รับความเป็นธรรมทางการศึกษา ระบุ .....

( ) การเร่ร่อน ☐ ขี้ยา ☐ เที่ยวเรียน ☐ ยาเสพติด ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible]
☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ อื่นๆ ระบุ .....

การประเมินสภาพปัญหาเบื้องต้น

การประเมินพัฒนาการ/พฤติกรรมที่สังเกตเห็น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	สภาพปัญหาด้านอื่น
( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible]	.....
( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible]	.....
( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible]	.....
( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible]	ความต้องการที่พบ
( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible] ( ) [illegible]	.....
( ) อื่นๆ	.....

การช่วยเหลือเบื้องต้น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ระบุ.....
☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ อื่นๆ ระบุ.....

การรายงาน ☐ [illegible] ☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ☐ [illegible] ☐ [illegible] ☐ อื่นๆ ระบุ.....

บันทึกการติดตามผล .....

.....

ผู้บันทึก (ตัวบรรจง) ..... วัน/เดือน/ปี .....

หมายเหตุ กรอกข้อมูลให้ครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือและติดตามเด็กนักเรียน

ผ.ด. ฉก 3/2

แบบบันทึกการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

☐ กรณีความรุนแรง ☐ กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการศึกษา ☐ การมีความขัดแย้งทางเพศ ☐ ปัญหาอื่น ๆ ระบุ.....

วันแจ้ง วัน/เดือน/ปี..... / ..... / ..... สถานที่เกิดเหตุ.....

ชื่อ (ด.ญ./ด.ช./นางสาว/นาย)..... นามสกุล ..... อายุ ..... ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน ..... จังหวัด .....

ชาติพันธุ์ .....

การดำเนินการครั้งที่..... วัน/เดือน/ปี..... / ..... /	การดำเนินการครั้งที่ ..... วัน/เดือน/ปี..... / ..... / .....
การประเมินสภาพปัญหา.....	การประเมินสภาพปัญหา.....
การดำเนินการช่วยเหลือ.....	การดำเนินการช่วยเหลือ.....
การประสานงาน/ส่งต่อ.....	การประสานงาน/ส่งต่อ.....
สิ่งที่ดำเนินการต่อไป.....	สิ่งที่ดำเนินการต่อไป.....
ผู้ดำเนินการ/ผู้รับเรื่อง.....	ผู้ดำเนินการ/ผู้รับเรื่อง.....
การดำเนินการครั้งที่..... วัน/เดือน/ปี..... / ..... /	การดำเนินการครั้งที่ ..... วัน/เดือน/ปี..... / ..... / .....
การประเมินสภาพปัญหา.....	การประเมินสภาพปัญหา.....
การดำเนินการช่วยเหลือ.....	การดำเนินการช่วยเหลือ.....
การประสานงาน/ส่งต่อ.....	การประสานงาน/ส่งต่อ.....
สิ่งที่ดำเนินการต่อไป.....	สิ่งที่ดำเนินการต่อไป.....
ผู้ดำเนินการ/ผู้รับเรื่อง.....	ผู้ดำเนินการ/ผู้รับเรื่อง.....
การดำเนินการครั้งที่..... วัน/เดือน/ปี..... / ..... /	การดำเนินการครั้งที่..... วัน/เดือน/ปี..... / ..... / .....
การประเมินสภาพปัญหา.....	การประเมินสภาพปัญหา.....
การดำเนินการช่วยเหลือ.....	การดำเนินการช่วยเหลือ.....
การประสานงาน/ส่งต่อ.....	การประสานงาน/ส่งต่อ.....
สิ่งที่ดำเนินการต่อไป.....	สิ่งที่ดำเนินการต่อไป.....
ผู้ดำเนินการ/ผู้รับเรื่อง.....	ผู้ดำเนินการ/ผู้รับเรื่อง.....

ภาคผนวก จ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

1. หน่วยงานสังกัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ

34/1 ม.2 ต.เกาะเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทร. 0-2584-5115-6

Website : kredtrakarmhome.com

E-mail : kredtrakarn@hotmail.com

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์

1422 ถ.สุรนารายณ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทร. 0-4425-5271, 0-4423-0368, 0-4492-6689

โทรสาร 0-4492-2792

Website : www.baannaree.com

E-mail : bannaree@dsdw.go.th

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว

492/4 ม.17 ต.หนองกุลา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก 65140

โทร. 0-5527-9235, 0-5527-9235, 0-5527-9236

Website : songkhawehome.com

E-mail : songkhaweptk@hotmail.com, songkhawe@dsdw.go.th

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพภาคใต้ (บ้านศรีสุราษฎร์)

39 ม.1 ซ.พิเศษ มอ. ถ.สุราษฎร์-นาสาร ต.ขุนทะเล

อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84100

โทร. 0-1894-0670, 0-7735-5540-1 โทรสาร 0-7735-5540

Website : www.bannsrisurat.org

E-mail : bansrisurat@hotmail.com, bansrisurat@dsdw.go.th

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ (ชาย) จังหวัดปทุมธานี

ภายในบริเวณสถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหาราช

2/4 ม.4 ถ.รังสิต-นครนายก ม.2 ต.รังสิต อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

โทร. 0-2577-3826

Website : www.homeformens.dsdw.go.th

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ (ชาย) จังหวัดเชียงราย

230 ม.2 ร่องเสือเต้น ซ.3 ถ.แม่กก ต.ริมกก อ.เมือง จ.เชียงราย 57100

โทร. 0-5317-7704

Website : www.pocmcri.org

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ (ชาย) จังหวัดระนอง

219/2 ม.2 ถ.ประชาพิทักษ์ 1 ต.หงาว อ.เมือง จ.ระนอง 85000

โทร. 0-8486-3327, 0-7781-3375

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ (ชาย) จังหวัดสงขลา

บริเวณนิคมสร้างตนเองรัตภูมิ

215/7 ม.1 ต.สทิงหมัด อ.สิงหนคร จ.สงขลา 90280

โทร. 0-7433-1197

สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด (บ้านภูมิเวท) จังหวัดนนทบุรี

2/2 ม.1 ถ.ภูมิเวช ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทร. 0-2583-3500, 0-2583-8345

Website : pkrboyhome.org

E-mail : pkrboyhome@dsdw.go.th/phoomvet@hotmail.com

2. บ้านพักเด็กและครอบครัว กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ 77 แห่ง (ทั่วประเทศไทย)

ภาคกลาง

บ้านพักเด็กและครอบครัวกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ในบริเวณสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี

255 ถ.พระราม 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทร. 0-2354-7580, 0-2354-7582

Website : panpakbkk.dsdw.go.th

E-mail : scf_bkk@dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกาญจนบุรี

8/8 ม.12 ต.ปากแพรก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000

โทร. 0-3456-4517

Website : panpakkan.com

E-mail : banpakdek_kan@thaimail.com/benpakdek_dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดจันทบุรี

29/93-94 หมู่บ้านยลดาวิวล์ 1 ต.วัดใหม่ อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000

โทร. 0-3932-7577 สายด่วน 1300

Website : chanthaburishelter.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา

1054-1056 ถ.เทพคุณากร ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา 24000

โทร. 0-3853-5737, 0-3824-0135

Website : www.bandekcha.dsdw.go.th/www.shelter.org

E-mail : ban_cha9@hotmail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชลบุรี

40 ม.4 ถ.สุขุมวิท ต.บางละมุง อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20150

โทร. 0-3824-0135, 0-3824-0220

E-mail : cfchonburi@hotmail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชัยนาท

257/8 ซ.เทศบาล 17 ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.ชัยนาท 17000

โทร. 0-5641-5694

Website : www.banchainat.dsdw.go.th

E-mail : dakdec_chainat@windowslive.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดตราด

79 ม.1 ต.หนองเสม็ด อ.เมือง จ.ตราด 20300

โทร. 0-3953-2662, 0-3959-3611

Website : www.banpakdextrat.dsdw.go.th

E-mail : home_trat@hotmail.com, s_trat@dsdw.mail.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครนายก

124 ม.10 ต.พรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก 26000

โทร. 0-3731–5502, 0-3731-5501

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครปฐม

4/108 ม.5 หมู่บ้านอาริยรัตน์ ต.สนามจันทร์ อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000

โทร. 0-3427-2126, 0-3427-2127

Website : www.nptst.org

E-mail : bandek_np@hotmail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนนทบุรี

78/10 ม.1 ต.ยางบางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทร. 0-2582-1267, 0-2582-1299

E-mail : banpaknon@hotmail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี

1/119 ม.2 ถ.รังสิต-นครนายก ต.รังสิต อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

โทร. 02-577-2372, 0-2577-4955

Website : www.banpathum.dsdw.go.th

E-mail : banpatum@dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปราจีนบุรี

151/99 ม.8 ซ.บุญปลูก ต.รอบเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี 25000

โทร. 0-3721-3743-4, 0-3721-3744

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดราชบุรี

22/7 ถ.เพชรเกษม ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000

โทร. 0-3233–8532, 0-3233-8533

Website : www.banratchaburi.dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดลพบุรี

96/28 หมู่บ้านศรีกรีนพาร์ค ม.3 ต.ท่าศาลา อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

โทร. 0-3642-5322, 0-3641-4693

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 28

99/9 หมู่ 7 ถ.เพชรเกษม ต.อ่าวน้อย อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77210

โทร. 0-3255-4164, 0-3260-0826

Website : www.pknshelter.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

200/11 ม.2 ต.บ่อโพง อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา 13260

โทร. 0-3574-3348, 0-3574-3350

Website : www.banayutthaya.dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบุรี

10 ม.5 ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

โทร. 0-3240-1780, 0-3240-1781

E-mail : banpakdek_phetchaburi@hotmail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดระยอง

ภายในบริเวณสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยอง

318 ถ.สุขุมวิท ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.ระยอง 21150

โทร. 0-3868-4895

Website : www.rayongshelter.com

E-mail : rayong_shelter@dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสิงห์บุรี

72/118 ม.10 ต.ต้นโพธิ์ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี 16000

โทร. 0-3652-3811, 0-3652-3730

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุพรรณบุรี

21-23 ถ.นางสร้อยระย้า ต.ท้าพี่เลี้ยง อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000

โทร. 0-3552-5224, 0-3552-5225

Website : www.suphanshelter.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร

25/614 ม.3 ต.บางหญ้าแพรก อ.เมือง จ.สมุทรสาคร 74000

โทร. 0-3443-252-2, 0-3432-5521

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

2/19–20 ม.2 ถ.ทางเข้าเมือง ต.บางแก้ว อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม 75000

โทร. 0-3471-4952-3, 0-3471-4952

Website : www.banpakdeksamutsongkhram.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสมุทรปราการ

39/14-15 ม.9 ถ.เพชรหึงษ์ ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ 10130

โทร. 0-2463-5929, 0-2462-6622

E-mail : samutprakan@m-society.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสระบุรี

681/5-6 ถ.พิชัยรณรงค์สงคราม ต.ปากเพรียว อ.เมือง จ.สระบุรี 18000

โทร. 0-3635-7320

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสระแก้ว

145/23-24 ถ.เทศบาล 17 ต.สระแก้ว อ.เมือง จ.สระแก้ว 27000

โทร. 0-3724-2435-6,0-3724-2436

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอ่างทอง

80/1 ม.2 ซ.อ่างทองคำ ถ.โพธิ์พระเยา-ท่าเรือ ต.บ้านอิฐ อ.เมืองอ่างทอง จ.อ่างทอง 14000

โทร. 0–3561–1962

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุทัยธานี

12 ม.2 ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี 61000

โทร. 0-5651-4711, 0-5651-4677

ภาคเหนือ

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกำแพงเพชร

221 ถ.เทศา 2 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000

โทร. 0-5571-6881-2, 0-5571-6881-2

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเชียงราย

104 ม.15 ต.ป่าซาง อ.แม่จัน จ.เชียงราย 57110

โทร. 0-5360-2528, 0-5360-2527

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่

63/3 ม.4 ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ 50180

โทร. 0-5312-1164

Website : www.banek-cm.com

E-mail : pingjaicm@thaimail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดตาก

140/1 ม.7 ต.ไม้งาม อ.เมือง จ.ตาก 63000

โทร. 0-5589-0274, 0-5589-6342

Website : www.bsd30.com

E-mail : banpakdektak@thaimail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์

62/1 ม.6 ต.นครสวรรค์ตก อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000

โทร. 0-5625-7313-16, 0-5625-7317

Website : www.thai.nct/banpakdek,

http://www.52 wam_44@hotmil.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดน่าน

253 ม.7 ถ.พลังแผ่นดิน ต.ถืมตอง อ.เมือง จ.น่าน 55000

โทร. 0-541-6238, 0-5471-6240, 0-5471-6239

E-mail : an_shelter@hotmail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพะเยา

บริเวณโรงเรียนบ้านห้วยเคียนเหนือเดิม

29 ม.1 บ้านห้วยเคียนเหนือ ต.บ้านต้ำ อ.เมือง จ.พะเยา 56000

โทร. 0-5488-7252

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพิจิตร

178/16 ถ.ศรีมาลา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิจิตร 66000

โทร. 0-5699-0392-3, 0-5699-0394

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพิษณุโลก

132/5 ม.10 ต.บึงพระ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร. 0-5525-8379, 0-5525-8370

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์

97/281 ม.2 ต.สะเตียง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000

โทร. 0-5672-2611

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดแพร่

9/14 ม.1 ต.ช่อแฮ อ.เมือง จ.แพร่ 54000

โทร. 0-5452-4742, 0-5452-4743

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดลำปาง

107 ถ.ประตูม้า ต.เวียงเหนือ อ.เมือง จ.ลำปาง 52000

โทร. 0-5482-5647, 0-5482-5648-9

E-mail : Jampang_shelter@dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดลำพูน

120 ถ.รามรเทวี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ลำพูน 51000

โทร. 0-5351-0128, 0-5351-0143

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุโขทัย

193/3 ถ.จรดวิถีถ่อง อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

โทร. 0-5561-0791, 0-5561-0790

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุตรดิตถ์

101/1 ม.5 ต.บ้านเกาะ อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

โทร. 0-5540-7439, 0-5540-7373

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดแม่ฮ่องสอน

12 ซ.4 ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000

โทร. 0-5369-5002

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

391 และ 393 ซ.ทองเจืออุทิศ ถ.ทุ่งศรีเมือง ต.กาฬสินธุ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000

โทร. 0-4381-5456

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น

ภายในบริเวณสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 6

222 ม.3 ต.สำราญ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

โทร. 0-4339-3378, 0-4339-3380

E-mail : banpakkhonkan@chaiyo.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชัยภูมิ

227ก./183 ถ.ยุติธรรม ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000

โทร. 0-4481-3330, 0-4431-1234

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครพนม

250 ม.3 ต.หนองญาติ อ.เมือง จ.นครพนม 48000

โทร. 0–4251–2376

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา

1422/1 ถ.สุรนารายณ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทร. 0-4492-2765, 0-4492-2735

E-mail : Karat_banpakdek@hotmail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดบุรีรัมย์

437/219 ถ.จิระ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

โทร. 0-4460-2673, 0-4460-2674

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม

20 ซ.29 ถ.นครสวรรค์ ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

โทร. 0-4372-1210

E-mail : Info@mkstheler.org

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดมุกดาหาร

44 ถ.ผองใส ต.มุกดาหาร อ.เมือง จ.มุกดาหาร 49000

โทร. 0-4261-2716

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดยโสธร
18/1 ถ.เทศบาล 1 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ยโสธร 35000
โทร. 0-4571-4632-3
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเลย
21/2 ถ.วิสุทธิเทพ ต.กุดป่อง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4281-2449, 0-4283-2449
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสกลนคร
ภายในศูนย์สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร หลังวัดป่าสุทธาวาส
10/1 ซ.พรเจริญ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร 47000
โทร. 0-4271-2072
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุรินทร์
127/1 ม.11 ถ.สุรินทร์–ท่าสว่าง ต.นอกเมือง อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000
โทร. 0-4451-5018
E-mail : bansurin@dsdw.go.th
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดหนองคาย
199 ม.10 ซ.เทศบาล 3 ถ.มิตรภาพ ต.ค่ายบกหวาน อ.เมือง จ.หนองคาย 43100
โทร. 0-4249-5091, 0-4249-5229
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดหนองบัวลำภู
21 ม.7 ถ.อุดร–เลย ต.โพธิ์ชัย อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู 39000
โทร. 0-4237-8450, 0-4237-8034
บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุดรธานี
ภายในบริเวณนิคมสร้างตนเองเชียงพิณ
หมู่ 10 กม.15 ต.นิคมสงเคราะห์ อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000
โทร. 0-4223-7151, 0-4223-7095
Website : www.geocities.com/banpak_Udon,
Email:home-child@thaimail.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอำนาจเจริญ

199 ม.8 ถ.ขยางกูร ต.โนนหนามแท่ง อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ 37000

โทร. 0-4545-2116, 0-4552-3197

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานี

10/2 ซ.พนม 7 ถ.พนม ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

โทร. 0-4524-2641

E-mail : emp_ubon@dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดบึงกาฬ

202 ม.7 ต.วิศิษฐ์ อ.เมือง จ.บึงกาฬ 38000

โทร. 0-4249-2060, 0-4249-1471

ภาคใต้

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกระบี่

ในบริเวณสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่

ม.7 ถ.ท่าเรือ ต.ไสไทย อ.เมือง จ.กระบี่ 81000

โทร. 0-7561-2323-4, 0-7561-2323

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชุมพร

21/26 ม.9 ต.ตากแดด อ.เมือง จ.ชุมพร 86000

โทร. 0-7750-6782, 0-7757-4525

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดตรัง

38/17 ต.โคกขัน ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง 92000

โทร. 0-7522-6882, 0-7522-6881

Website : www.Baamtrang.org.

E-mail : bantrang@dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช

30/224 ม.7 ถ.ราชพฤกษ์ 2 ถ.พัฒนาการ-คูขวาง ต.ปากนคร อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000

โทร. 0-7535-7990

E-mail : suranan796@yahoo.com

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนราธิวาส

ภายในบริเวณสถานสงเคราะห์ชายนราธิวาส

79 ม.8 ต.ลำภู อ.เมือง จ.นราธิวาส 96000

โทร. 0-7353-2670-1, 0-7353-2671

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดปัตตานี

148/229 ม.6 ถ.โรงเหล้า ซอย 9 ต.รูสะมิแอ อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000

โทร. 0-7331-2206, 0-7331-3703

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพังงา

58/122 ม.5 ต.คึกคัก อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา 82190

โทร. 0-7648-6814-5

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพัทลุง

25 ถ.เสน่ห์เจริญ ซ.4 ต.คูหะสวรรค์ อ.เมือง จ.พัทลุง 93000

โทร. 0-7461-1980, 0-7461-7559

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดภูเก็ต

3/96 ม.1 ต.รัษฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000

โทร. 0-7621-3315,0-4372-1210

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดยะลา

24/2 ถ.อาคารสงเคราะห์ ต.สะแตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000

โทร. 0-7322-8412-3

E-mail : banyata@dsdw.go.th

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดระนอง

253 ม.2 หมู่บ้านพรเทพ ต.บางนอน อ.เมือง จ.ระนอง 85000

โทร. 0-7782-6647-8, 0-7782-6649

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสตูล

70 ม.6 ถ.ยนตรการกำธร ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล 91000

โทร. 0-7477-2068, 0-7477-2172

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสงขลา

ภายในบริเวณสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ

12 331/24 ม.2 ถ.สงขลาเกาะยอ ต.พะวง อ.เมือง จ.สงขลา 90100

โทร. 0-7433-0149

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

99/530 ม.1 ถ.สุราษฎร์–กาญจนบุรี ต.บางกุ้ง อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

โทร. 0-7728-9188

E-mail : sudarath_nillabub@hotmail.com

3. หน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานคุ้มครองพยาน

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

ชั้น 16 ถนนแจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทร. 0-2502-8203-3 โทรสาร 0-2502-8202

Website : www.yipd.moj.do.th

สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินต่อสู้ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
ชั้น 15 ถ.แจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
โทร. 0-2502-8227-31 โทรสาร 0-2502-8226
Website : www.yipd.moj.do.th
การสอบสวนคดีพิเศษ (DSI)
128 ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทร. 0-2831-9888
Website : www.dsi.go.th

4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์
กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ถ.แขวงจอมพล เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0-2513-3213 โทรสาร 0-2513-7117
Website : www.ccsd.go.th
E-mail : ccsd1191@mail.com
งานพิทักษ์เด็ก เยาวชน และสตรี
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถ.พระราม 1 เขตปทุมวัน กทม. 10330
โทร. 0-2205-3421-3 ต่อ 26
Website : www.Office.police.go.th
E-mail : cwpc@police.ho.th

ศูนย์สวัสดิภาพเด็ก เยาวชน และสตรี
กองบัญชาการตำรวจนครบาล เลขที่ 1 ถ.ราชดำเนินนอก
แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. 10100
โทร. 0-2281-1449
Website : www.korkorsordor.com

5. หน่วยงานภาคเอกชน

1. มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
979 ซ.จรัญสนิทวงศ์ 12 ถ.จรัญสนิทวงศ์ แขวงท่าพระ
เขตบางกอกใหญ่ กทม. 10600
โทร. 0-2412-0739, 0-2415-1196 โทรสาร 0-2412-9833
Website : www.thaichildrights.org
E-mail : cpcrheadofflce@yahoo.com

2. มูลนิธิพัฒนาการคุ้มครองเด็ก
Fight Against Child Exploithion Foundation (FACE)
ตู้ ปณ. 178 คลองจั่น กทม. 10240
โทร. 0-2509-5782 โทรสาร 0-2519-2794
E-mail : face@internet.ksc.net.th

3. มูลนิธิเพื่อนหญิง
386/61-62 ซ.รัชดาภิเษก 44 (ซอยเฉลิมสุข)
ถ.รัชดาภิเษก แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0-2513-1001 โทรสาร 0-2513-1929
Website : www.contact@friendsofwomen.net
E-mail : contact@friendsofwomen.net

4. องค์กรพิทักษ์สตรีในประเทศไทย

328/1 สำนักกลางนักเรียนคริสเตรียน ถ.พญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400

โทร. 0-2214-5157-8 โทรสาร 0-2513-1929

Website : www.afesip.ord

5. มูลนิธิศุภนิมิตรแห่งประเทศไทย

582/18-22 ซ.เอกมัย สุขุมวิท 63 แขวงคลองตัน เขตวัฒนา กทม. 10110

โทร. 0-2381-8863-5 ต่อ 111 โทรสาร 0-2381-5500

Website : www.worldvision.or.th

E-mail : Info@worldvision.or.th

6. เครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน

25/17-18 หมู่บ้านมหาชัยเมืองทอง ถ.สหกรณ์ ต.บางหญ้าแพรก

อ.เมือง จ.สมุทรสาคร 74000

โทร. 0-3443-4726, 09-0948-4678

7. โครงการบ้านพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กชนเผ่าลุ่มน้ำโขง

294/1 ม.3 ต.ท่าสุด อ.เมือง จ.เชียงราย 57100

โทร. 0-6185-6603 โทรสาร 0-5378-7328, 0871-9075

Website : www.depde.org

E-mail : Info@depde.org

8. ศูนย์ข้อมูลคนหาย มูลนิธิกระจกเงา

8/12 ซ.วิภาวดี 44 ถ.วิภาวดี–รังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900

โทร. 0-2941-4194-5 ต่อ 114 โทรสาร 0-2642-7991-2, 0-2941-4194 ต่อ 109

Website : www.becktohome.org. www.notforsale.or.th, www.miror.or.th

E-mail : Info@backtohome.org

9. ศูนย์ชีวิตใหม่

49/9 ซ.3 ต.ทุ่งโฮเต็ล อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000

โทร. 0-5335-1312, 08-5326-3010 โทรสาร 0-5338-0871

Website : www.newlifecenterfoundation.org

E-mail : newlife@pobox,

10. สภาทนายความ

7/89 อาคาร 10 ถ.ราชดำเนินกลาง แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กทม. 10200

โทร. 0-2629-1430

11. หน่วยประสานงานเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์

ภาคเหนือตอนบน ประเทศไทย

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ชั้น 5 ถ.โชตนา ต.ช้างเผือก

อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300

โทร. 0-5311-2643-4

12. คลินิกนิรนาม สภากาชาดไทย

สภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร

104 ถ.ราชดำริ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กทม. 10330

โทร. 02-252-2568 กด 1, 02-256-4107-9 โทรสาร 02-254-7577

13. โครงการส่งเสริมศักยภาพหญิงแรงงานข้ามชาติ (ซีปอม)

120 ม.15 ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย 57000

โทร. 0-5375-6411 โทรสาร 0-5375-6411

E-mail : sepom2002@yahoo.com

14. บ้านแสงใหม่

258 ม.5 ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย 57000

โทร. 0-5371-4772 โทรสาร 0-5371-7098

E-mail : bansaengmai@yahoo.com

15. บ้านเอื้ออารี

343/22 ซ.ข้างธนาคารกสิกรไทย ถ.พหลโยธิน สะพานใหม่

แขวงอนุเสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10200

โทร. 0-2972-4992 โทรสาร 0-2972-4993

E-mail : welcomehbkk@hotmail.com

16. มูลนิธิเข้าถึงเอดส์

สำนักงานกาญจนบุรี

64/3 ถ.แสงชูโต ต.ปากแพรก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 57000

โทร. 0-5371-6212, 0-5371-7897

Website : www.aidaccress.com

E-mail : access@aidsaccess.com

17. UNIAP โครงการความร่วมมือสหประชาชาติ

ว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ ประจำประเทศไทย

อาคารสหประชาชาติ ชั้น 7 ถ.ราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

โทร. 0-2288-1746 โทรสาร 0-2288-1053

Website : www.no_trafficking.org

E-mail : Uniap_thai@undp.org

6. หน่วยงานที่ให้บริการปรึกษาปัญหา

ด้านพิทักษ์คุ้มครอง

1. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

OSCC Hotline โทร. 1300

E-mail : batwc@dsdw.go.th

2. สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
1034 ถ.กรุงเกษม แขวงมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. 10100
โทร. 0-2281-5030

3. สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี
255 ถ.ราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400
โทร. 0-2354-7481-5 โทรสาร 0-2354-7485 ต่อ 118
E-mail : rajuihihome@hotmail.com

4. กองแรงงานหญิงและเด็ก
โทร. 0-2223-4444, 0-2223-1686, 0-2246-8006

5. มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก
100/475 ซ.แจ้งวัฒนะ 10 แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทร. 0-2574-1381, 0-2574-3753, 0-2574-6162
โทรสาร 0-2982-1477
E-mail : fblc_th@hotmail.com

6. มูลนิธิดวงประทีป
34 ล็อค 6 ถ.อาจณรงค์ เขตคลองเตย กทม. 10110
โทร. 0-2671-4045-8 โทรสาร 0-2249-5254
E-mail : dpffouna@ksc.th.com

7. มูลนิธิคุ้มครองเด็ก
80/1 ซ.106 ลาดพร้าว แขวงวังทองหลาง เขตห้วยขวาง กทม. 10310
โทร. 0-2539-4041-2, 0-2538-6227

8. มูลนิธิมิตรมวลเด็ก
104/8 ซ.รณชัย 2 เศรษฐศิริ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400
โทร. 0-2279-1058-9 โทรสาร 0-2617-1995

9. สถาบันสวัสดิการและพัฒนาเด็ก

169/175 ซ.วัดดีดวด ถ.จรัญสนิทวงศ์ 12 แขวงท่าพระ

เขตบางกอกใหญ่ กทม. 10600

โทร. 0-2412-7126, 0-2412-7128 โทรสาร 0-2412-3176

10. มูลนิธิเด็ก

95/24 ม.6 ซ.กระทุ่มล้ม 18 ถ.พุทธมณฑลสาย 4 ต.กระทุ่มล้ม

อ.สามพราน จ.นครปฐม 73220

โทร. 0-2814-1481-7 โทรสาร 0-2814-0369

11. สหทัยมูลนิธิ

850/33 ซ.ปรีดีพนมยงค์ 36 ถ.สุขุมวิท 71 แขวงคลองตันเหนือ

เขตวัฒนา กทม. 10110

โทร. 0-2381-8834-6 โทรสาร 0-2381-8837

E-mail : info@sahathai.org

12. ศูนย์พัฒนาบุคคล (เมอร์ซีเซ็นเตอร์)

100/11 เคหะคลองเตย 4 ถ.ดำรงสิทธิพิพัฒน์คลองเตย กทม. 10110

โทร. 0-2671-5013 โทรสาร 0-2671-7028

13. โสสะมูลนิธิ มูลนิธิเด็กโสสะแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์

18 ม.3 ซ.บุญศิริ ถ.สุขุมวิท สมุทรปราการ 10270

โทร. 0-2380-1177 โทรสาร 0-2755-5576

E-mail : info@sos-thailand.org

14. มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ

546 ซ.ลาดพร้าว 47 ถ.ลาดพร้าว แขวงสะพานสอง

เขตวังทองหลาง กทม. 10310

โทร. 0-2539-2916, 0-2539-9958 โทรสาร 0-2539-9706

E-mail : fcdthailand@yahoo.com

ด้านสุขภาพจิต

1. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

257 ตึกมหิดล ถ.ราชวิถี เขตราชเทวี กทม. 10400

โทร. 0-2354-7533-37 โทรสาร 0-2354-7547

2. ฮอตไลน์คลายเครียด

88/20 ม.4 ถ.ติวานนท์ 4 เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทร. 1323

3. สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย

356/10 ถ.ศรีอยุธยา แขวงพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400

โทร. 0-2245-2733, 0-2247-9292

4. สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์

75/1 ถ.พระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400

โทร. 0-2248-8999 โทรสาร 0-2248-8998

สายด่วน โทร. 1323, 1667

Website : www.smartteen.net

E-mail : smartteen2010@hotmail.com

หน่วยงานให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์

ศูนย์ส่งเสริมการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคม (สกอส.)

โทร. 0-2306-8951-2

สอบถามเด็กหาย กรมตำรวจ

โทร. 0-2282-3892, 0-2642-7991 ต่อ 11

ศูนย์ข้อมูลคนหายเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์

โทร. 0-2973-2236 ต่อ 104

หน่วยแพทย์กู้ชีพ

ศูนย์เอราวัณ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร โทร. 0-2622-9246
514 ถ.หลานหลวง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. 10100
E-mail : erawa1646@hotmail.com
ศูนย์นเรนทร โทร. 1646, ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

เหตุด่วนเหตุร้าย

แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	โทร. 191, 02-246-1338-4
กองปราบปราม แจ้งข่าวอาชญากรรม	โทร. 1195
ตำรวจทางหลวง	โทร. 1193
ตำรวจท่องเที่ยว	โทร. 1155
กอ.รมน.	โทร. 1374

อุบัติเหตุสาธารณภัย

ศูนย์ดับเพลิง, สัตว์เข้าบ้าน	โทร. 199, 02-354-6858
ศูนย์ปลอดภัยคมนาคม	โทร. 1356
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	โทร. 1784
ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	โทร. 1860
ศูนย์ควบคุมการจราจร	โทร. 1197
รับแจ้งอุบัติเหตุ, เหตุด่วนทางน้ำ	โทร. 1199
กรมควบคุมมลพิษ	โทร. 1650
ศูนย์ควบคุมระบบการจราจรบนทางด่วน	โทร. 1543
สายด่วน กทม.	โทร. 1555

สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน	โทร. 1677, 02-730-2400
สถานีวิทยุ จส.100	โทร. 1137, 0-2711-9151
สถานีวิทยุ สวพ.91	โทร. 1644
ศูนย์วิทยุรามา	โทร. 0-2354-6999
ศูนย์วิทยุกรุงธน	โทร. 0-2451-7227
มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง 24 ชม.	โทร. 0-2226-4444-8
มูลนิธิร่วมกตัญญู	โทร. 0-2751-0951-3
ศูนย์บริการข้อมูลกรมควบคุมโรค	โทร. 0-2590-3333
ศูนย์ปฏิบัติการกรมควบคุมโรค (โรคไข้หวัดนก)	โทร. 0-2590-3269

ปัญหาการศึกษา

สายด่วนการศึกษา (กระทรวงศึกษาฯ)	โทร. 1579
ศูนย์พิทักษ์และช่วยเหลือเด็กทางการศึกษา	โทร. 0-2281-8775
ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ	โทร. 0-2628-5650
สำนักรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ	โทร. 0-2628-5653

ปัญหาเสพติด

รับแจ้งข้อมูลผลิต-จำหน่ายยาเสพติด	โทร. 1688
เลิกบุหรี่	โทร. 1775, 08-1614-4612
สายด่วนยาเสพติด	โทร. 1386
ศูนย์ซับน้ำตายาเสพติด รพ.ตากสิน	โทร. 0-2437-0123 ต่อ 1146
มูลนิธิสวนแก้ว	โทร. 0-2595-1444, 0-2921-5602-4
รพ.ธัญญารักษ์	โทร. 0-2531-0080-4

ศูนย์ฯ ต่อสู้เพื่อชนะยาเสพติดแห่งชาติ	โทร. 0-2245-9880
ศูนย์ฯ ต่อสู้เพื่อชนะยาเสพติด กทม.	โทร. 0-2226-3786
ป้องกันยาเสพติด	โทร. 0-2354-4236, 0-2354-4240
ศาลาว่าการ กทม.	โทร. 0-2221-2141

ปัญหาสุขภาพจิต

บริการด้านจิตวิทยา	โทร. 0-2245-4601-5 ต่อ 4701, 4703
ฮอตไลน์ คลายเครียด (กรมสุขภาพจิต)	โทร. 1667, 1323
มูลนิธิศูนย์ฮอตไลน์	โทร. 0-2277-8811, 0-2-277-7699
สมาคมสมาริตันส์ กทม.	โทร. 0-2713-6793
สมาคมสมาริตันส์ เชียงใหม่	โทร. 0-5322-5977-8
สายด่วนวัยรุ่น	โทร. 1417
โครงการสายเด็ก (ดูแลเด็กโดนทำร้าย)	โทร. 1387
โฮปไลน์	โทร. 0-2377-0073
รพ.สมเด็จเจ้าพระยา	โทร. 0-2437-0200-8
รพ.ศรีธัญญา	โทร. 0-2525-0981
สถาบันราชานุกูล	โทร. 0-2245-4601
สถาบันกัลยาณีราชนครินทร์	โทร. 1323, 0-2951-1323, 0-2441-6100

หน่วยงานด้านปัญหาคนพิการ

ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (กรมพัฒนาสังคมฯ)	โทร. 0-2-659-6470-1
สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย	โทร. 0-2-243-6828
สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย	โทร. 0-2-951-0445
สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย	โทร. 0-2717-1902
สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	โทร. 0-2246-3835
สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทีซึม (ไทย)	โทร. 0-2411-2899
มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย	โทร. 0-2628-5701, 0-2962-4215, 0-2961-1913
มูลนิธิเพื่อการศึกษาพิเศษ	โทร. 0-2271-4126
มูลนิธิสิริวัฒนา เชสเชียร์ฯ	โทร. 0-2251-6462
มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ	โทร. 0-2539-2916
สมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย	โทร. 0-2522-6148

แหล่งส่งต่อการให้บริการเพื่อช่วยเหลือผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อม

1. สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ (สวท.) เวชกรรม คลินิก สวท. บางเขน

8 ซอยวิภาวดี 44 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900
โทร. 0-2941-2320 ต่อ 181, 182, 183 โทรสาร 0-2561-5130

2. คลินิกเวชกรรม สวท.รังสิต

520/39-40 ม.2 ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

โทร. 0-2567-4759 โทรสาร 0-2567-4760

Websile : www.ppat.or.th

3. คลินิก สวท.เวชกรรม ดินแดง

2/11-13 อาคารพาณิชย์ 1 ถนนประชาสงเคราะห์ เขตดินแดง

กรุงเทพมหานคร 10400

โทร. 0-2245-7382 โทรสาร 0-2245-1888

4. คลินิก สวท.เวชกรรม ปิ่นเกล้า

3/20-21 ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย

กรุงเทพมหานคร 10700

โทร. 0-2433-9077

5.คลินิก สวท.เวชกรรม ขอนแก่น

752-754 ถนนศรีจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร. 0-4322-3627

6. คลินิก สวท.เวชกรรมอุบลราชธานี

154-56 ถนนศรีณรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทร. 0-4524-3380

7. คลินิก สวท.เวชกรรม เชียงใหม่

200/3 ตำบลวัดเกตุ ถนนบำรุงราษฎร์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000

โทร. 0-5324-9406

8. คลินิก สวท.เวชกรรม ภูเก็ต

อาคาร หสม.เซ็นทรัลแมนชั่น ห้องเลขที่ 14/1 ถนนวิชิตสงคราม

ตำบลวิชิต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 83000

โทร. 0-7623-5348

9. คลินิก สวท.เวชกรรม เชียงราย

810/1-3 ถนนพหลโยธิน ตำบลเวียง อำเภอเวียง จังหวัดเชียงราย 57000

โทร. 0-5371-3090

10. คลินิก สวท.เวชกรรม หาดใหญ่

240-242 ถนนนิพัทธ์อุทิศ 3 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

โทร. 0-7424-6343

11. สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (PDA) กรุงเทพฯ

6 สุขุมวิท 12 กรุงเทพมหานคร 10100

โทร. 0-2229-4611-28 (จันทร์-ศุกร์ 8.30-16.30 น.

ยกเว้น เสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ)

โทรสาร 0-2229-4632

12. สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน สาขานครราชสีมา

86/1 ถนนสืบศิริ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทร. 0-4425-8100-1 โทรสาร 0-4426-2816

13. สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน สาขาพิษณุโลก

โทร. 0-5523-0973-4 โทรสาร 0-5523-0975

14. สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน สาขาเชียงใหม่

167 ถนนราชมรรคา ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทร. 0-5327-7805-6 โทรสาร 0-5371-4185

15. บ้านพักฉุกเฉิน สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ

501/1 ถนนเดชะตุงคะ 1 แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210

โทร. 0-2929-2222, 0-2929-3926 โทรสาร 0-2566-2707

16. บ้านพระคุณ

30/10 ซ.รามคำแหง 24 24 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพ 10240

โทร. 0-2759-1238, 08-6600-5307, 08-6780-7504

โทรสาร 0-2759-1201

17. บ้านสุขฤทัย คณะภคินีศรี ชุมพาบาล

4128/1 ซอยโบสถ์แม่พระฟาติมา ถนนดินแดง แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400

โทร. 0-2642-8949, 0-2642-9330 โทรสาร 0-2642-8716

18. องค์การเฟรนด์อินเตอร์เนชั่นแนลแห่งประเทศไทย

72/38 ซอยสุมขุมวิท 40 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110

โทร. 0-2712-4562-3

19. มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว

192 ซอย 8 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ ประชานิเวศน์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทร. 0-2954-2346 โทรสาร 0-2954-2348

20. ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีวิทยาลัยแพทยศาสตร์และกรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล

681 ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทร. 0-2247-4517 โทรสาร 0-2241-4517

21. กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลตำรวจ

โทร. 0-2253-0121, 0-2652-5317, 0-2207-6187, 0-2207-6188

22. ศูนย์นเรนทรพึ่งได้โรงพยาบาลสมุทรปราการ

71 ถนนจักกะพาก ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10270

โทร. 0-2388-0525 หรือ สายด่วน 1669 (เฉพาะพื้นที่สมุทรปราการ 24 ชม.)

โทรสาร 0-2173-8347

23. ศูนย์พึ่งได้โรงพยาบาลพระสมุทรเจดีย์สวาทยานนท์

172 ม.3 ตำบลปากคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์
จังหวัดสมุทรปราการ 10290
โทร. 0-2425-9407, 0-2425-9841 ต่อ 1206 โทรสาร 0-2425-9767

24. ศูนย์พึ่งได้ โรงพยาบาลบางพลี

88/1 ม.8 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
โทร. 0-2312-2990 ต่อ 1309 08-4917-5012 โทรสาร 0-2312-2992 ต่อ 1205

25. ศูนย์พึ่งได้ โรงพยาบาลบางบ่อ

89 ม.1 ถนนเทพารักษ์ ตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ
จังหวัดสมุทรปราการ 10560
โทร. 0-2338-1133, 0-2338-1055-6 ต่อ 315, 08-9044-0258

26. ศูนย์พึ่งได้ โรงพยาบาลบางจาก

35/3 ม.8 ตำบลบางจาก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130
โทร. 0-2464-3002 ต่อ 186, 0-2464-3003 ต่อ 119 โทรสาร 0-2464-3971

27. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โรงพยาบาลธรรมเฉลิมพระเกียรติ

95 ม.8 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
โทร. 0-2926-9933-5, 0-2926-9992 ทุกวัน เวลา 08.30-16.30 น.

28. โรงพยาบาลขอนแก่น

54 ถนนจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
โทร. 0-4333-6789 ต่อ 1258 โทรสาร 0-4333-6789

29. ศูนย์พึ่งได้โรงพยาบาลปทุมธานี

7 ถนนปทุม-ลาดหลุมแก้ว ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี 12000
โทร. 0-2598-8719 (จันทร์-ศุกร์ 08.30-16.30 น.)

30. ศูนย์พึ่งได้ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

46/1 ม.4 ถนนอู่ทอง ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000
โทร. 0-3532-2555, 0-3524-2182 ต่อ 2138 โทรสาร 0-3524-2182

31. ศูนย์พึ่งได้ โรงพยาบาลศรีสะเกษ

859 ถนนกสิกรรม ตำบลเมืองใต้ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 33000
โทร. 0-4561-1503 ต่อ 141, 445 0-4561-1503 ต่อ 395
08-1265-9787, 08-6870-3513 โทรสาร 0-4561-2502

32. โครงการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพแก่สตรีและมารดาวัยรุ่น ทางโทรศัพท์ โดยคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ (ศิริราช)

มหาวิทยาลัยมหิดล ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา
2 ถนนพรานนก แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700
โทร. 0-2419-7866-80 ต่อ 1801-1802, 08-1554-9868
โทรสาร 0-2412-8415
Websile : www.ns.mahidol.ac.th
E-mail : prudee01@hotmail.com

33. สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย

88/22 ม.2 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี 11000
โทร. 0-2590-4238 08-590-4265
Websile : rh.anamai.moph.go.th

34. มูลนิธิปวีณา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรี

84/14 ม.2 ถนนรังสิต-นครนายก (คลอง 7) ตำบลลำผักกูด
อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110
โทร. 1134, 0-2577-0500-1, 0-2577-0496-8 โทรสาร 0-2577-0499
Websile : www.pavenafoundation.or.th

35. มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง (เอ็มพาวเวอร์) 3 ชั้น 3

ซอยพัฒน์พงษ์ 1 ถนนสุรวงศ์ เขตบางรัก กทม. 10500

โทร. 0-2236-9272, 0-2266-8019 โทรสาร 0-2632-7902

36. มูลนิธิทองใบ ทองเปาด์

15/138-139 ซอยเสือใหญ่อุทิศ กทม. 10900

โทร. 0-2541-6468, 0-2541-6416 โทรสาร 0-2541-6416

37. สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี (บ้านพักฉุกเฉิน)

501/1 ถนนเดชะตุงคะ แขวงทุ่งสีกัน เขตดอนเมือง กทม. 10210

โทร. 0-2929-2301-10, 0-2929-2222, 0-2566-2707

Websile : www.apsw-thailand-org

38. สมาคมเสริมสร้างครอบครัวให้อบอุ่นและเป็นสุข

93 กระทรวงมหาดไทย ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. 10200

โทร. 1761 0-2622-2220 โทรสาร 0-2662-2220 ต่อ 17

Websile : www.happyfamily.in.th

39. สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย ในบรมราชินูปถัมภ์

6 ถนนสุโขทัย แขวงดุสิต เขตดุสิต กทม. 10300

โทร. 0-2241-0737 โทรสาร 0-2243-9050

40. สายด่วนวัยรุ่น มูลนิธิห่วงใยเยาวชน

102/22 ซอยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ถนนวิภาวดี-รังสิต

เขตดินแดง กทม. 10400

โทร. 0-2275-6993-4 โทรสาร 0-2276-5141-5

41. ฮอตไลน์ให้คำปรึกษาเอดส์และตั้งครรภ์ไม่พร้อม

โทร. 1663

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายกมล รอดคล้าย	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นายโรจนะ กฤษเจริญ	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นายอเนก รัตน์ปิยะภาภรณ์	ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. นายสมเกียรติ บุญรอด	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นายเกษม สดงาม	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. นายสุภัทร พันธ์พัฒนกุล	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. นายแสงไทย มีสุนทร	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

1. นายธีร์ ภวังคนันท์	หัวหน้าศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นายประจักษ์ ทองแจ่ม	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
3. นางสุพัตรา ถนอมรัตน์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
4. นางสาวปราณี เพ็งจันทา	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

5. นายพงศกรณ์ ทองคำ	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
6. นายจิรเมธ จันทบูรณ์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 5
7. นายประทีป หมื่นขำ	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
8. นายประพจน์ แย้มทิม	ผู้อำนวยการโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
9. นายอานน รักการ	ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
10. นายจตุพล อธิคม	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานพฤตินิสัย กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
11. นางสาวสุภาภรณ์ ชมชัย	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบงานคดี กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
12. นายสุบิน แพทย์รัตน์	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
13. นางปิ่นทอง ใจสุทธิ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
14. นายสันติสุข ภูมิสุทธินันท์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
15. นายถนอม นิตย์วิมล	นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2
16. นางสาวจันทรา สนธิสอาด	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

17. นางกมลชนก ศรีภักดี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
18. นางพรชนก รัศมีรัตน์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4
19. นางสุพรรณ พิมพ์ปรุ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4
20. นางสาวรุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1
21. นายจุลพงษ์ จุลสุคนธ์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
22. นางสาววิลาวรรณ พุทไธสง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7
23. พ.ต.ต.ยศนันทน์ กฤษนันทน์	สารวัตรกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี
24. นางสาวเสาวลักษณ์ ยาสุวรรณ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
25. ว่าที่ ร.ต.สุพจน์ สุวินัย	ครูโรงเรียนราชวินิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
26. ด.ต.วรพล สุพรรณอ่วม	กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี
27. นางสาวดารารัตน์ ช้างด้วง	ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

28.	นายนเร แสวงรัตน์	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
29.	นางสาวจันทิรา ทวีพลายนต์	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
30.	นายเดชา ห้องแซง	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
31.	นางสาวประภาพร บุนนาค	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
32.	นางสาวอังคณา มิ่งภูษา	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
33.	นางสาวพิมพ์ขวัญ กลั่นความดี	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1.	นายแพทย์ธนะพงศ์ จินวงษ์	ผู้จัดการศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ
2.	นางสาวอุษณี กังวารจิตต์	รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
3.	ผศ.สมบัติ ตาปัญญา	ข้าราชการบำนาญ
4.	ว่าที่ ร.ต.ประสงค์ สังขะไชย	ข้าราชการบำนาญ
5.	พ.ต.อ.สุรศักดิ์ เลาหพิบูลย์กุล	อาจารย์วิทยาลัยการตำรวจ
6.	พ.ต.อ.หญิงจินดา กลับกลาย	อาจารย์วิทยาลัยการตำรวจ
7.	พ.ต.ท.สำเริง ส่งเสียง	รองผู้กำกับการกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี
8.	นางณัฐวดี ณ มโนรม	นักสังคมสงเคราะห์เชี่ยวชาญ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
9.	นายภูมิพงษ์ ขุนฉนมฉ่ำ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน

10. นางวิมัย ศรีจันทรา	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
11. นางศิริกาญจน์ ธนวัฒน์เดชากุล	ข้าราชการบำนาญ
12. นายนิพนธ์ ก้องเวหา	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดดาวคนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
13. นางทองไพรำ ปุ้ยตระกูล	มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
14. นางมาริษฐ์ สธูป	มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
15. นางสาวดารณี นฤดมพงศ์	มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
16. นายชาติชาย วงศ์สวัสดิ์	ที่ปรึกษากฎหมายศูนย์มูลนิธิส่งเสริมเพื่อการพัฒนาบุคคลในพระอุปถัมภ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
17. นายอุดม พันธุวงษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทองอินทร์สวนมอญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
18. นางสาวสุชาดา สภาพงศ์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณาธิการกิจ

1. นายธีร์ ภวังคนันท์	หัวหน้าศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นายนเร แสวงรัตน์	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นางสาวจันทิรา ทวีพลายนต์	ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน